

§ 236

Delårsuppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022

KSN-2022-02131

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

2. **att** uppdra till mark- och exploateringsutskottet att under 2022 återkomma till kommunstyrelsen med en plan för hur mark- och exploateringsverksamheten kan anpassas för ekonomi i balans, samt
3. **att** uppdra till äldrenämnden att senast i delårsuppföljningen per mars/april 2023 återrapportera vidtagna åtgärder för att uppnå ekonomi i balans.

Sammanfattning

Ärendet avser uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos för Uppsala kommun.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag arbetsutskottet 18 oktober 2022 § 282
- Tjänsteskrivelse daterad 11 oktober 2022
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022
- Bilaga 1, Uppföljning av uppdrag, indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 2, Verksamhet i förvaltningsform (nämnder) och bolagsform augusti 2022
- Bilaga 3, Beslutade förändringar avseende styrande dokument

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2022-10-19

Beslutsgång

Ordförande ställer arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen

Datum:
2022-10-11

Diarienummer:
KSN-2022-02131

Handläggare:
Eva-Lena Laier och Maria Ahrgren

Delårsuppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** godkänna uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

2. **att** uppdra till mark- och exploateringsutskottet att under 2022 återkomma till kommunstyrelsen med en plan för hur mark- och exploateringsverksamheten kan anpassas för ekonomi i balans, samt
3. **att** uppdra till äldrenämnden att senast i delårsuppföljningen per mars/april 2023 återrapportera vidtagna åtgärder för att uppnå ekonomi i balans.

Ärendet

Ärendet avser uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos för Uppsala kommun.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Det ekonomiska resultatet för Uppsala kommunkoncern för perioden januari till augusti är 1 239 (1 460) miljoner kronor, 980 (1 172) miljoner kronor för verksamhet i förvaltning och 265 (283) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncernen . För verksamhetsåret 2022 prognostiseras ett resultat före skatt om 1 187 (1 296) miljoner kronor för kommunkoncernen. När jämförelsestörande poster exkluderas beräknas

det prognostiserade resultatet före skatt för kommunkoncernen uppgå till 1 125 (961) miljoner kronor.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras för helåret 2022 ett resultat på 898 (1 150) miljoner kronor, vilket motsvarar 6,2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det prognostiserade resultatet är 583 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen från budget förklaras främst av att skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen beräknas bli 499 miljoner kronor högre, 332 miljoner kronor högre skatteintäkter och 167 miljoner kronor högre generella statsbidrag. Därtill tillkommer verksamhetsdestinerade generella statsbidrag om sammanlagt 159 miljoner kronor, varav 128 miljoner kronor till äldreomsorgen och 31 miljoner kronor till skolan.

I prognostiserat resultat ingår intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter på 176 miljoner kronor samt ytterligare ett antal jämförelsestörande poster som tillsammans påverkat resultatet positivt med sammanlagt 61 miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår prognostiserat resultat till 838 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Uppsala stadshuskoncern prognostiserar för helåret 2022 ett resultat före skatt på 287 (219) miljoner kronor. I prognosen ingår bland annat realisationsresultat från fastighetsförsäljningar, en tilläggsköpeskilling och en slutreglering från fastighetsförsäljningar som genomfördes 2020 samt utrangeringar. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är prognosen 1 miljon kronor lägre än årets budget och 87 miljoner kronor lägre än resultatet 2021. Den höga inflationen, kraftiga prisökningar på el och uppvärmning samt höjda marknadsräntor ökar fastighets-, drifts- och räntekostnaderna mer än vad som budgeterades för året. Några av bolagen kopplade till besöksnäringen befinner sig fortfarande i en återgångsfas efter pandemin och är i en omställning för att möta nya beteendemönster. Dessa förändrade förutsättningar medför att två av bolagen, Uppsalahem AB och Uppsala konsert och kongress AB prognostiserar ett resultat för året som understiger kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav.

Prognosen indikerar att de finansiella målen uppnås och att den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern stärks. Soliditet inklusive pensionsåtagande prognostiseras till 28 procent och låneskuld per invånare beräknas öka med 0,1 procent jämfört med 2021. Över treårsperioden, 2020 till 2022, beräknas låneskuld per invånare att minska med i genomsnitt 1,3 procent årligen.

Nämnderna exklusive kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om sammanlagt 137 miljoner kronor. Endast kommunstyrelsen och äldrenämnden prognosticerar underskott, 57 respektive 14 miljoner kronor. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott finns inom mark- och exploateringsverksamheten och beror på högre projektkostnader och samtidigt lägre överskott från årets markförsäljningar. Inom äldrenämnden förklaras prognostiserat underskott huvudsakligen av högre kostnader för inhyrd sjukvårdspersonal. Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar större överskott, 79 respektive 59 miljoner kronor. Prognostiserat överskott inom utbildningsnämnden förklaras av lägre antal elever i fritidshem och grundskola än budgeterat samt högre pandemirelaterade statsbidrag och högre sjukfrånvaro där vikarier inte tillsatts i motsvarande omfattning. Prognostiserat överskott inom arbetsmarknadsnämnden beror på högre statsbidrag för medfinansiering av yrkesutbildningar än budgeterat men även lägre kostnader för ekonomiskt bistånd till följd av färre hushåll med behov av bistånd än förväntat. För övriga nämnder prognostiseras ekonomi i balans.

För finansförvaltningen prognostiseras ett överskott om 818 miljoner kronor, vilket är 503 miljoner kronor högre än budget. Överskottet är ett resultat av att skatteintäkterna överstiger kommunfullmäktiges budget till följd av en snabbare tillväxt i skatteunderlaget än tidigare beräknat och av högre generella statsbidrag än budgeterat.

För helåret beräknas verksamhetens nettokostnader öka med 4,9 procent jämfört med 2021, när nettokostnaderna justeras för jämförelsestörande poster och verksamhetsdestinerade generella statsbidrag. Nämndernas nettokostnader, exklusive finansförvaltningen och kommunstyrelsen, beräknas bli 137 miljoner kronor eller 1,1 procent lägre än den samlade budgetramen.

Uppsalas nettokostnad fortsätter att understiga referenskostnaden. År 2021 blev nettokostnad 4,2 procent lägre än referenskostnaden. Referenskostnad är en kostnad som är beräknad inom ramen för kostnadsutjämningsystemet. Om kommunen bedriver sina verksamheter med riksgenomsnittlig effektivitet och ambition ska referenskostnaden motsvara kommunens behov av förskola, fritidshem, grund- och gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Inom två verksamhetsområden, individ- och familjeomsorg och gymnasieskolan, överskrider Uppsalas nettokostnad referenskostnaden för 2021.

Uppföljningen av verksamheterna i augusti fokuserar på rapportering och bedömning av status av uppdragen och rapportering och bedömning av måluppfyllnad för inriktningsmålen tillsammans med bedömning av status på uppdragen och måluppfyllnad. Uppdragen bedöms i stort kunna genomföras under planperioden med någon enstaka försening. Tio tillkommande uppdrag har avslutats under perioden. Utifrån nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering är bedömningen att sex av inriktningsmålen, inriktningsmål 1, 5, 6, 7, 8 och 9, bedöms att bli i hög grad uppfyllda vid årets slut. Tre av inriktningsmålen, inriktningsmål 2, 3, och 4, bedöms att bli delvis uppfyllda vid årets slut.

Ekonomiska konsekvenser

Inflationen väntas fortsätta stiga och ligga kvar på höga nivåer en bit in på nästa år. Elpriserna ser ut att bli exceptionellt höga under vintern och i sin tur bidra till prisökningar på andra varor och tjänster när företagens kostnader ökar. Inflationen bidrar även till kraftigt stigande pensionskostnader de närmaste åren. Detta bidrar till att urholka kommunens köpkraft och resulterar i en minskning i det reala skatteunderlaget, vilket försvårar kommunens förutsättning att finansiera kommande behov i välfärden.

Skatteunderlagets utveckling kommande år förväntas inte att räcka till att finansiera de ökande behoven i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen större med färre personer i förvärsålder som ska försörja allt fler och med ökade behov av omsorg och vård av äldre som kräver allt större resurser.

Kraftiga prisökningar har skett på entreprenader inom byggsektorn. Därtill är tillgången på en del byggmaterial osäker vilket resulterar i ytterligare prisökningar. Fastighetsbolagens finansieringsmöjligheter och hushållens betalningsförmåga påverkas även av stigande räntor, vilket i sin tur påverkar bland annat efterfrågan på bostäder. Detta innebär stora osäkerheter på marknaden med risk för att planerade markförsäljningar inte blir av. Kostnadsökningen ger även långsiktiga konsekvenser på

utbyggnadskostnaderna vilket innebär lägre överskott från projekten och långsiktigt högre avskrivningskostnader.

Bolag med kopplingar till besöksnäringen är till viss del fortfarande påverkade av pandemin. Ändrade kundbeteenden kan skönjas och det råder även fortsatt osäkerhet om marknadens efterfrågan på stora evenemang och konferenser. Efterfrågan på hybridmöten har ökat, vilket medför en lägre försäljning av kringtjänster i konferensanläggningen.

De senaste åren har Uppsala kommun lyckats sänka sina nettokostnader och på så sätt skapat utrymme för såväl prioriteringar som resultatförstärkning. För att klara av välfärdsuppdraget i en tid av stigande inflation och vikande konjunktur måste kommunen fortsätta att effektivisera sin verksamhet.

Kommunstyrelsen och äldrenämnden prognosticerar underskott, 57 respektive 14 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 oktober 2022
- Uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022
- Bilaga 1, Uppföljning av uppdrag, indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030
- Bilaga 2, Verksamhet i förvaltningsform (nämnder) och bolagsform augusti 2022
- Bilaga 3, Beslutade förändringar avseende styrande dokument

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör

Kommunledningskontoret

Redovisande dokument

Datum:

2022-10-11

Diarienummer:

KSN-2022-02131

Handläggare:

Maria Ahrgren och Eva-Lena Laier

Uppföljning av ekonomi och verksamhet per augusti och helårsprognos 2022

Innehåll

Sammanfattning	3
Den kommunala koncernen	5
Händelser av väsentlig betydelse	7
Utmaningar	8
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	10
Balanskravsresultat	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.....	12
1 Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	15
2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	18
3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	22
4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	26
5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	29
6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	33
7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.....	36
8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	38
9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	40
Ekonomisk översikt.....	43
Kommunkoncernens ekonomiska ställning	43
Balansomslutning, likviditet och soliditet	51
Finansiell uppföljning.....	54
Pensionsåtagande	57
Prognossäkerhet.....	58
Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.....	59

Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet för Uppsala kommunkoncern för perioden januari till augusti är 1 239 (1 460) miljoner kronor, 980 (1 172) miljoner kronor för verksamhet i förvaltning och 265 (283) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncernen. För verksamhetsåret 2022 prognostiseras ett resultat före skatt om 1 187 (1 296) miljoner kronor för kommunkoncernen. När jämförelsestörande poster exkluderas beräknas det prognostiserade resultatet före skatt för kommunkoncernen uppgå till 1 125 (961) miljoner kronor.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras för helåret 2022 ett resultat på 898 (1 150) miljoner kronor, vilket motsvarar 6,2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det prognostiserade resultatet är 583 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen från budget förklaras främst av att skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen beräknas bli 499 miljoner kronor högre, 332 miljoner kronor högre skatteintäkter och 167 miljoner kronor högre generella statsbidrag. Därtill tillkommer verksamhetsdestinerade generella statsbidrag om sammanlagt 159 miljoner kronor, varav 128 miljoner kronor till äldreomsorgen och 31 miljoner kronor till skolan.

I prognostiserat resultat ingår intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter på 176 miljoner kronor samt ytterligare ett antal jämförelsestörande poster som tillsammans påverkat resultatet positivt med sammanlagt 61 miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår prognostiserat resultat till 838 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Uppsala stadshuskoncern prognostiserar för helåret 2022 ett resultat före skatt på 287 (219) miljoner kronor. I prognosen ingår bland annat realisationsresultat från fastighetsförsäljningar, en tilläggsköpeskilling och en slutreglering från fastighetsförsäljningar som genomfördes 2020 samt utrangeringar. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är prognosen 1 miljon kronor lägre än årets budget och 87 miljoner kronor lägre än resultatet 2021. Den höga inflationen, kraftiga prisökningar på el och uppvärmning samt höjda marknadsräntor ökar fastighets-, drifts- och räntekostnaderna mer än vad som budgeterades för året. Några av bolagen kopplade till besöksnäringen befinner sig fortfarande i en återgångsfas efter pandemin och är i en omställning för att möta nya beteendemönster. Dessa förändrade förutsättningar medför att två av bolagen, Uppsalahem AB och Uppsala konsert och kongress AB prognostiserar ett resultat för året som understiger kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav.

Prognosen indikerar att de finansiella målen uppnås och att den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern stärks. Soliditet inklusive pensionsåtagande prognostiseras till 28 procent och låneskuld per invånare beräknas öka med 0,1 procent jämfört med 2021. Över treårsperioden, 2020 till 2022, beräknas låneskuld per invånare att minska med i genomsnitt 1,3 procent årligen.

Nämnderna exklusive kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om sammanlagt 137 miljoner kronor. Endast kommunstyrelsen och äldrenämnden prognosticerar underskott, 57 respektive 14 miljoner kronor. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott finns inom mark- och exploateringsverksamheten och beror på högre projektkostnader och samtidigt lägre överskott från årets markförsäljningar. Inom äldrenämnden förklaras prognostiserat underskott huvudsakligen av högre kostnader för inhyrd sjukvårdspersonal. Utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden

prognostiserar större överskott, 79 respektive 59 miljoner kronor. Prognostiserat överskott inom utbildningsnämnden förklaras av lägre antal elever i fritidshem och grundskola än budgeterat samt högre pandemirelaterade statsbidrag och högre sjukfrånvaro där vikarier inte tillsatts i motsvarande omfattning. Prognostiserat överskott inom arbetsmarknadsnämnden beror på högre statsbidrag för medfinansiering av yrkesutbildningar än budgeterat men även lägre kostnader för ekonomiskt bistånd till följd av färre hushåll med behov av bistånd än förväntat. För övriga nämnder prognostiseras ekonomi i balans.

För finansförvaltningen prognostiseras ett överskott om 818 miljoner kronor, vilket är 503 miljoner kronor högre än budget. Överskottet är ett resultat av att skatteintäkterna överstiger kommunfullmäktiges budget till följd av en snabbare tillväxt i skatteunderlaget än tidigare beräknat och av högre generella statsbidrag än budgeterat.

För helåret beräknas verksamhetens nettokostnader öka med 4,9 procent jämfört med 2021, när nettokostnaderna justeras för jämförelsestörande poster och verksamhetsdestinerade generella statsbidrag. Nämndernas nettokostnader, exklusive finansförvaltningen och kommunstyrelsen, beräknas bli 137 miljoner kronor eller 1,1 procent lägre än den samlade budgetramen.

Uppsalas nettokostnad fortsätter att understiga referenskostnaden. År 2021 blev nettokostnad 4,2 procent lägre än referenskostnaden. Referenskostnad är en kostnad som är beräknad inom ramen för kostnadsutjämningsystemet. Om kommunen bedriver sina verksamheter med riksgenomsnittlig effektivitet och ambition ska referenskostnaden motsvara kommunens behov av förskola, fritidshem, grund- och gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Inom två verksamhetsområden, individ- och familjeomsorg och gymnasieskolan, överskrider Uppsalas nettokostnad referenskostnaden för 2021.

Uppföljningen av verksamheterna i augusti fokuserar på rapportering och bedömning av status av uppdragen och rapportering och bedömning av måluppfyllnad för inriktningsmålen tillsammans med bedömning av status på uppdragen och måluppfyllnad. Uppdragen bedöms i stort kunna genomföras under planperioden med någon enstaka försening. Tio tillkommande uppdrag har avslutats under perioden. Utifrån nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering är bedömningen att sex av inriktningsmålen, inriktningsmål 1, 5, 6, 7, 8 och 9, bedöms att bli i hög grad uppfyllda vid årets slut. Tre av inriktningsmålen, inriktningsmål 2, 3, och 4, bedöms att bli delvis uppfyllda vid årets slut.

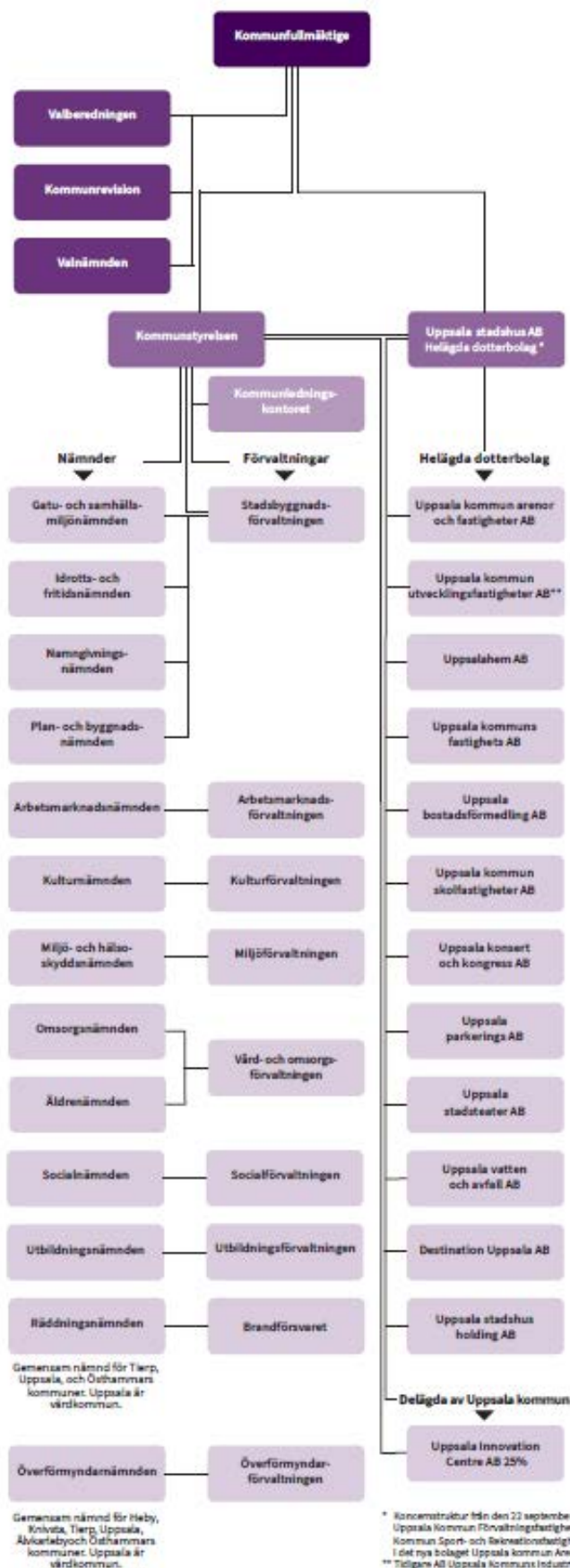
Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen är samlingsnamnet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser som tillsammans bildar en ekonomisk helhet. Kommunkoncernen innefattar alltså kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt det kommunägda moderbolaget Uppsala Stadshus AB med tillhörande dotterbolag.

Två av kommunens nämnder är gemensamma med andra kommuner i Uppsala län. Räddningsnämnden är gemensam för Tierp, Uppsala och Östhammar, medan överförmyndarnämnden är gemensam för alla kommuner i länet.

Utöver kommunens egna verksamheter samarbetar kommunen med näringslivet, föreningar och organisationer i civila samhället för att ge förutsättningar för så goda livs- och utvecklingsmöjligheter som möjligt.

Figur 1. Organisationsschema Uppsala kommunkoncern per 22 september 2021.

Händelser av väsentlig betydelse

Den ryska invasionen av Ukraina har pågått i mer än ett halvår. Den ryska offensiven under de inledande månaderna har bromsats upp och i september har i stället ukrainska armén avancerat och återtagit stora områden. Ekonomiska och andra sanktioner riktade mot Ryssland från EU fortsätter och har successivt skruvats upp under kriget. Sanktionerna mot rysk energi har påverkat den europeiska energimarknaden genom kraftigt höjda priser på bland annat gas. Attentaten mot NordStream 1 och 2 ökar oron för att energisektorn kan bli utsatt för olika former av störningar kommande vinter.

Det finns risk för kapacitetsbrist inom elförsörjningen som kan medföra tillfälliga avbrott. Kommunen börjar se över möjligheterna att samordnat minska sin elförbrukning och andra åtgärder för att minska risken för eventuella störningar. Kommunstyrelsen har under hösten fattat beslut om inriktning för att minska elförbrukningen och om att uppdra åt kommunledningskontoret att stödja och samordna arbetet i koncernen.

I februari 2022 började effekterna av den fjärde vågen av pandemin att klinga av. Smittspridningen var fortfarande hög men antalet allvarliga fall minskade och restriktioner begränsades till hälso- och sjukvården. En successiv återgång till kommunens arbetsplatser inleddes och kommunens gemensamma ledning och samordning av pandemin avvecklades. En extern utvärdering med fokus på hanteringen av den fjärde vågen inleddes och redovisades under sensommaren. Den externa utvärderingen gav ett gott betyg till kommunens hantering av pandemin och viktiga lärdomar för framtida kriser. Kommunrevisionen har en pågående granskning av kommunens hantering av pandemin som förväntas redovisas hösten 2022.

I september genomfördes val till riksdag, kommun och region. Inför valet gjordes en ny indelning av kommunen i 152 valdistrikt. Förtidsröstningen genomfördes på fler platser med sammanlagt längre öppettider än tidigare val för att skapa god tillgänglighet till förtidsröstningen. Under förtidsröstningsperioden har ambulerande röstmottagare tagit emot röster av dem som inte själva kunnat ta sig till ett röstmottagningsställe. Detta var det första valet till riksdag, kommun och region som den nya lagstiftning för ökat skydd av valhemligheten tillämpades. I ett antal av Uppsalas vallokaler blev det, som i övriga riket, stundtals köbildning under valdagen. En bidragande orsak till köbildningen var de avskärmade valsedelsställen. Köbildningen gjorde även att några vallokaler hade öppet längre så att alla som stod i kö skulle ges möjlighet att rösta. En analys och utvärdering av valets genomförande pågår, lärdomar tas med inför kommande val.

Den 31 augusti beslutade kommunstyrelsen att kommunens förvaltningsstöd till kulturnämnden samt idrotts- och fritidsnämnden samlas i en ny förvaltning. Det innebär att förvaltningen tar fram beslutsunderlag åt de båda nämnderna, handlägger bidrag till civilsamhällets aktörer samt det fria professionella kulturlivet och idrottssektorn i Uppsala kommun. Förvaltningen kommer också att hantera frågor som rör lokalförsörjning och organisera merparten av kommunens egenregiverksamhet inom kultur- och fritidsområdet.

Utmaningar

Inflationen väntas fortsätta stiga och ligga kvar på höga nivåer en bit in på nästa år. Elpriserna ser ut att bli exceptionellt höga under vintern och högre energipriser bedöms också spilla över i prisökningar på andra varor och tjänster när företagens kostnader ökar. Den höga inflationen bidrar även till kraftigt stigande pensionskostnader de närmaste åren. Detta bidrar till att urholka kommunens köpkraft och resulterar i en minskning i det reala skatteunderlaget, vilket försvårar kommunens förutsättning att finansiera kommande behov i välfärden.

Skatteunderlagets utveckling kommande år förväntas därför inte att räcka till att finansiera de ökande behoven i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen större med färre personer i förvärsålder som ska försörja allt fler och ökade behov av omsorg och vård av äldre som kräver allt större resurser. Därtill står Uppsala kommun som många andra kommuner inför utmaningen att bryta en oroväckande utveckling när det gäller tryggheten i samhället. Den manifesteras inte minst i ökande orosanmälningar och allt större behov av insatser från socialtjänsten.

Den stigande inflationen slår igenom på många områden. Utöver den generella inflationen har det skett kraftiga prisökningar på entreprenader inom byggsektorn. Därtill är tillgången på en del byggmaterial osäker vilket resulterar i ytterligare prisökningar. Fastighetsbolagens finansieringsmöjligheter och hushållens betalningsförmåga påverkas även av stigande räntor, vilket i sin tur påverkar bland annat efterfrågan på bostäder. Detta innebär stora osäkerheter på marknaden med risk för att planerade markförsäljningar inte blir av och att läget blir bestående under en längre tid. Den snabba kostnadsökningen ger även långsiktiga konsekvenser på utbyggnadskostnaderna vilket innebär lägre överskott från projekten och långsiktigt högre avskrivningskostnader.

Tillgång på rätt kompetens är en kritisk förutsättning för att kommunen ska klara av sitt välfärdsuppdrag. Bristen på legitimerad sjukvårdspersonal utgör för närvarande en flaskhals inom sjukvården där Uppsala kommun är en mindre aktör bland många större. Inhyrd legitimerad sjukvårdspersonal tar en allt större andel av resurserna i anspråk. Det pågående arbetet i verksamheterna att överbrygga detta problem, bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och attraktivitet som arbetsgivare, behöver stärkas.

Bolag med kopplingar till besöksnäringen är till viss del fortfarande påverkade av pandemin. Ändrade kundbeteenden kan skönjas då kunderna går från att köpa abonnemang till att köpa biljetter allt närmare den tidpunkt de ska nyttjas. Det råder även fortsatt osäkerhet om marknadens efterfrågan på stora evenemang och konferenser. I spåren av pandemin har efterfrågan ökat på hybridmöten där bara en del av konferensdeltagarna finns fysiskt på plats vilket medför en lägre försäljning av kringtjänster i konferensanläggningen.

Kungsängsverkets miljö tillstånd har en kapacitetsbegränsning att som högst ansluta 200 000 personer vilket förväntas nås under 2023. Uppsala vatten och avfall AB har ansökt om ett nytt miljö tillstånd för att bygga om avloppsreningsverket. Ansökan lämnades till Mark- och miljödomstolen våren 2020. Mark- och miljödomstolen har förelagt Vattenmyndigheten att yttra sig i frågan och i juni 2022 anmälde Vattenmyndighetens delegation ärendet till regeringen där det nu ligger i väntan på behandling. Om det förnyade miljö tillståndet för Kungsängsverket inte erhålls innebär

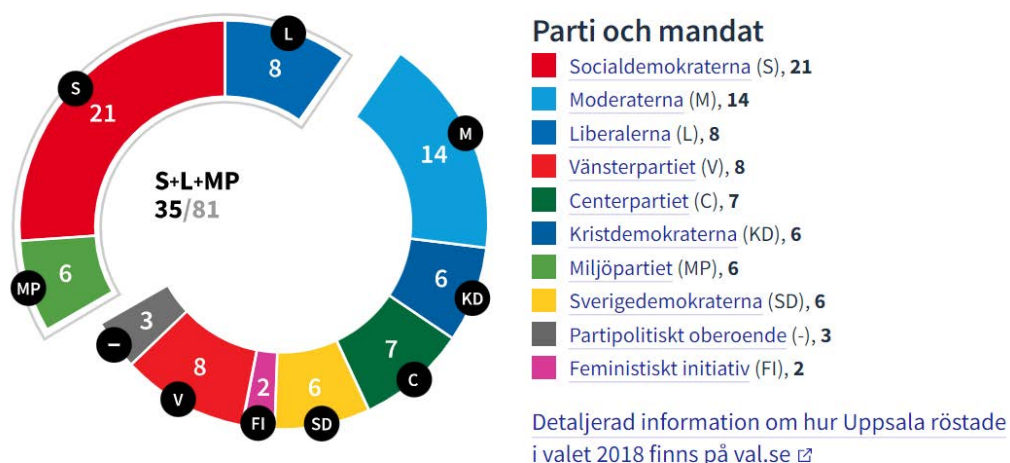
det att bolaget behöver hitta andra lösningar för att möta det ökade kapacitetsbehovet på grund av befolkningstillväxten i Uppsala.

De senaste åren har Uppsala kommun lyckats sänka sina nettokostnader och på så sätt skapat utrymme för såväl prioriteringar som resultatförstärkning. För att klara av välfärdsuppdraget i en tid av stigande inflation och vikande konjunktur måste kommunen fortsätta att effektivisera sin verksamhet.

Det kommunala styret

Den högsta demokratiska församlingen i Uppsala är kommunfullmäktige. De förtroendevalda i kommunfullmäktige är valda av kommunens invånare i allmänna val. Kommunfullmäktige beslutar om hur mycket av kommuninvånarnas pengar i form av exempelvis avgifter och kommunalskatt som ska gå till kommunens verksamheter och hur kommunen bör utvecklas. Kommunfullmäktige beslutar också om vilka kommunala nämnder och bolag som ska finnas och vilka förtroendevalda som ska sitta i nämnder och bolagsstyrelser. Två av nämnderna, överförmyndarnämnden och räddningsnämnden, är gemensamma med andra kommuner.

Sedan valet i september 2018 leds Uppsala av ett politiskt mittenstyre som leder i minoritet. Mittenstyret består av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna.

Figur 2. Mandatfördelning i Uppsala kommunfullmäktige 2018–2022.

Utveckling av styrningen

Under perioden har kommunfullmäktige beslutat om förändringar av ansvarsfördelning i reglementet. Under kommunstyrelsens övergripande uppgifter har ansvaret inom trygghetsfrågor, beredskap och brottsförebyggande arbete tydliggjorts. Kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet förväntas snart bli lag i enlighet med betänkandet Kommuner mot brott (SOU 2021:49) vilket behöver regleras i reglementet. Det har även tydliggjorts att kommunstyrelsen under höjd beredskap ansvarar för ledningen av den delen av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. 1 augusti 2022 trädde lagen om tobaksfria nikotinprodukter i kraft. Kommunen genom miljö- och hälsoskyddsnämnden får därmed ett tillsynsansvar över fysiska försäljningsställen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunfullmäktige har fastställt ett antal finansiella mål för att uppnå och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Resultatet ska motsvara minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Därtill ska soliditeten för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden ligga mellan 25–27 procent och låneskulden per invånare inte öka övertid med mer än fem procent årligen. Prognosen indikerar därmed att de finansiella målen uppnås och att den ekonomiska ställningen för Uppsala kommunkoncern stärks.

Tabell 1. Finansiella mål.

Finansiella mål				
	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
1.1 Ekonomiskt resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	6,2	8,3	2,0	↗
1.2 Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (%)	28	27	25 – 27	↗
1.3 Låneskuld per invånare, tkr per invånare	74	74	Öka ≤ 5%	→

Det prognostiserade resultatet för verksamhet i förvaltningsform, justerat för jämförelsestörande poster, uppgår till 838 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det prognostiserade resultatet förklaras främst av att skatteunderlaget återhämtat sig snabbare än förväntat och att det tillkom nya tillskott i form av generella statsbidrag i det statliga anslaget för 2022.

Soliditet inklusive pensionsåtagande prognostiseras till 28 procent och låneskuld per invånare beräknas öka med 0,1 procent jämfört med 2021. Över treårsperioden, 2020 till 2022, beräknas låneskuld per invånare minska med i genomsnitt 1,3 procent årligen.

Prognosen visar att nämnderna har ekonomin i balans med undantag av kommunstyrelsen och äldreomsorgen. Kommunstyrelsens prognostiserade underskott finns inom mark- och exploateringsverksamheten och beror på högre projektkostnader och samtidigt lägre överskott från årets markförsäljningar. Planerade markförsäljningar för bostäder kommer inte att genomföras då det råder en stor osäkerhet på marknaden för exploateringsmark till följd av stigande kostnader och räntor. Äldrenämndens underskott har strukturella orsaker och beror på ökade kostnader för inhyrning av legitimerad sjukvårdspersonal. Socialnämnden har fortsatt utmaningar i form av fler orosanmälningar och ökade behov av insatser inom barn- och ungdomsvården. Nämnden har emellertid lyckats att bromsa antalet placeringar utanför hemmet. De senaste åren har trenden med ökande kostnader för försörjningsstöd brutits och för i år prognostiserar arbetsmarknadsnämnden ett minskat försörjningsstöd till följd av färre hushåll med behov av bistånd.

Alla bolag utom Uppsalahem AB och Uppsala konsert och kongress AB prognostiserar ett resultat som är i nivå med eller högre än kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav. Uppsalahem AB resultat för året uppskattas understiga resultatkravet med drygt 3 miljoner kronor och är kopplad till det förändrade ekonomiska läget med hög inflation, ökande el- och byggmaterialkostnader och höjda marknadsräntor. Uppsala konsert och kongress AB prognos är 6 miljoner kronor lägre än resultatkravet.

Bolagets verksamhet har drabbats hårt av de restriktioner som följde av pandemin. och återhämtningen har inte kunnat ske i den grad som förväntades. Då verksamhetens art kräver lång framförhållning väntas återhämtningen pågå under hela 2022.

Balanskravsresultat

Tabell 2. Balanskravsutredning.

Balanskravsutredning			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	979	1150	898
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	-14	-27	-2
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	965	1 123	896
Synnerliga skäl			
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-660	-	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat	305	1 123	896

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning och en lagstadgad del är att det ska råda balans mellan intäkter och kostnader. En kommun som redovisar ett negativt balanskravsresultat ska redovisa en plan för återställande av eget kapital inom en period av tre år om inte underskottet kan motiveras med synnerliga skäl. Detta är ett minimikrav för att säkerställa god ekonomisk hushållning. Vid beräkning av ett balanskravsresultat rensas redovisat resultat för de poster som inte är en del i den ordinarie verksamheten såsom realisationsvinster på anläggningstillgångar och eventuella orealiserade förluster på värdepapper.

Det prognostiserade resultatet är 898 miljoner kronor och årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 896 miljoner kronor.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag

Målsättningar för verksamheten

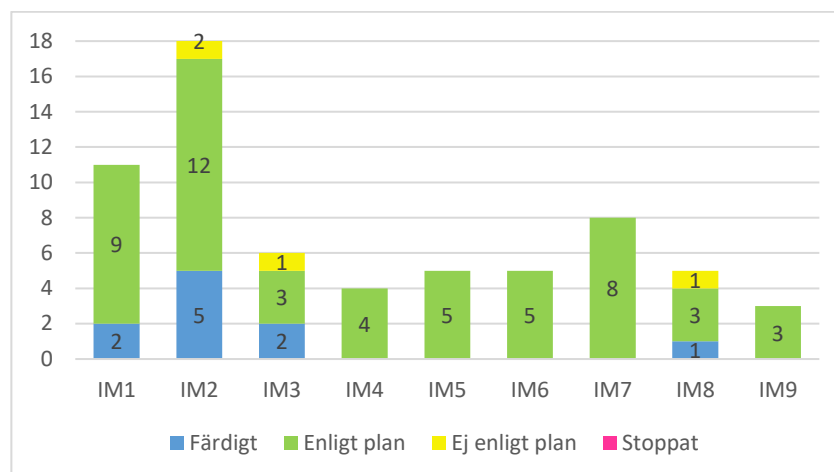
Mål och budget 2022–2024 har sammanlagt nio inriktningsmål och 31 uppdrag. Till inriktningsmål 9 finns ett gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål. De följs upp i delårsuppföljningen men ingår inte i statistiken som redovisas nedan. Därutöver finns det åtta kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och 27 tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål och budget.

Rapporteringen av arbetet med kommunfullmäktiges uppdrag sammanfattas i de diagram som följer. Diagrammen visar uppdragen enligt följande:

- Samtliga uppdrag till nämnder och styrelser kopplade till inriktningsmålen
- Uppdrag som ingår i Mål och budget 2022–2024
- Kvarvarande uppdrag från tidigare år
- Tillkommande uppdrag som beslutats av kommunfullmäktige vid sidan av Mål och budget.

Samtliga uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser

Kommunfullmäktige har lämnat sammanlagt 66 uppdrag till bolag och nämnder. Det handlar om uppdrag i Mål och budget 2022 med plan för 2023–2024, kvarvarande uppdrag från tidigare års Mål och budget samt tillkommande uppdrag som lämnats vid sidan av Mål och budget. Av dessa uppdrag är tio färdiga, 52 uppdrag pågår enligt plan och fyra uppdrag inte går enligt plan. Följande diagram ger en överblick över uppdragens status och visar hur uppdragen fördelas mellan inriktningsmål.

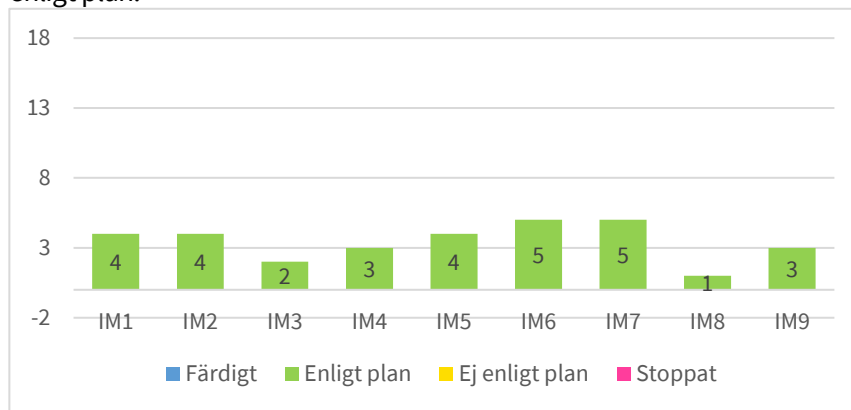

Figur 3. Diagram över status för det totala antalet uppdrag fördelade på inriktningsmål.

Uppdrag som ingår i Mål och budget 2022–2024

Kommunfullmäktige har lämnat sammanlagt 31 uppdrag till nämnder och bolagsstyrelser i Mål och budget 2022 med plan för 2023–2024. Dessa uppdrag pågår

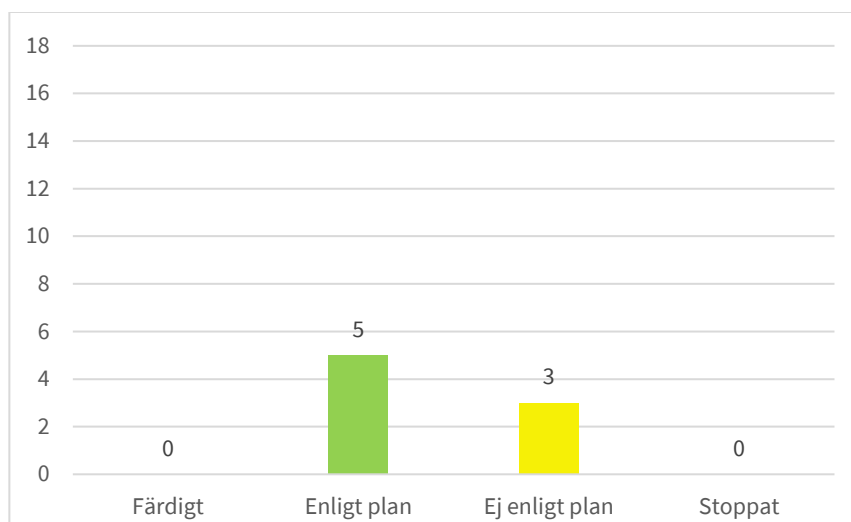
enligt plan.

Figur 4. Diagram över status för uppdragen i Mål och budget 2021–2023 fördelade på inriktningsmål.

Kvarvarande uppdrag från tidigare år

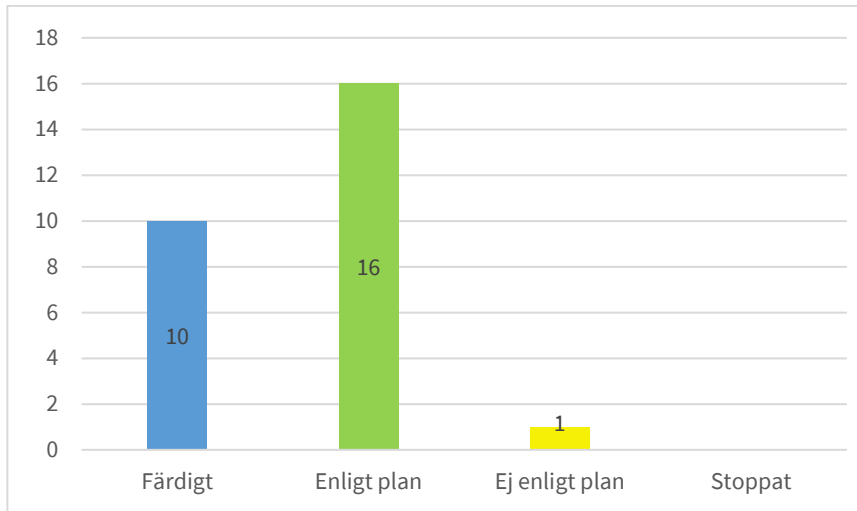
Av de åtta uppdrag som är aktuella från tidigare Mål och budget pågår fem enligt plan och tre uppdrag är försenade.

Figur 5. Diagram över status för kvarvarande uppdrag från tidigare år.

Tillkommande uppdrag som beslutats av kommunfullmäktige vid sidan av Mål och budget.

Av de 27 uppdrag som fullmäktige beslutat om vid sidan av Mål och budget har 10 blivit klara, pågår 16 enligt plan och ett har blivit försenat under året.

Figur 6. Diagram över status för tillkommande uppdrag.

Nedan redovisas en redogörelse för varje inriktningsmål. För varje inriktningsmål finns uppdrag och indikatorer. För varje inriktningsmål görs en prognos över den samlade bedömning av måluppfyllnaden vid årets slut. Prognosen för måluppfyllnad vid årets slut baseras på bedömningen av måluppfyllnad från nämnder och bolagsstyrelser. I bilaga 1 finns en redovisning av vart och ett av kommunfullmäktiges uppdrag, indikatorer och de nationella nyckeltal för Agenda 2030.

För bedömningen av måluppfyllnad används något av följande:

Bedömning	Vad bedömningen avser
Helt uppfyllt ●	Kommunens verksamhet tycks leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.
I hög grad uppfyllt ◐	Kommunens verksamhet tycks till övervägande del leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.
Delvis uppfyllt ◑	Kommunens verksamhet tycks delvis leda till de resultat som önskas inom målet vid årets slut.

Tabell 3. Bedömningsgrader av måluppfyllnad.

1 Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt och effektivt sätt och skatteuttaget ska inte vara högre än nödvändigt.

Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Kommunens medel ska fortsätta att investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Kommunens resurser ska fördelas jämställt.

I fokus 2022–2024 – Jobb och företagande

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En stärkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att genom stabila skatteintäkter säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet.

Alla som kan jobba ska jobba. För att klara välfärdsutmaningarna och öka skatteintäkterna behöver sysselsättningsgraden öka. En lyckad integration leder till att fler arbetar.

Agenda 2030

Inriktningsmålet knyter an till flera globala hållbarhetsmål i FN:s Agenda 2030. Kommunen ska verka för att kommunorganisationens ekonomi sköts på ett ansvarsfullt sätt och för en god ekonomisk tillväxt i samhället. Kostnader för dagens välfärd ska inte föras över på kommande generationer. Kloka investeringar idag ska ge förbättrade livsmöjligheter i framtiden. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ges lika möjligheter att själva forma sina liv och bidra till näringslivets och samhällets utveckling. Det handlar om att ge kvinnor lika rätt till jämställd och rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser i samhället. Kommunen är en stor köpare av varor och tjänster och ska bidra till en hållbar konsumtion och produktion. I det ingår att kommunen ska investera och konsumera på ett sätt som bidrar till att motverka klimatförändring.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt i slutet av 2022. Nio av kommunfullmäktiges elva uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Två uppdrag är färdiga. Av de som pågår beräknas fem uppdrag bli färdiga i år, ett uppdrag 2023 och tre uppdrag 2024. Kommunen har en ekonomistyrning som även klarar en krissituation och som fortsätter att utveckla jämställdhetsperspektivet. Kommunen arbetar med att stärka förmågan till hållbar upphandling, förbättra företags servicen, öka samutnyttjandet av kommunens lokaler upphandling och jämställd fördelning av kommunens resurser. Årets verksamhet förväntas förstärka kommunens ekonomiska ställning.

Tydlig ekonomistyrning

God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar samt att varje generation ska finansiera sin egen välfärd. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för investeringar.

Fastighetsmarknaden har under perioden påverkats negativt av ränte- och kostnadsökningar. Den tidigare trenden med starka resultat från kommunens mark och exploateringsverksamhet har brutits. Markförsäljningen har varit lägre än planerat både när det gäller mark till bostäder och verksamheter samtidigt som kostnaderna riskerar att stiga. Det finns en osäkerhet kring hur omfattande och långvarig inbromsningen av marknaden kommer att bli.

Arbetet med implementering och vidareutveckling av stödverktyg för projekt- och portföljstyrning har fortsatt. Syftet är att förbättra möjligheten till ekonomistyrning i enskilda projekt samt att säkerställa att den samlade projektportföljen av samhällsbyggnadsprojekt bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen.

I maj presenterades resultatet av jämställdhetsboks slutet 2021 för jämställdhetsrådet. Under hösten sker arbete med att bryta ner boks slutets övergripande slutsatser till nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamheter inför verksamhetsplaneringen 2023. Omotiverade skillnader i fördelningen av resurser mellan kvinnor och män analyseras vidare.

Andelen av befolkningen som behöver ekonomiskt bistånd har minskat och med det har även kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskat. Fler har nått egen försörjning. Trots förbättrad arbetsmarknad efter pandemin är många långtidsarbetslösa. Pandemin innebar utmaningar i att tillgodogöra sig utbildning på distans för många språksvaga personer vilket innebär längre väg till egen försörjning, något som främst ser ut att ha drabbat kvinnor baserat på andel som klarar sfi inom tiden för etableringen.

Investeringsstrategi

Ett arbete med att ta fram en koncernövergripande investeringsstrategi och en utvecklad investeringsberedningsprocess pågår. Dessa syftar till att stärka kommunkoncernens styrning av investeringar och kostnadsutveckling, kopplat till finansiella mål och med säkerställande av att de politiska prioriteringarna får genomslag. Ekonomistyrningen ska stärkas genom en samlad investeringsberedning. Arbets sättet ska ge förutsättningar för koncerngemensamma prioriteringar av investeringar utifrån såväl ekonomiska förutsättningar som kvalitativa ambitioner.

Goda grundförutsättningar för digitalisering

Stora steg tas i arbetet med att skapa grundförutsättningar för att möjliggöra digitalisering av processer/flöden och etablering av ett datadrivet arbetssätt. Relevanta metoder och modeller har identifierats för att säkerställa att kommunens kommande tjänster ska fungera för olika användargrupper. Dialog förs med hela offentliga Sverige för att skapa en effektiv helhet kring samverkan i digitaliseringsfrågor. Kommunen

deltar i arbetsgrupper i den nationella arkitekturgemenskapen samt i nationella initiativ inom öppna data och sakernas internet. Uppdraget har bland annat resulterat i en färdigställd metamodell för informationsarkitektur samt en metod för masterdataarkitektur.

Grundförutsättningar finns för att arbeta med ständiga förbättringar med stöd av digital utveckling och samtidigt kunna erbjuda alternativ där så behövs. Åtgärder för att säkerställa förmågan till att möta hot och sårbarhet i vår digitala infrastruktur har genomförts. Det finns nu en sammanhållen grund för att fortsätta utveckla och samordna användbara och lättåtkomliga digitala tjänster till kommunens invånare såväl som företagare genom en digital väg in till Uppsala Kommun.

Några exempel på digitala tjänster som utvecklats är en chattfunktion på hemsidan för Utbildning- och jobbcener, en tillgänglighetsanpassad hemsida för Lärcentrum och samhällsorientering, verksamhetssystemet LifeCare inom välfärdstjänster, webbsidan Utbudsbokning där Uppsalas förskolor och skolor kan hitta och boka kultur och andra skolevenemang samt en digital guide för kommunens offentliga konst.

Förbättrad företagservice och stöd för etablering

Flera insatser görs för att förbättra kommunens företagservice. Den upplevda servicegraden i Uppsalas myndighetsutövning till företag har ökat från index 72 år 2020 till hittills 75 för år 2022. Arbetet med kommunens företagservicefunktion samt etableringsfunktion, som ska underlätta för företag som vill växa eller etablera sig i Uppsala, fortsätter. Utbildning för att stärka kompetensen inom bemötande och service pågår och en introduktionsfilm om företagande i Uppsala för medarbetare har tagits fram och publicerats på uppsala.se.

Samarbeten sker med företag och idéburna organisationer för att öka entreprenörskap med huvudfokus på utrikesfödda och kvinnor. Genom upphandling, och då främst det dynamiska inköpssystemet, ges fler små och medelstora företag samt lokala leverantörer möjlighet att konkurrera om kontrakten över tid. Vuxenutbildningen tar fram nya utbildningar i samarbete med näringslivet och näringslivet är också involverade i de branschråd som finns kopplade till yrkesutbildningarna i kommunen.

2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Människors säkerhet och upplevda trygghet och säkerhet handlar både om den faktiska utsattheten för brott och ytterst om den enskildes tillit till samhälle och medmänniskor, sociala förankring och delaktighet. Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar.

Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna ska utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad.

I fokus 2022–2024 – Trygghet

I Uppsala är säkerhet och trygghet inte ett privilegium för några få utan en rättighet för alla. Invånare ska kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. Tryggheten ska öka och alla ska känna att de tryggt kan vistas i stadskärnan. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Agenda 2030

Starkt krisberedskap och trygghets- och säkerhetsfrågor bidrar till Agenda 2030:s mål om hållbara städer och samhällen, där bland annat reduktion av katastrofrisk på alla nivåer är ett av delmålen. En del av att arbeta för fredliga och inkluderande samhällen handlar om att minska alla former av våld, särskilt dödligt våld. Näringslivet behöver ges goda villkor att bidra till en tillväxt som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar över tid. Regeringens handlingsplan för genomförande av Agenda 2030 lyfter vikten av innovationssamarbete för genomförande av målen för hållbar utveckling. Kommunen behöver arbeta med innovationsutveckling och testbäddar i den egna verksamheten tillsammans med näringsliv och universitet för att nå målet om ett mer attraktivt Uppsala och Agenda 2030:s ambitioner. Flera innovations- och utvecklingsprojekt handlar om att utveckla den smarta staden och bidrar därför till att förstärka ekosystem och biologisk mångfald. Agenda 2030:s mål om ekosystem och biologisk mångfald handlar även om att stärka insatserna för att skydda och trygga världens kultur- och naturarv.

Inriktningsmålet bedöms bli delvist uppfyllt i slutet av 2022. Tolv av kommunfullmäktiges 19 uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan, fem uppdrag är färdiga och två är försenade. Två uppdrag beräknas bli färdiga i år, sju uppdrag 2023 (varav två har försenats från 2022), fyra uppdrag 2024, ett uppdrag 2025, ett uppdrag 2026 och ett uppdrag 2028. Arbetet med trygghet och säkerhet handlar om långsiktiga satsningar där effekten av planerade insatser och åtgärder behöver utvärderas systematiskt över en längre tid, även efter det att uppdragen är genomförda.

Trygg och säker kommun

Kommunfullmäktige beslutade i augusti om program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete. Programmet definierar och inriktar kommunens arbete med utgångspunkt i den kommande lagstiftningen på området och lägger grunden för utveckling av styrning och samordning.

En organisation har upprättats kring arbetsmetoden GVI (Group violence intervention) med representanter från Uppsala kommun, polis och kriminalvården som i förlängningen syftar till att förebygga skjutningar och grovt våld i kommunen.

För att bidra till att öka Uppsalas attraktionskraft har kommunen bland annat iordningsställt sommargator. Sommargatorna ökar attraktionskraften genom att de minskar biltrafiken i de centrala delarna och ger mer utrymme till folkliv.

På olika sätt synliggörs nedskräpning och dess negativa effekter för medborgarna. Medborgare ska välja att inte skräpa ned utan istället slänga sitt skräp i papperskorgarna. Exempel på insatser är skräpkören som består av sjungande soptunnor, gula vägen av medarbetare i gula västar som ser till att hålla rent och snyggt och de ungdomar som under sommaren arbetat med hållbarhetsinformation till medborgarna. Under 2022 har innovationen bubbelbarriären driftsatts. Barriären skapar en vägg av bubblor i Fyrisån som fångar upp mindre och lättare skräp som papperspåsar och godispapper.

Tillsammans med lokala fastighetsägare utvecklar kommunen nya arbetssätt genom metoden Business Improvement District (BID) och andra platssamverkansformer i Gränby- respektive Gottsundaområdet. Exempelvis pågår en uppstart av verksamhet i en paviljong vid Bandstolsvägens entré i syfte att öka trygghet och trivsel genom platsaktivering och samtidigt skapa en arena för platssamverkan mellan olika aktörer.

Trygghet i fysisk planering

Kommunen samarbetar med stiftelsen Tryggare Sverige i syfte att ytterligare förstärka arbetet med trygghet och säkerhet i fysisk planering. Samarbetsavtalet sträcker sig till och med september 2022 och har fyra huvudaktiviteter: analys av Gränbyparkens nuläge och utvecklingsplaner, analys kopplat till byggskedet i Gottsundaområdet, kvalitetsgranskning av detaljplaner och bygglov samt en utbildningsinsats och processtöd. Aktiviteterna har genomförts och en utvärdering planeras efter avtalsperiodens slut som underlag för beslut om ett eventuellt nytt avtal.

Under året pågår ett arbete kring att utveckla arbetssätten vid etablering av nya bostadsområden inom Uppsalahem i syfte att minska risken för segregation och social oro. Lansering av nya digitala tjänster mot kund pågår och arbete för modernisering av lås- och passersystem har påbörjats. Initiativet avseende löpande, månatliga kundundersökningar är infört. Under 2022 påbörjas arbetet med att byta ut samtliga brandvarnare i hela bostadsbeståndet.

Ett kojindex används som mått på närhet till skogsmark för barns lek och rekreation. I arbetet blir det tydligt vilka platser i kommunen som har gröna värden som behöver skyddas i samhällsbyggandet för att barn ska ha närhet till skog. Barn på landsbygden och i de sydvästra delarna av Uppsala som Stenhagen, Gottsunda och Flogsta har 100 procent täckning i kojindex. Av barn i åldrarna 0–18 år är det 23 procent i Uppsala kommun som har längre än 300 meter till skogsmark.

Krisberedskap och civilt försvar

Bedömningen är att arbetet med civilt försvar kommer att öka i hög grad under de kommande åren då regering och myndigheter föreslår att kommuner tillförs ytterligare medel för arbetet med civilt försvar. Kommunen arbetar med att ta fram en ledningsplan för höjd beredskap. Den ska tillsammans med verksamheternas planering av egen krigsorganisation ligga till grund för en övergripande plan för höjd beredskap för kommunen. Arbetet beräknas behöva fortgå flera år framöver.

Arbete pågår för att stärka brandförsvarets förmåga att verka under störningar samt att stärka förmågan till räddningstjänst under höjd beredskap.

Förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet

Stora delar av arbetet med att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet sker inom ramarna för EST (Effektiv samordning för trygghet). Tillsammans med polisen, regionen och andra aktörer bidrar kommunen med information till en gemensam lägesbild som ligger till grund för insatser. Det är ett kunskapsbaserat arbetssätt som har fokus på barn och unga för att tidigt förebygga otrygga platser där ungdomar vistas. Polis och kommun samverkar också kring informationsutbyte för kamerabevakning och arbete med särskilt utsatta brottsoffer.

Kommunen samverkar inom kommunkoncernen och med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter för att förebygga kriminalitet och normbrytande beteende med särskilt fokus på ungdomar och unga vuxna. Kommunen bedriver också en avhopparverksamhet.

Det handlar bland annat om att motverka välfärdsbrott, skapa tryggare fysiska miljöer och fokusera på barn och ungdomar som har riskbeteenden och socialt destruktiva mönster. Mycket arbete pågår inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Polisen, samverkansarbetet i Gottsunda/Valsätra, handlingsplanen för Gränby och Kvarngärdet och medborgarlöftet för resecentrum.

Genom myndighetssamverkan skapas förutsättningar för stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet.

Kultur, idrott och fritid

Kommunen arbetar för att kulturen och idrotten ska ingå i stads- och landsbygdsutveckling genom att främja tillgången till ytor och utforma metoder för att göra invånarna mer delaktiga. Samordningen fortsätter med särskilt fokus på Gottsunda och Gränby. Utvecklingen av allaktivitetshuset i Gränbyskolan fortsätter och arbete har påbörjats med ett allaktivitetshus i Gottsunda. Samverkan mellan skola, fritid, bibliotek och kulturcentrum bedrivs i syfte att skapa trygga aktiviteter för barn och unga. Flera generationsöverskridande aktiviteter har genomförts under året. Sommarteatern i Gottsunda startade 2021 och fortsatte 2022 och anses nu vara en permanent verksamhet.

Under sommaren iordningställdes bandybanorna på Studenternas för Summer Zone med många olika aktiviteter i såväl organiserad som spontan form. All aktivitet var gratis för att få barn och ungdomar mer aktiva och för att verka för en mer

inkluderande och jämlik fritid. På området fanns också Fritidsbanken som lånade ut utrustning gratis.

Trygghetsskapande insatser har gjorts på kommunens större badanläggningar för att öka trivseln. På de större badanläggningarna som Fjällnora, Storvad, Lyssnaängen, Borgardalsbadet, och Sandviksbadet finns det ordningsvakter. Responsen från campare och besökare på badanläggningarna har varit god och överlag har insatsen medfört att det blivit lugnare på badplatserna.

Europeiskt kulturhuvudstadsår 2029

Arbetet med ansökan om europeiskt kulturhuvudstadsår 2029 och ansökan om plusstad (en svensk modell för att uppnå klimatpositiva och hållbara städer och stadsdelar) eller att kommunen själv organiserar ett BoExpo, pågår. Tidplanen kommer att delas upp i två skeden, ett ansöknings- och programskrivningsskede fram till slutet av 2023 och ett genomförandeskede därefter fram till 2029.

3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimätförändringarna genom omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel.

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt och för att minska sociala klyftor, samtidigt som ekosystem ska bevaras och stärkas. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Hänsyn ska tas till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploateringar. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan för att värna verksamheter och boende i city.

I fokus 2022–2024 – Fossilfritt 2030

Uppsala har i dag en miljö- och klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Utsläppen av växthusgaser måste fortsätta att minska för att till 2040 vara nära noll. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Det lokala arbetet mot målet om en fossilbränslefri välfärdskommun till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Kommunen fortsätter bland annat att bygga ut ett fossilfritt transportsystem och infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, biogas och vätgas.

Förutom trafiken finns en rad andra viktiga frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: fortsatt utbyggnad av solenergi och kretsloppslösningar, utfasning av fossil plast, användning av klimatsnåla bygg- och anläggningsmaterial och ekologiskt hållbart jordbruk är några exempel. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska den negativa klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande.

Agenda 2030

FN har som mål att väsentligen öka andelen förnybar energi och att fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet till år 2030. För Sveriges del är transportsektorn den stora utmaningen kring förnybar energi. Agenda 2030 betonar vikten av att minska städernas negativa miljöpåverkan per person, att stärka motståndskraft och förmåga till anpassning till klimatrelaterade faror samt att integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå. I Uppsala är målsättningen att vara fossilfri 2030 och klimatpositiv 2050. För att nå dit behöver kommunen ta vara på innovationskraft, smarta lösningar och digitaliseringar i samverkan med näringsliv och andra goda krafter. Agenda 2030 strävar efter att stärka positiva ekonomiska, sociala och miljömässiga kopplingar mellan stadsområden, stadsnära områden och landsbygdsområden genom att förbättra den nationella och regionala utvecklingsplaneringen. Trygghet och social inkludering ska främjas.

Inriktningsmålet bedöms bli delvis uppfyllt i slutet av 2022. Tre av kommunfullmäktiges sex uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag är försenat och två uppdrag är klara. Av de som pågår beräknas ett uppdrag beräknas bli färdiga i år, ett uppdrag har försenats till 2023, ett uppdrag beräknas bli färdigt 2024 och ett uppdrag 2030. Även om det pågår stora insatser för omställningen till ett hållbart samhälle är utmaningarna stora att nå målsättningarna om att vara fossilfri 2030 och klimatpositiv 2050.

Öka takten i klimatomställningen

För att öka takten i klimatomställningen krävs att alla delar av kommunen gör sitt yttersta för att minska utsläppen inom den egna organisationen. En samhällseffekt ska uppnås genom att leda och samordna Klimatprotokollets arbete, utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringslivet i klimatfrågor samt genom att samverka på nationell och internationell nivå. Särskilt fokus ligger även på att stödja omställningen till förnybar och hållbar energiförsörjning och fossilfria transporter, att stärka arbetet med klimatpositiv stadsutveckling samt att stödja beställare att ställa hållbarhetskrav i upphandling. Under året har luftåtgärdsprogrammet reviderats och åtgärder har genomförts. Ett reviderat miljö- och klimatprogram med tillhörande handlingsplan har antagits.

Brist på ekologiska produkter har lett till svårigheter att ytterligare öka andelen ekologiska livsmedel under året. Till och med juli är andelen ekologiska livsmedel 53 procent i kommunens verksamhet. Inom kommunstyrelsens måltidsverksamhet är andelen 60 procent. Genom en ekonomisk satsning har andelen ekologisk mat ökat, främst inom äldreomsorgen.

För att nå högt ställda miljö- och klimatmål krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen, våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning. Motståndskraften i den byggda miljön mot ett förändrat klimat behöver stärkas.

Inom ramen för det kulturpolitiska programmet sker arbete för att kulturplaneringen ska vara en integrerad del av samhällsplaneringen genom att främja tillgången till lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet vid nybyggnation.

Det pågår flera stora utvecklingsprojekt enligt lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar. Arbete pågår för multinyttjande av både mark och anläggningar samt för att säkra mark för idrottsändamål i tidiga skeden i stadsbyggnadsprocessen.

Nya arbetssätt utvecklas för att schaktmassor och annat byggmaterial ska kunna hanteras mer klimatsmart. I nybyggnadsområden ska schaktmassor kunna lagras så att de kan återanvändas i närheten vid kommande byggen. Möjligheten att skapa särskilda platser för masshantering och återbruk ses över.

I hållbart samhällsbyggande ingår att skapa goda sociala förutsättningar och verka för minskade skillnader mellan olika stadsdelar. Några exempel är samarbeten kring sommarskolor och andra fritidsaktiviteter, Mötesplats Gottsunda och arbetet inom bostads- och arbetsförsörjning.

Hållbara mobilitetslösningar

Vilka slutsatser som kan dras kring eventuella långsiktiga mobilitetsförändringar till följd av pandemin håller på att kartläggas. Ett Vinnovaprojekt pågår med studier av gång- och cykelflöden för att bättre kunna planera för hållbara mobilitetslösningar. Även ett arbete med strategisk kollektivtrafikplanering tillsammans med Region Uppsala har inletts där frågor om nyttjande av tekniska plattformar för så väl kollektivtrafik som andra mobilitetslösningar ingår.

Kopplat till den planerade spårvägen har mobilitets- och framkomlighetsutredningar gjorts. Utredningarna visar var säkra passager ska finnas för att spårvägen ska vara tillgänglig för alla. Under året har också en fördjupad mobilitetsstudie påbörjats för sträckan väster om Bäcklösa till Bergsbrunna station. Samverkan sker kontinuerligt med blåljusaktörer för att säkra deras behov.

Arbetet med pendlarparkeringar inom kommunen har fortlöpt under året och ett utökat samarbete med Region Uppsala kring markfrågor och landsbygdsutveckling har initierats. Där det planeras åtgärder på icke kommunal mark försenas arbetet på grund av längre ledtider.

Vinnova har beviljat projektmedel för att ta fram en systemdemonstrator för mobilitetshubbar – en färdplan för mobilitetshubbar i Sverige. Syftet med projektet är att sammanställa de erfarenheter som deltagande städer har och ta fram gemensamma strategier för hur kommuner bör arbeta framåt inom området. På så sätt lyfts frågan från stadsdels- och kommunalnivå till ett sammanhängande nät av delade mobilitetstjänster i landet. Det görs för att skapa en så kallad storskalig design som påskyndar utvecklingen av en nationell omställning.

Mer effektiv energiförsörjning

Kapacitetsbrist i elnätet påverkar möjligheten till omfattande elektrifiering i kommunen. En aspekt som kommer att ha stor påverkan på effektfrågan är utbyggnaden av laddinfrastruktur för elfordon där planeringsarbete pågår på flera håll inom kommunen.

Elektrifieringsfrågan utvecklas inom samverkansprojektet Uppsalaeffekten, för att sätta effektfrågan i fokus och driva på Svenska Kraftnäts kapacitetsförstärkning av eleffekt till Uppsala. Planering för framtagande av en elektrifieringsplan är initierad och kommunen har, i samverkan med Region Uppsala och privata aktörer inom godstransportsektorn som är medlemmar i Uppsala klimatprotokoll, påbörjat arbetet med elektrifiering av tunga transporter. Fokus ligger på att ta fram konkreta åtgärder för hur elektrifieringen av kollektivtrafiken kan gynna omställningen för andra tunga transporter.

Rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser

Styrdokument för ekologisk kompensation för att motverka förluster av biologisk mångfald i fysisk planering och tillståndsgivning är under framtagande. Ett webbaserat planeringsverktyg avsett att stärka och utveckla ekosystemtjänster vidareutvecklas parallellt med att underlag utarbetas till revideringen av kommunens översiktsplan.

Friluftsvärden inom kommunen har kartlagts inför utveckling av befintliga och framtida friluftsområden och stråk. Underlag tas fram för att på lång sikt förbättra kvaliteten och öka den biologiska mångfalden i kommunens vattenförekomster.

Utvecklingsplaner för Fjällnora och Sunnersta har påbörjats. Utvecklingsplanerna för Hammarskog och Björklinge har beslutats. Ängsmark har återställts i Toran i Hammarskog. Gamla slåtterytor har återskapats och beteshagarna återfår en alltmer öppen karaktär och börjar likna området på 1950-talet som det syns på gamla kartor. Detta är en viktig insats för att gynna den biologiska mångfalden.

Arbetet med att bilda de nya naturreservaten för Fjällnora och Gula stigen har gjorts under våren tillsammans med Upplandsstiftelsen. Naturreservaten ger utrymme för friluftsliv men de skyddar också viktiga naturvärden eftersom det ger ett skydd som är lagstadgat i miljöbalken. Det finns även ett initieringsbeslut för ett nytt naturreservat i Gamla Uppsala. Dessutom pågår en översyn av naturreservatet Hågadalen-Nåsten med uppdatering av skötselplanen.

Gottsunda dagvattenpark invigdes i maj. Här ges medborgare en central och tillgänglig vattenkontakt där de även kan promenera och få naturupplevelser.

Klimatförändringar och skärpt lagstiftning inom VA- och avfallsområdet kommer att påverka förutsättningarna för den långsiktiga dricksvattenförsörjningen och avloppshantering.

4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Det förbyggande arbetet för att främja psykisk hälsa ska utvecklas.

Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för en bra integration. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet.

I fokus 2022–2024 – Trygghet

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger tillsammans med en samhällsutveckling mot ökad polarisering, medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. För att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk samt ungas kriminalitet krävs ett samordnat arbete tillsammans med polisen, länsstyrelsen, Region Uppsala och andra myndigheter.

Agenda 2030

Det globala målet om minskad ojämlikhet innehåller flera delmål som handlar om att skapa ett mer jämlikt samhälle 2030. Det handlar till exempel om att möjliggöra för alla människor – oavsett ålder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller socioekonomisk bakgrund – att bli inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Barns utveckling och en snabb och jämställd integration är av särskild vikt för social hållbarhet. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i. Tillsammans med föreningsliv och näringsliv ska kommunen skapa förutsättningar för god hälsa, demokratiska värderingar och minskade klyftor i befolkningen.

Inriktningsmålet bedöms bli delvis uppfyllt i slutet av 2022. Alla fyra av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Tre uppdrag beräknas bli färdiga 2023 och ett uppdrag 2024. Även om arbetet med uppdragen pågår enligt plan är det fortsatt stora skillnader i levnadsvillkor och hälsa mellan Uppsalas invånare. Långtidsarbetslösheten är fortsatt hög och den ekonomiska konjunkturen innebär en ökad risk för att livssituationen blir än svårare för de som inte redan har arbete. Det krävs fortsatta insatser för att långsiktigt säkerställa att inga grupper missgynnas strukturellt. Kommunen behöver vidta åtgärder för att barn och unga i Uppsala ska ges likvärdiga förutsättningar för ett rikt och hälsosamt liv.

Minskade klyftor genom att fler arbetar eller studerar

Ojämlikheten i Uppsalas befolkning handlar till stor del om skillnader mellan de som har ett arbete och de som inte har det. Många av de barn som växer upp i ekonomisk utsatthet har föräldrar som saknar arbete. Särskilt bland personer med funktionsnedsättning och utrikesfödda kvinnor med kort utbildning är

långtidsarbetslösheten fortsatt hög. Den försämrade ekonomiska konjunkturen riskerar att drabba de mest utsattas situation hårdast och ytterligare försämma deras livsvillkor.

Att ha ett arbete är en grundläggande förutsättning för den enskildes trygghet och oberoende. Kommunen anordnar arbetsmarknadsinsatser, tillhandahåller arbetsmarknadsanställningar, praktikplatser och utbildningsplatser. Genom att tillvarata och stärka individens arbetsförmåga och därigenom möjliggöra ett inträde på arbetsmarknaden främjas också den psykiska hälsan. Riktade insatser genomförs i de områden i Uppsala där behoven är som störst. Utmaningar kvarstår i att nå alla i målgruppen, särskilt personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och unga som varken arbetar eller studerar. De senaste årens minskning av antalet nyanlända personer innebär att det är färre personer som behöver etableringsinsatser men förutsättningarna för snabb integration och möjlighet att försörja sig själv behöver fortfarande förbättras.

Att lyckas i sin skolgång ger både grunden för arbete eller fortsatta studier och är en stark skyddsfaktor för att motverka utanförskap och ohälsa. För att fler ungdomar ska ha framgång i skolan utvecklar kommunen den undervisning som ges nyanlända och flerspråkiga elever. För att ge alla Uppsalas unga möjlighet att få arbetslivserfarenhet är kommunen aktiv i att anordna sommarjobb och praktikplatser. Kommunen samarbetar med regionen för att tillvarata arbetsförmåga hos ungdomar som har nedsatt arbetsförmåga på grund av fysisk och psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning.

Färre kvinnor än män går från kommunens arbetsmarknadsverksamhet till studier eller arbete. Kommunen arbetar för att fler nyanlända barn ska delta i förskola och i fritidsverksamhet. Detta kan gynna föräldrarnas arbetsmarknadsdeltagande och integration, samt barnets språkliga utveckling.

Social hållbarhet och god psykisk hälsa

Ett inkluderande och hållbart Uppsala byggs genom välfärd och god folkhälsa. God psykisk hälsa är en förutsättning för ett fungerande vardagsliv, god livskvalitet och balans i livet. För individens psykiska hälsa och samhällets ekonomi är strategiska, förbyggande och tidiga insatser i samverkan av största vikt. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan förebyggande arbete vara god ekonomisk hushållning med resurser och därmed bidra till hållbarhet.

För att fler ska uppleva god psykisk hälsa behövs insatser som stärker individer genom att öka tillgängligheten till bra boende, meningsfull utbildning och arbete, liksom stöd och hjälp till de som har behov av det. Kommunen arbetar med en bredd av insatser och stödåtgärder så som arbetsmarknadsinsatser och utbildningar samt stöd i den sociala situationen. Kommunen arbetar för goda och jämlika möjligheter till gemenskap, utevistelse och rekreation genom bebyggelse och grönområden, brett aktivitetsutbud och stöd till föreningslivet. Som arbetsgivare arbetar kommunen för att säkra en god psykosocial arbetsmiljö och följa upp medarbetarnas arbetssituation.

För att åstadkomma en socialt hållbar stadsutveckling används Uppsalamodellen för markanvisningar, där prisriklighet är en av de allra högst prioriterade faktorerna. Nyskapande boendeprojekt släpps fram för att skapa bostäder för fler och på nya sätt, ny teknik används för hållbara lösningar som kan öka folkhälsa och tillgänglighet.

Kommunen arbetar för att ge barn och unga en meningsfull fritid och möjlighet till fysisk rörelse, bland annat genom att fler ska kunna gå eller cykla tryggt och säkert till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Kommunen satsar på att utveckla elevhälsoarbetet och att skolornas lärmiljöer är tillgängliga, trygga och hälsosamma.

För att främja psykisk hälsa i särskilda riskgrupper genomförs olika riktade aktiviteter. I samarbete med föreningarna Fredens hus och Fyrisgården genomförs ett projekt för ökad psykisk hälsa bland ungdomar med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. För att motverka ensamhet och isolering bland kommunens äldre finns ett brett utbud av insatser som under året återigen kunnat bedrivas på plats utan pandemirestriktioner.

Kommunen tar fram och implementerar vägledning och rutiner för det suicidpreventiva arbetet, samt genomför en rad olika insatser kopplade till detta. I flera verksamheter genomförs kompetenshöjande insatser för att medarbetare ska kunna identifiera och bemöta grupper med högre risk för psykisk ohälsa och suicid.

5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen som möter den förväntade befolkningsökningen. För att kunna dra nytta av möjligheterna när vi blir fler och förbättra den goda livsmiljön ska kommunen skapa förutsättningar för att det byggs 2 000 till 3 000 nya bostäder och skapas 2 000 nya arbetsplatser årligen.

En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I Uppsala ska alla bidra och fler invånare ska komma i arbete. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna. Stödet för personer som står långt från arbetsmarknaden utvecklas.

I fokus 2022–2024 – Jobb och företagande

Den förväntade befolkningstillväxten i Uppsala kräver minst 2 000 nya arbetstillfällen per år, varav minst 70 procent i det privata näringslivet. Detta för att uppnå balans mellan befolknings- och jobbtillväxt. Nästan hälften av jobbtillväxten förväntas ske inom exportindustri och affärstjänster. De befintliga stora och mellanstora företagen är draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet.

Agenda 2030

Agenda 2030 pekar på att fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Alla länder behöver inkluderas oavsett deras ekonomiska status, eftersom fattiga människor även finns i rika länder och medelinkomstländer. Det globala målet om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt lyfter fram vikten av att verka för en tillväxt som är inkluderande och långsiktigt hållbar och för en full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Ett av delmålen handlar om att till 2030 väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar. Ett annat delmål är att till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunskaper, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap. Agenda 2030 lyfter även fram betydelsen av fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt i slutet av 2022. De fem uppdragen inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Fyra uppdrag beräknas bli färdiga 2023 och ett uppdrag 2024. Olika åtgärder genomförs för att skapa en bostadsmarknad för alla. Andelen som börjar arbeta eller studera efter stöd från kommunens arbetsmarknadsverksamhet är hög, dock så minskar inte långtidsarbetslösheten i Uppsala.

En bostadsmarknad för alla

I arbetet med Bostad för alla, program och handlingsplan för bostadsförsörjningen, har ett brett samarbete byggts upp inom kommunen och med externa aktörer vilket stärker möjligheterna för genomförandet.

Uppsala kommun har en byggnation som är mer omfattande än de flesta kommuner i landet. Flera stora stadsutvecklingsprojekt med ett stort antal bostäder, många olika fastighetsägare i samma detaljplan och många komplexa frågor pågår. Uppsala har en

hög ambition i hållbar stadsutveckling för att klara klimatmål och hållbart gestaltad livsmiljö. Utvecklingen under de senaste åren har inneburit både en större ärendemängd och tydligare styrning för hållbarhet.

Arbete pågår med att fram en metodik för att kunna utvärdera färdigbyggda miljöer och Bäcklösaområdet har fått utgöra ett pilotprojekt. Resultatet kommer att användas för att skapa en systematik och förbättra utvärdering av kvaliteten i den byggda miljön.

Att förebygga bostadslöshet genom tidiga insatser bedöms vara ett effektivt arbetssätt. Flera åtgärder för att stötta de bostadslösa vidtas under 2022, den föreslagna projektplanen för Bostad först, samt det uppsökande arbetet med hemlösa kan särskilt understrykas.

Arbete pågår med att få till en bättre matchning mellan hushållens behov och utbudet av bostäder med lägre boendekostnader. Det finns ett flertal omvärldsförutsättningar som påverkar möjligheter att bidra med ytterligare kommunala hyresbostäder till Uppsalas invånare. En del av dessa utgörs av de kostnadsökningar på material men även att de statliga investeringsstöden har avskaffats. För 2022 var planen att starta nyproduktion vid Fältläkaren men där har överklagande av mark samt bygglov fördröjt processen. Vidare planerades igångsättning av nyproduktionsprojekt i Bälunge men när investeringsstöden avskaffades fanns inte de ekonomiska förutsättningarna längre. Planer finns att kontraktera entreprenör för projektering av nyproduktion av studentbostäder vid Rackarberget under hösten 2022. Ett inriktningsbeslut har fattats om att införa en ny typ av boendeform "coliving" som en del av kommande nyproduktionsprojekt inom hyresbeståndet.

Det forskningsnära samarbetet med Uppsala universitet för att hitta nya lösningar för bostäder med lägre boendekostnad fortsätter. Samarbetet har bidragit till kunskap om hur en ökad blandning av hushåll med olika socioekonomi kan möjliggöras genom en blandning av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar i olika geografiska lägen. Slutpresentation av forskningen sker i september 2022.

Att bygga parkeringshus är kostsamt för byggaktörer, särskilt om de är under jord. De höga kostnaderna betalas i slutändan ofta av de boende genom exempelvis högre avgifter. För att möjliggöra lägre boendekostnader skapas attraktiva mobilitetslösningar. Tjänsterna är idag fossilbränsle fria bilpooler och cykelpooler med lådcyklar, elcyklar, elsparkcyklar och vespor. Tillsammans med byggaktörer och mobilitetsleverantörer har delade mobilitetstjänster tagits fram i de gemensamma mobilitetshusen och byggaktörernas egna fastigheter i större utbyggnadsområden som Rosendal och Ulleråker. Enligt statistik från statistiska centralbyrån (SCB) minskar bilinnehavet i dessa områden.

För att möta efterfrågan av fler marknära bostäder har en utredning gjorts. Utredningen har utgjort underlag vid en revidering av möjligt bostadsutbud i större stadsutvecklingsprojekt. Ett arbete pågår med statliga medel från Vinnova för att bättre nyttja befintligt bostadsbestånd genom ökat delande som en del i att minska klimatavtrycket och den ofrivilliga ensamheten.

En arbetsmarknad för alla

Den starka ekonomiska återhämtningen under 2021 har fortsatt under inledningen av 2022 och påverkat Uppsalas näringsliv positivt. Bland annat har besöksnäringen utvecklats starkt till följd av att restriktionerna tagits bort efter pandemin. Framåt finns

en påtaglig risk för avmattning vilket påverkar både större företag inom exportindustrin och mindre startupbolag.

Kommunens etableringsfunktion underlättar för företag som vill växa eller etablera sig i Uppsala och insatser görs för att stödja näringslivets tillgång till inhemsk och internationell kompetens.

Flera initiativ pågår för att främja arbetet med internationalisering inom frågor viktiga för näringslivet. Projektet för talangattraktion informerar om möjligheter till rådgivning, mötesplatser, planerade utbildningstillfällen och andra aktiviteter. Plattformen för möten mellan lokala startupbolag och internationella investerare fortsätter att utvecklas tillsammans med Uppstart.

Företagsfrämjande åtgärder genomförs i enlighet med handlingsplanen för Uppsala kommuns näringslivsprogram 2021–2023. I dialog med berörda aktörer har flera områden identifierats för hur kommunen på kort och lång sikt kan stödja näringslivet med kompetens. Diskussioner förs kring den långsiktiga kompetensförsörjningen och planeringen av utbildningar.

Under pandemiåren ökade arbetslösheten nationellt och i Uppsala. Men samtidigt som arbetslösheten nu sjunker är antalet som varit arbetslösa mer än 24 månader fortsatt på höga nivåer. Det finns en matchningsproblematik mellan befintlig och efterfrågad kompetens. Samarbete sker med det lokala näringslivet genom att utveckla vuxenutbildningen och starta yrkesutbildningar som näringslivet efterfrågar, erbjuda heltidsplanering för sfi-studerande, arbetsmarknadsanställningar och upphandlade insatser efter behov.

Hittills i år har 460 personer lämnat arbetsmarknadsverksamheten till arbete eller studier vilket är fler än under samma period 2020 och i nivå med 2021. Antal hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska jämfört med föregående år och minskningen av antalet större barnfamiljer med ekonomiskt bistånd är markant. Antalet personer som nås med stöd från arbetsmarknadsverksamheten har fortsatt att öka vad gäller personer boende i områdena Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet. Utifrån en medveten prioritering är det kvinnor i dessa områden som tar del av nämndens arbetsmarknadsinsatser i högre grad än män.

Ett flertal verksamheter arbetar med att på kortare eller längre sikt utveckla den enskildes möjlighet till arbete. Det gäller IPS Arbetscoacher, projektet Ung Intro, daglig verksamhet, estetisk verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning, socialt kooperativ och sysselsättning inom socialpsykiatri.

Arbete pågår med att öka möjligheten till arbete och feriearbete för ungdomar som varken arbetar eller studerar. Verksamheterna tar emot feriearbetare i huvudsak på sommarloven. Ungdomarna har bland annat jobbat med att hålla rent och snyggt på badanläggningar och i parker. Fyra studenter har sommarjobbat med diverse administrativa uppgifter, genomfört medborgardialoger och fotograferat parker. Ett mentorsprogram i samarbete med Mentor Sverige har startats och 18 ungdomar i Stenhagen deltar. Ett pilotprojekt med en idésluss för ungdomars syn på arbete och arbetslöshet har startats. Ett arbete med att utveckla ungdomars entreprenörskap har påbörjats.

En inkluderande arbetsgivare

En analys genomförs för att identifiera hinder och möjligheter för att förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter. Arbetet med utbildningen och analysen bidrar till att identifiera åtgärder för det fortsatta arbetet. Planering pågår av en utbildning i mångfald och inkludering för chefer och specialister inom HR.

6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En tillgänglig och flexibel vuxenutbildning bidrar till nyanländas integration och möjligheter på arbetsmarknaden.

Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kunskapskraven och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Varje barn ges rätt stöd och stimulans i sitt lärande. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat.

I fokus 2022–2024 – Likvärdig skola

Alla barn och elever ska, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden, kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning, ges förutsättning för en bra skolgång. Miljön i förskolor och skolor ska vara trygg och präglas av studiero. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Det arbetet påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det behöver också finnas ett sömlöst samarbete mellan verksamheter som arbetar med barn och unga.

Kunskapsresultaten ska förbättras när det gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9. Det påbörjade strategiska arbetet för ökad likvärdighet och förbättrade studieresultat ska fortsätta. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag.

I fokus 2022–2024 – Trygghet

Barn och elever ska känna sig trygga i förskola och skola. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som invånare i ett demokratiskt samhälle. Genom att aktivt och medvetet arbeta med och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar, kring bland annat mänskliga rättigheter och respekt för och omsorg om såväl individer, närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv, är skolan ett viktigt verktyg för att öka tryggheten i samhället.

Agenda 2030

Agenda 2030:s mål 4 handlar om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och att främja livslångt lärande för alla. Utbildningsfrågor ska ses utifrån behovet av kunskapsinhämtning under hela livet och då särskilt kopplat till möjligheten till deltagande i arbetsliv och samhällsliv. All utbildning ska främja värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt i slutet av 2022. Alla fem av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Tre uppdrag beräknas bli färdiga i år och två uppdrag 2023. Insatser görs bland annat för att kompensera hög frånvaro, för att förbättra resultaten i skolor och förskolor som har störst utmaningar och riktade satsningar på verksamhetsutveckling inom vuxenutbildningen.

En lyckad skolgång

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer.

Ett aktivt arbete pågår för att Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande. De preliminära betygsresultaten för läsåret 2021/22 visar att andelen avgångselever från åk 9 som blivit behöriga till gymnasiet har sjunkit med 2,5 procent från föregående år samt att det har skett en nedgång både när det gäller andel med gymnasieexamen och genomsnittlig betygspoäng. Många insatser har gjorts under läsåret för att kompensera för den höga frånvaron hos elever och lärare under pandemin och ett analysarbete pågår nu för att identifiera mönster och orsaker till de vikande resultaten.

Ett riktat och långsiktigt arbete pågår för att förbättra resultaten i de förskolor och skolor som har störst utmaningar. Dessa förskolor och skolor får bland annat mer resurser och stöd i att rekrytera behöriga förskollärare och lärare.

Kommunen har under året ökat sitt arbete för att främja att fler barn till utrikesfödda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb. En rutin är framtagen och implementerad. En modell för systematisk uppföljning av deltagande i fritidsklubb kommer tas fram under hösten 2022 och en utvecklingsplan för fritidsklubbsverksamheten ska vara klar i slutet på året.

Inom vuxenutbildningen har det genom riktade satsningar på verksamhetsutveckling skett förbättringar i det systematiska kvalitetsarbetet i Uppsala. För nyanlända elever har det inneburit utveckling kring stöd och kollegialt lärande. Exempelvis har nätverk bildats för sfi-lärare där både kommunens egen regi samt upphandlade anordnare samverkar. För att bättre förbereda eleverna på gymnasiets språkinträdning (SPRINT) inför övergången mellan gymnasiet och vuxenutbildningen har informationsmaterial tagits fram om hur vuxenutbildningen fungerar praktiskt, framför allt i de delar som skiljer sig mellan gymnasiet och vuxenutbildningen. Ett annat fokusområde som vuxenutbildningen har valt att förbättra är i arbetet med att validera utbildning för att effektivisera vägen till färdig utbildning. Särskilt utvecklade rutiner för validering finns inom vård- och omsorgsområdet där också två sökbara valideringsutbildningar för vård- och omsorgsutbildningen startar i augusti och oktober 2022.

Trygg skolmiljö

En central förutsättning för att lyckas med sin utbildning är att känna sig trygg och ha studiero i skolan. Grunden för en trygg skolmiljö är att det finns goda relationer mellan elever och vuxna i skolan samt mellan vårdnadshavare och skolan.

Kommunen fortsätter att arbeta aktivt för en trygg fritid för barn och unga genom implementering av trygghetsskapande åtgärder, ett rättighetsbaserat arbetssätt, samt

genom att göra tillgänglighets- och målgruppsanalyser i samarbete med Uppsala ungdomsjour. Ett kontinuerligt arbete pågår också i systematisk samverkan över förvaltningsgränser och även i samverkan med civilsamhället för att förebygga barns och ungas våldsutsatthet och våldsutövande som också stärker det förebyggande arbetet mot ungdomars missbruk. En utbildning kring hot och våld har genomförts i vuxenutbildningens egen regi, på fritidsklubbar och fritidsgårdar. Kommunstyrelsen har kartlagt befintlig kamerabevakning på vissa av kommunens skolor samt undersökt möjligheten att tidsstyra skolornas trådlösa internet, behovet av belysning på skolgårdar och eventuell etablering av tillsynsslingor.

Stärkt barnrättsperspektiv i fysisk planering

Ett arbete pågår för att öka barnrättsperspektivet i samhällsbyggnadsprocessen med jämställdhetsintegrering som förebild. Förvaltningen tar tillsammans fram ett generellt stöd som varje verksamhet sedan kan använda. Syftet är att barnrättsperspektivet ska finnas med redan från början i samhällsbyggnadsprocessens olika delar. Ett brett utbud av lägenheter kommer att finnas både vad gäller geografiskt läge och i storlek och utformning. Genom att bidra till att barnfamiljer som vill bo i hyresrätt kan hitta en bra bostad med rätt förutsättningar i rätt geografiskt läge resulterar det i en livssituation som stärker möjligheten att få goda förutsättningar för en framgångsrik skolgång för barnen. Att skapa trivsamma och trygga utomhusmiljöer är också av stor vikt där barnen kan aktivera sig på ett bra sätt och ha en säker och meningsfull fritid i sitt närområde.

Hälsosam skolmiljö

Samarbetet mellan alla kommunens parter kring inomhusmiljö och fastighetsfrågor behöver fortsätta utvecklas. En hälsosam inomhusmiljö och säker mat påverkar barnens förmåga att ta till sig utbildningen. Giffri miljö, god hygien, god luftkvalitet, en hälsosam ljudnivå och välstädade lokaler skapar bättre förutsättningar för lärande. Vidare behövs ett utvidgat uppdrag kring skolidrott såväl i bad som i hallar. Simning är den enda lagstadgade idrotten, där simkunnighet är en förutsättning för godkänt betyg i Idrott och hälsa i grundskolans åk 6 och i åk 9. Det är stora skillnader mellan de olika grundskolornas sätt att hantera frågan om simundervisning. I form av ett samarbete mellan berörda förvaltningar ska förutsättningar skapas för ett samlat skoluppdrag avseende simkunnighet.

7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks.

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun. Genom äldreambassadörer skapas nya vägar för att fånga upp seniorers perspektiv och önskemål. Aktiviteter för att synliggöra olika möjligheter till engagemang och social samvaro stärks, bland annat med en seniorfestival. Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Agenda 2030

Agenda 2030:s mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar. Ett av FN:s delmål är att till 2030 minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel, genom förebyggande insatser och behandling samt främja psykisk hälsa och välbefinnande. Ett annat delmål är att stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive alkohol. FN lyfter inom flera områden fram personer med funktionsnedsättning och äldre personer som prioriterade målgrupper när det gäller bland annat näringsrik mat, transporter, grönområden och offentliga platser.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt i slutet av 2022. Alla åtta av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Två uppdrag beräknas bli färdigt i år, fyra uppdrag 2023 och två uppdrag 2024. Flera satsningar pågår inom trygghet, frihet, tillgänglighet och inkludering.

Trygghet och tillgänglighet

Utveckling pågår och många satsningar görs inom olika områden för äldre och för att invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet.

För äldre har konserter genomförts på äldreboenden, digital utveckling samt digitala träffar har möjliggjorts i olika forum, konstbussresor erbjuds, samt att deltagande i en seniorfestival skedde i augusti. För personer med funktionsnedsättning har pedagogiska insatser genomförts i form av bland annat textning av filmer och syntolkning av bilder och det pågår dessutom ett arbete kring att öka utbudet av olika motionsalternativ för personer med funktionsnedsättning. Under hösten kommer även samhällsbetalda persontransporter att vara tillgängliga och arbete pågår med förarcertifiering.

En utbildning om stöd för barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) pågår. Digitalisering av kommunens tjänster och säker kommunikation pågår. Implementering av nya arbetssätt och metoder fortsätter.

Flera satsningar görs även för att förskola och skola ska vara inkluderande med lärmiljöer som är tillgängliga för alla. Detta görs bland annat genom deltagande i nätverk i Uppsala kommun för språkstödjande arbetssätt och genom arbetet med lönebidragsanställningar.

Vidare pågår olika aktiviteter för att utveckla systematiken för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket framför allt inom ramen för språkombud. Den kommunala vuxenutbildningen ingår i ett utvecklingsarbete för att implementera språkstödjande arbetssätt i undervisning. Det långsiktiga målet är att skapa en tryggare tillvaro för de brukare som använder kommunens tjänster inom vård och omsorg.

Hälsa och välbefinnande

För att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva så aktivt och självständigt som möjligt pågår utvecklingsarbete i samverkan inom kommunen med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och externa aktörer. Strategier för verksamhetsutveckling och samverkan har tagits fram i syfte att samordna vård- och stödverksamhet som ökar individers hälsa och välbefinnande. Detta sker både internt inom kommunen och tillsammans med Region Uppsala. Det pågår också en utveckling av hälsosystemets struktur med inriktning på vårdcentrum. Målet för ett vårdcentrum är att bidra till bättre och mer jämlik hälsa samt skapa förutsättningar för en god och nära vård för individer med komplexa behov. Syftet är att utveckla förmågan att leda och styra verksamheter i samverkan mellan huvudmän och arbeta sammanhållet utifrån individens fokus. Vidare pågår även ett kontinuerligt arbete för att kunna ge förutsättningar för alla att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.

Bättre förutsättningar kring bostad och resor

För att ge invånare med funktionsnedsättningar samt äldre ett mera självständigt liv fortsätter insatser med att anpassa bostäder. Bland annat har ett antal kategoribostäder riktade till äldre tillgängliggjorts samt att ett fortsatt arbete kring delningsboende pågår med planering vid nyproduktion. Ett delningsboende är resultatet från ett forskningsprojekt med syfte att undersöka om detta är en bostadsform som kan minska ofrivillig ensamhet hos äldre och för de äldre som söker gemenskap.

För de som har behov av hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person tillhandahålls gode män och förvaltare. En ställföreträdare ger äldre en möjlighet att leva ett oberoende liv med rätt insatser och stöd och arbete sker löpande i form av riktade rekryteringsinsatser.

För att än mer erbjuda frihet och möjligheter kring resor för äldre erbjuds ett rabatterat seniorkort inom kollektivtrafiken till de som har fyllt 70 år. Utöver detta etableras även samarbeten med olika bussbolag för att erbjuda paket med resa och upplevelse för de i kommunen som bor långt utanför Uppsala centrum.

8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar.

Uppsalas invånare, brukare och medarbetare har erfarenheter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet.

I fokus 2022–2024 – Trygghet

Uppsala ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Tillit till samhället är en förutsättning för demokratin och det demokratiska samtalet. Genom ett aktivt arbete för ökad kunskap och insatser för att göra alla medborgare delaktiga i demokratin skapas goda förutsättningar för tillit.

Agenda 2030

Demokrati och mänskliga rättigheter genomsyrar hela Agenda 2030. Mål 16, om att främja fredliga och inkluderande samhällen, handlar om att myndigheter, institutioner och kommuner tar ansvar inom sina respektive ansvarsområden för ett tryggt, rättvist och inkluderande demokratiskt samhälle, där allas lika rättigheter skyddas och respekteras. Alla människor ska, oavsett bakgrund och förutsättningar, vara inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt vid slutet av 2022. Tre av kommunfullmäktiges fem uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag är färdigt och ett är försenat. Två av uppdragen beräknas bli färdiga i år, ett 2023 och ett 2024.

Ingen ska lämnas utanför

Inriktningsmålet knyter starkt an till principen i Agenda 2030 om att *ingen ska lämnas utanför*. Principen innebär att kommunen behöver underlätta för alla invånare att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala. Detta förväntas i sin tur leda till att kommunens service utformas på ett sätt som bättre möter människor med olika förutsättningar.

En kontinuerlig utveckling av digitala verktyg fortsätter för att förenkla och öka tillgänglighet. En ny struktur för dialog med brukarföreningar för barn med funktionsnedsättning har utvecklats under året. Vidare har ett arbete påbörjats för att bättre systematisera uppföljningen av arbetsmarknadsinsatser där någon form av brukarundersökning kan ingå samt att utbildningssatsningar för att öka delaktighet för personer med funktionsnedsättning pågår. Under höstens val riktades olika insatser

för att inkludera de målgrupper och områden som tidigare identifierats ha lågt valdeltagande i samverkan med aktörer från civilsamhället.

Dialog och delaktighet

Kommunens olika verksamheter arbetar med inhämtning och omhändertagande av synpunkter från Uppsalas invånare. Barns synpunkter omhändertas och samlas in via särskilda aktiviteter. Under sommaren inleddes ett arbete kring lokala engagemang i samhällbyggnadsprocessen dels genom intervjuer, dels genom förberedelser för enkät och möten. Dialogarbetet görs i samverkan med kommunen och andra externa aktörer. Ett kontinuerligt arbete med att utveckla kundservice och bemötande pågår med mål om att erbjuda en god grundläggande service för sina medborgare och verksamheter.

9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt. Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Kommunen har ledare som fungerar som kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande. Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta invånare, företag, organisationer och besökare.

Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. I Uppsala gäller lika lön för lika arbete och alla medarbetare har rätt till heltid. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Agenda 2030

I Agenda 2030 ses utbildningsfrågor utifrån behovet av kunskapsinhämtning under hela livet och då särskilt kopplat till möjligheten till deltagande i arbets- och samhällsliv. I Sveriges rapportering till FN lyfter regeringen vikten av att kompetensen ska tas till vara hos alla i Sverige, såväl hos inrikes som utrikes födda. Agenda 2030:s mål 8 handlar om att verka för en inkluderande och långsiktig hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla. Ett av delmålen siktar på att senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete. Ett annat delmål inom Agenda 2030 är att tillgången till utbildade lärare ska öka.

Inriktningsmålet bedöms bli i hög grad uppfyllt vid slutet av 2022.

Kommunfullmäktiges tre uppdrag och ett gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag beräknas bli klart 2023, två uppdrag, nämnd- bolagsmålet och nämndmålet 2024. Sammantaget har kommunkoncernen en stabil utgångspunkt och rör sig i en positiv riktning.

Jämställt och hållbart arbetsliv

Uppsala kommun har generellt en positiv utveckling när det gäller att erbjuda ett jämställt och hållbart arbetsliv. Exempel på satsningar som pågår är lika lön för likvärdigt arbete och jämställda löner, tidiga insatser vid upprepad korttidssjukfrånvaro, öka kunskap om mångfald och inkludering samt att se över chefers organisatoriska förutsättningar.

Det finns fortfarande strukturella skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnor är starkt överrepresenterade inom administration, vård och omsorg, socialt och kurativt arbete samt inom skol- och barnomsorgsarbete. Fördelningen av kvinnor och män i chefsleden speglar fördelningen i verksamheten. I traditionellt kvinnodominerade yrken tenderar chefstätteten att vara lägre. Detta gäller även för Uppsala kommun.

Arbete fortsätter med att se till att chefsuppgifterna ska vara rimliga och att det finns organisatoriska förutsättningar, inte minst gällande arbetsbelastning. Samtliga nämnder har fått i uppdrag att göra en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar som en del i arbetet med att säkerställa ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag för chefer på samtliga ledningsnivåer.

Arbete med att ta fram utbildning i mångfald och inkludering pågår 2022–2023. Syftet är att öka medvetenheten om betydelsen av icke-diskriminerande förhållningssätt samt öka kunskapen om mångfald och inkludering på arbetsplatsen och hur det påverkar den gemensamma arbetsmiljön.

För kommunen som helhet är det korttidssjukfrånvaron som har påverkats och varierat mest under pandemin. Nämnder och bolag som har kunnat tillämpa distansarbete har klarat situationen bättre än nämnder där medarbetarna har varit på sina arbetsplatser.

Kvinnor har betydligt högre sjukfrånvaro jämfört med män och särskilt när det gäller långtidssjukfrånvaro. Detta är en ihållande trend som inte har förändrats i kristid. Arbetet med att systematiskt identifiera riskgrupper för upprepade korttidssjukfrånvaro och fånga in tidiga tecken på ohälsa fortsätter. Ett arbetssätt som prövats med goda resultat är omtankesamtal.

Kompetensförsörjningsplanering

Uppsala kommun arbetar aktivt med kompetensförsörjning på strategisk, taktisk och operativ nivå. Kommungemensam styrning, modell och metod för kompetensförsörjningsplanering som en del av ordinarie verksamhetsplaneringen är under införande. Arbetssättet ska vara enhetligt och utgå från samma grundsyn. Syftet är att höja förmågan till en träffsäker och långsiktig kompetensförsörjning genom att samordna och kraftsamla kring gemensamma och prioriterade behov. Under 2022 kommer metod och verktyg att förfinas och utvecklas ytterligare. Samtidigt fortsätter arbetet med att se över hur de kommungemensamma behoven kan samordnas.

Uppsala kommun har utmaningar i sin kompetensförsörjning inom vissa verksamhetsområden. Bristen på kompetens blir alltmer kännbar, särskilt inom verksamheter som till exempel förskola, skola, vård och omsorg, socialtjänst och samhällsbyggnad. Riktade satsningar och aktiviteter pågår i syfte att förbättra och säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen med fokus på briststyrken. Även chefer och ledare är ett bristyrke inom vissa verksamhetsområden. Riktade satsningar och aktiviteter pågår i syfte att bidra till arbetet med långsiktig ledarförsörjning.

I syfte att få en större kompetensförsörjningsbas har Uppsala kommun initierat ett arbete för att öka medvetenheten om betydelsen av icke-diskriminerande förhållningssätt samt ökad kunskap och medvetenhet om betydelsen av arbete med mångfald och inkludering på arbetsplatsen och vid rekrytering. En inkluderande arbetsplats är en konkurrensfördel i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Förväntningarna på offentlig verksamhet förändras. Den ökande digitaliseringen och flexibiliteten i arbetslivet möjliggör utveckling av våra verksamheter och arbetssätt, men ställer samtidigt nya krav på förändringsledningsförmåga, metodiker för kompetensutveckling samt ledar- och medarbetarbeteenden. För att klara en allt högre förändringstakt och förändrade förväntningar på service i en alltmer digital värld stärks succesivt organisationens förmåga att samordna och metodmässigt hålla ihop verksamhetsutvecklingsinsatser.

Attraktiv arbetsplats

Arbets sättet inom arbetsgivar-, arbetsmiljö- och kompetensförsörjningsområdet är väl etablerat i hela kommunen och utvecklas löpande med målsättningen att klara kompetensförsörjningen i förhållande till mål och uppdrag samt att nå en ökad jämställdhet, likabehandling och inkludering.

Medarbetarnas hälsa och välmående följs upp på flera sätt, bland annat i medarbetarundersökningen och genom den löpande dialogen mellan chef och medarbetare om uppdrag, utveckling och arbets situation. Under 2022 kommer arbetet fortsätta med fokus på gruppdialoger som ska bidra till högre grad av delaktighet i verksamhetens utveckling.

Det totala resultatet i medarbetarundersökningen som genomfördes under våren 2022 visar sammantaget på en stabil och positiv trend. Inget index får lägre utfall jämfört med 2021. Årets svarsfrekvens hamnade på 79 procent, vilket är tre procentenheter högre jämfört med föregående år.

Arbetet med att testa, utveckla och införa flexibla arbets sätt som möter verksamhetens behov och uppdrag i det moderna arbetslivet fortsätter. Syftet är att ge bra förutsättningar för medarbetare och chefer i den förflyttning som Uppsala kommun är mitt uppe i vad gäller förändrade förutsättningar för arbets sätt och arbetstider.

Kommunstyrelsen beslutade i november 2021 att införa en rekommendation om ett maxantal på 30 medarbetare per chef och har givit samtliga nämnder i uppdrag att göra en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar. Rekommendationen är en del av arbetet med att säkerställa ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag för chefer på samtliga ledningsnivåer.

Ekonomisk översikt

Kommunkoncernens ekonomiska ställning

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen för perioden januari till augusti är 1 239 (1 460) miljoner kronor, 980 (1 172) miljoner kronor för verksamhet i förvaltningsform och 265 (283) miljoner kronor för Uppsala Stadshuskoncern. I resultatet ingår koncernelimineringar om sammanlagt 6 miljoner kronor.

För verksamhetsåret 2022 prognostiseras ett resultat före skatt om 1 187 (1 296) miljoner kronor för kommunkoncernen. Det prognostiserade resultatet inrymmer jämförelsestörande poster om sammanlagt 61 miljoner kronor inom kommunen och elimineringar och justeringar om -389 miljoner kronor inom Uppsala Stadshuskoncern.

Resultat (mnkr)

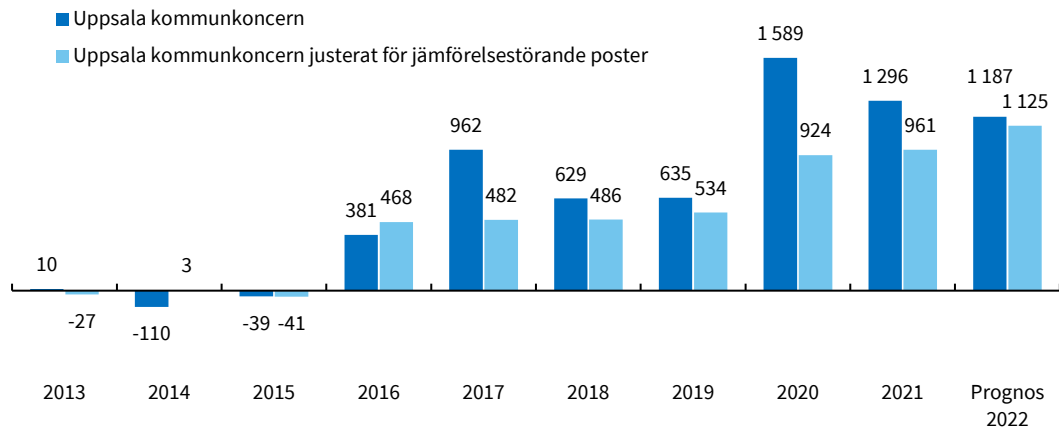

Diagram 1. Kommunkoncernens resultat 2013-2022

Uppsala stadshuskoncern prognostiserar ett resultat före skatt på 287 (219) miljoner kronor. I resultatet ingår bland annat en realisationsförlust på 72 miljoner kronor från försäljningen av Gottsunda centrum, en realisationsvinst från försäljning av utvecklingsfastigheter till Uppsala kommun på 84 miljoner kronor, en erhållen tilläggsköpeskilling och en slutreglering av fastighetsförsäljningar 2020 samt utrangeringar på 12 miljoner kronor. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är det förväntade resultatet för året 287 (374) miljoner kronor, vilket är drygt 1 miljon kronor lägre än budget.

Den rådande höga inflationen, kraftiga prisökningar på bland annat material, entreprenadtjänster och energipriser samt höjda marknadsräntor ökar fastighets-, drifts- och räntekostnaderna mer än vad som budgeterades för året. Kostnaderna är även betydligt högre än tidigare år. Verksamheterna kopplade till besöksnäringen befinner sig fortfarande i en återgångsfas efter pandemin där anpassning sker till nya beteenden och förutsättningar. Kunder och besökare har ännu inte fullt ut hittat tillbaka och marknadens efterfrågan på stora evenemang och konferenser ser inte ut som tidigare. De nya förutsättningarna för bolagens verksamheter medför en stor osäkerhet kring såväl prognosens intäkter som till dess utgifter.

Tabell 4. Resultat per bolag, utfall per augusti och prognos.

Resultat efter finansiella poster						
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse
Belopp i miljoner kronor	2022-08	2022-08		2022	2022	
Uppsala stadshus AB	69	-10	79	88	10	78
Uppsala stadshus holding AB	1	0	1	1	0	1
Uppsala stadshus holding 2 AB	0	0	0	176	0	176
Destination Uppsala AB	4	2	2	0	0	0
Uppsalahem AB	228	218	10	292	315	-24
Uppsala bostadsförmedling AB	3	1	3	4	0	3
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	6	-1	7	-5	-6	1
Uppsala kommuns fastighets AB	242	-9	251	100	-13	113
Uppsala kommun skolfastigheter AB	87	69	18	78	90	-12
Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB	14	5	9	18	8	10
Uppsala konsert och kongress AB	-28	-25	-4	-43	-34	-9
Uppsala parkerings AB	24	16	8	33	26	8
Uppsala stadsteater AB	-50	-50	0	-77	-77	0
Uppsala vatten och avfall AB	3	5	-3	9	8	2
Koncernelimineringar	-338	-10	-329	-389	-40	-349
Resultat efter finansiella poster	265	211	54	287	288	0
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>10%</i>	<i>8%</i>	<i>2%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>0%</i>
Jämförelsestörande poster	10	0	10	-1	0	-1
Resultat efter finansiella poster exkl. jämförelsestörande poster	275	211	64	287	288	-1
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>11%</i>	<i>8%</i>	<i>3%</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>	<i>0%</i>

Alla bolag utom två prognostiserar ett resultat som är i nivå med eller högre än kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav. Uppsalahem AB uppskattar ett resultat för året som understiger resultatkravet med drygt 3 miljoner kronor. Resultatet är tydligt påverkat av det förändrade ekonomiska läget med hög inflation, ökande el- och byggmaterialkostnader och höjda marknadsräntor. Uppsala konsert och kongress AB lämnar en prognos som är 6 miljoner kronor lägre än resultatkravet. Bolagets verksamhet har drabbats hårt av de restriktioner som följde av pandemin och återhämtningen har inte kunnat ske i den grad som förväntades. Då verksamhetens art kräver lång framförhållning kommer återhämtningen att pågå under hela 2022.

För verksamhet i förvaltningsform prognostiseras ett samlat resultat om 898 (1 150) miljoner kronor, vilket är 583 miljoner kronor högre än budgeterat. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår resultatet till 838 (659) miljoner kronor, vilket motsvarar 5,7 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämnings.

Tabell 5. Resultat per nämnd, utfall per augusti och prognos.

Resultat per nämnd, utfall jan-aug och prognos 2022					
Belopp i miljoner kronor	Resultat jan-aug 2022	Resultat jan-aug 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Resultat 2021
Utbildningsnämnden	237	244	0	79	121
Arbetsmarknadsnämnden	41	15	0	59	44
Socialnämnden	7	-31	0	5	-33
Omsorgsnämnden	11	23	0	3	22
Äldrenämnden	-27	41	0	-14	3
Kulturnämnden	14	21	0	0	4
Idrotts- och fritidsnämnden	3	-12	0	0	-12
Gatu- och samhällsmiljönämnden	-9	20	0	0	-24
Plan och byggnadsnämnden	13	8	0	4	6
Namngivningsnämnden	0	0	0	0	0
Räddningsnämnden	2	3	0	1	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4	8	0	0	1
Överförmyndarnämnden	0	1	0	0	1
Valnämnden	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen (KS)	45	358	0	-57	369
<i>KS Kommunledningskontoret</i>	90	104	0	51	25
<i>KS Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	-45	254	0	-107	345
Finansförvaltningen	640	473	315	818	647
Totalt kommunen	980	1 172	315	898	1 150

Nämnderna exklusive kommunstyrelsen prognostiserar ett samlat överskott om 137 miljoner kronor och för kommunstyrelsen prognostiseras ett underskott om 57 miljoner kronor. Äldrenämnden prognostiserar ett underskott om 14 miljoner kronor medan utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar överskott om 79 respektive 59 miljoner kronor. Socialnämnden, plan- och byggnadsnämnden och omsorgsnämnderna prognostiserar mindre överskott. Övriga nämnder prognoserar i stort sett ekonomi i balans.

Inom kommunstyrelsen prognostiseras ett underskott om sammanlagt 107 miljoner kronor för stadsbyggnadsverksamheten som härrör från mark- och exploateringsverksamheten och som delvis beror på högre projektkostnader som tidigare under året förväntades kunna balanseras mot överskott från markförsäljning. Vidare prognostiseras överskottet från årets markförsäljningar att bli lägre än budget. Två större, planerade markförsäljningar för bostäder kommer inte att genomföras under 2022. Det råder en stor osäkerhet på marknaden för exploateringsmark till följd av stigande kostnader och räntor som påverkar såväl fastighetsbolagens finansieringsmöjligheter som hushållens betalningsförmåga. För kommunledningskontoret prognostiseras ett överskott om 51 miljoner kronor som framför allt finns inom verksamheterna fastighet, IT och gemensam service. Därtill har kommunstyrelsens medel till förfogande endast nyttjats i undantagsfall och medlen för utveckling och utredning beräknas understiga budget.

Prognostiserat underskottet inom äldrenämnden beror huvudsakligen på kraftigt ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal inom områdena hemsjukvård, särskilt boende och korttidsverksamhet. Kostnaderna för inhyrd legitimerad personal för perioden januari till augusti i år är nästan 40 miljoner kronor högre än samma period föregående år. Inhyrd personal svarar för 34 procent av

verksamhetens behov men för 60 procent av kostnaden. Ett systematiskt arbete pågår inom hälso- och sjukvårdsområdet som innefattar bland annat avtalsersättningar för bemanningsföretag, effektivisering av kontraktstider, schemaläggning, bemanningsoptimering samt riktade rekryteringskampanjer.

Utbildningsnämndens prognos fördelas mellan hemkommunen, 69 miljoner kronor och den kommunala huvudmannen, 11 miljoner kronor. Överskottet för hemkommunen finns främst i grundskolan och förklaras av lägre antal elever i fritidshem och grundskola än budgeterat. Överskottet för den kommunala huvudmannen förklaras huvudsakligen av den statliga pandemirelaterade kompensationen för sjuklönekostnader under perioden december 2021 till och med mars 2022 och till mindre del av en hög sjukfrånvaro där vikarier inte tillsatts i motsvarande omfattning.

Merparten av arbetsmarknadsnämndens prognostiserade överskott, 45 miljoner kronor, beror på att riktade statsbidrag för medfinansiering av yrkesutbildningar är högre än budgeterat. Därtill prognostiseras sammanlagt 17 miljoner kronor i överskott för ekonomiskt bistånd som beror på att antalet hushåll med behov av bistånd är lägre än beräknat i budget och lägre än nivån 2021. Nämnden prognostiserar samtidigt ett underskott om 10 miljoner kronor för arbetsmarknadsåtgärder som förklaras av satsningar på arbetsmarknadsanställningar som avser att minska behovet av ekonomiskt bistånd.

Socialnämndens prognos visar ett samlat överskott på 5 miljoner kronor. Nämnden prognostiserar överskott för både missbrukarvård inklusive övrig vuxen vård och för flyktingmottagande på 15 respektive 11 miljoner kronor. För barn- och ungdomsvården prognostiserar nämnden ett underskott om 20 miljoner kronor. Överskottet inom missbrukarvård och övrig vuxenvård beror på lägre kostnader för övrig vuxenvård och inom flyktingmottagande beror överskottet på statsbidrag för tidigare år. Prognostiserat underskott för barn och ungdomsvården beror på fortsatt högt inflöde av ärende.

Prognostiserat överskott för plan- och byggnadsnämnden på 4 miljoner kronor förklaras huvudsakligen av att medel för flygfotografering inte nyttjas och av lägre rivningskostnader än förväntat.

Prognostiserat överskott för omsorgsnämnden på 3 miljoner kronor är ett resultat av lägre externa volymer inom psykiatriboenden, lägre beläggning inom öppen verksamhet samt ökande externa intäkter i form av brukaravgifter och statsbidrag från Migrationsverket. Nämnden prognostiserar dock underskott inom LSS främst till följd av ökade kostnader för legitimerad sjukvårdspersonal. Underskottet inom LSS kompenseras av förväntade överskott inom psykiatriboenden.

För finansförvaltningen prognostiseras ett resultat om 818 miljoner kronor, vilket är 503 miljoner kronor högre än budget. Enligt den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) beräknas skatteintäkterna bli 332 miljoner kronor högre än beräknat i budget och de generella statsbidragen och utjämningen 167 miljoner kronor högre än budgeterat. Pensionskostnaderna beräknas bli 60 miljoner kronor lägre än budget delvis till följd av ett högre inkomstbasbelopp än förväntat. Räntenettet förväntas bli 23 miljoner kronor sämre än budget som en konsekvens av det höjda ränteläget. Återbäringen från Kommuninvest beräknas bli 5,5 miljoner kronor lägre än budget.

Skatteunderlaget har återhämtat sig

Svensk ekonomi klarade sig väl genom pandemin men tillväxten bromsade in vid utgången av 2021 huvudsakligen till följd av återinförda restriktioner efter en ökad smittspridning av omikronvarianten. Aktiviteten i svensk ekonomi har dock varit god under inledningen av 2022 och BNP ökade under det andra kvartalet snabbare än väntat med en god efterfrågan på varor och tjänster. Sysselsättningen blev högre än väntat och resursutnyttjandet förhållandevis högt. Under hösten 2021 tog de höga priserna på energi fart och spred sig i efterhand till en bred uppgång i inflationen.

Trots stora prisökningar och lägre köpkraft har svenska hushåll ökat konsumtionen i snabb takt. Detta återspeglas i en stark BNP-tillväxt som framför allt drivs av hög hushållskonsumtion och starka investeringar i näringslivet samt en hög sysselsättning inom tjänstebranscherna, bland annat hotell och restaurang samt kultur, nöje och fritid. Lönesumman fortsatte att återhämta sig starkt under första halvåret 2022 till följd av en stark utveckling på arbetsmarknaden och stigande löner. Trots en prognos om bromsande tillväxt beräknas därför lönesumman öka starkt under 2022.

Den höga inflationen slår hårt mot den globala och svenska ekonomin och i augusti mättes KPIF-inflationen till 9,0 procent och rensat för energi blev inflationen 6,8 procent. Hushållens konfidensindikator, ett mått på hushållens syn på den ekonomiska utsikten, faller brant till följd av hög inflation, stigande bolåneräntor och fallande tillgångspriser.¹ Det mesta tyder nu på att högkonjunkturen började mattas av redan tredje kvartalet i år. Konjunkturförsvagningen innebär att efterfrågan på arbetskraft utvecklas svagare framöver. Nästa år väntas sysselsättningen minska på bred front i näringslivet och arbetslösheten nå 8 procent vid utgången av 2023.

Världsmarknadspriserna på många råvaror och jordbruksprodukter har vänt nedåt de senaste månaderna och terminspriserna indikerar att elpriserna kommer att falla snabbt efter vintern. Detta innebär att inflationen toppar kring årsskiftet för att sedan minska snabbt under loppet av 2023 för att avstanna helt vid utgången av 2023.

Lågkonjunkturen och de svagare inflationsutsikterna medför enligt Konjunkturinstitutets prognos att Riksbanken börjar sänka styrräntan 2024. År 2023 väntas BNP-tillväxten vara kring 0,1 procent för att vara tillbaka på 2,0 procent 2024.²

I SKR:s prognos från augusti beräknas intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning för 2022 bli 14 597 miljoner kronor, 12 678 miljoner kronor i skatteintäkter och 1 914 miljoner kronor i generella statsbidrag och utjämning. Jämfört med budget beräknas skatteintäkterna bli 164 miljoner kronor högre, varav 84 miljoner kronor är en slutavräkning som hör till inkomståret 2021. Jämfört med budget för 2022 blev utfallet 107 miljoner kronor högre för de generella statsbidragen och 29 miljoner kronor högre för inkomstutjämningsbidraget. Kostnadsutjämningsavgiften blev 24 miljoner kronor lägre och avgiften till LSS-utjämningen 11 miljoner kronor högre än beräknat i budget. Den kommunala fastighetsavgiften prognostiseras bli 12 miljoner kronor högre än budgeterat. I juli fick Uppsala kommun ett icke budgeterat statsbidrag på 4,8 miljoner kronor, en kompensation för ökade finansieringskostnader till följd av införandet av riskskatt.

Utöver de generella statsbidragen som kommer centralt till finansförvaltningen tillkommer numera även generella statsbidrag som riktar sig till specifika verksamheter

¹ Konjunkturläget september 2022, Konjunkturinstitutet

² Konjunkturläget september 2022, Konjunkturinstitutet

på sammanlagt 159 miljoner kronor, 31 miljoner kronor i Uppsalas del av skolmiljarden och 128 miljoner kronor till äldreomsorg.

En stor osäkerhet gäller konjunkturutsikterna och hur de påverkas när penningpolitiken stramas åt. Efterfrågan kan dämpas mer än väntat och lågkonjunkturen blir djupare än beräknat med en hög arbetslöshet och sjunkande skatteintäkter som följd. Energipriserna befaras fortsätta stiga med risk för fortsatt spridning till andra sektorer. Ökande priser kan i sin tur leda till ännu högre inflation, högre räntor, ett minskat konsumtionsutrymme för hushåll och en minskad investeringsvilja hos företag.

Riktade statsbidrag och migrationsersättningar

Årets intäkter från riktade statsbidrag prognostiseras till 815 miljoner kronor, varav 159 miljoner kronor är verksamhetsdestinerade generella statsbidrag till de pedagogiska verksamheterna och vård och omsorg.

Schablonersättningen för flyktingar har successivt minskat sedan 2018 då den uppgick till 186 miljoner kronor. Detta beror på att inflödet av kommunanvisade flyktingar fortsätter att minska och kommunalet för 2022 är 139 personer, något lägre än föregående år som var 143 personer. Antalet kvotflyktingar är dock fler i år än förra året på grund av att pandemin har klingat av.

Tabell 6. Riktade statsbidrag och migrationsersättningar.

Riktade statsbidrag och migrationsersättningar					Förändring
Belopp i miljoner kronor	2019	2020	2021	Prognos	2022-2021
				2022	
Riktade statsbidrag	485	645	613	549	-10%
Boendeersättningar och återsökning	126	93	60	60	-1%
Schablonersättning	158	103	63	47	-25%
Verksamhetsdestinerade generella statsbidrag				159	-
Summa statsbidrag	770	841	736	815	11%

Flyktingar från Ukraina får ett årligt uppehållstillstånd i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv varför kommunen inte får någon schablonersättning för deras mottagande. I stället får kommunen boendeersättning och ersättning för utlagda kostnader vilket har bromsat de senaste årens minskning i boendeersättningar och återsökning.

Uppsala kommun har hittills i år tagit emot 200 massdirektivflyktingar av tilldelade kommuntotal på 494 för 2022. Totalt har kommunen fått 15 miljoner kronor i statsbidrag för mottagande av massdirektivflyktingar, varav 10 miljoner kronor i ett tillfälligt stöd och 5 miljoner kronor en schablon enligt fördelningstal för ordnat boende. Kommunen kommer att få en månadsvis ersättning om 300 kr per vuxen och 150 kr per barn.

För andra året i rad har det kommit statliga bidrag som i år redovisas som generella statsbidrag men tillfaller äldreomsorgen och de pedagogiska verksamheterna. Dessa statsbidrag prognostiseras till sammanlagt 159 miljoner kronor, varav 121 miljoner kronor till äldre nämnden, 7 miljoner kronor till omsorgsnämnden och 31 miljoner kronor till utbildningsnämnden.

När de verksamhetsdestinerade generella statsbidragen medräknats ökar de riktade statsbidragen med 11 procent jämfört med 2021.

Nettokostnadsutvecklingen i linje med budget

För perioden januari till augusti uppgår verksamhetens samlade nettokostnad till 8 897 miljoner kronor, vilket är 250 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden och 525 miljoner kronor eller 6,3 procent högre än samma period föregående år när nettokostnaden har justerats för jämförelsestörande poster. En del av nettokostnadsökningen i år förklaras av att verksamheten återgått till normalläge efter pandemin.

För helåret beräknas verksamhetens nettokostnad uppgå till 13 838 miljoner kronor, 640 miljoner kronor eller 4,9 procent högre än 2021, när verksamhetens nettokostnader justeras för jämförelsestörande intäkter och kostnader samt för den förändrade redovisningsprincipen för de verksamhetsdestinerade generella statsbidragen. Verksamhetens nettokostnad prognostiseras bli i nivå med budget. Nämndernas nettokostnader, exklusive finansförvaltning och kommunstyrelsen, prognostiseras bli 137 miljoner kronor eller 1,1 procent lägre än av kommunfullmäktige budgeterad ram.

Bland verksamheter med relativt hög kostnadsutveckling jämfört med utfallet 2021 finns färdtjänst (20 procent), vård och omsorg för personer med funktionshinder (6,3 procent), skolverksamhet för 6–15 år (6,0 procent), äldreomsorg (5,1 procent) och infrastruktur, skydd med mera (4,6 procent).

Inom färdtjänst har resandet ökat succesivt efter en stor nedgång 2020 till följd av covid-19. År 2020 halverades nettokostnaden för färdtjänst. I år beräknas den överskrida budgeterad nivå och bli högre än nivån 2019.

Insatserna för vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning beräknas kosta drygt 6,3 procent mer än 2021. De största ökningarna beräknas för öppen verksamhet samt för insatser i ordinärt boende där ökningen beror på kostnader för inhyrning av legitimerad sjukvårdspersonal.

Inom skolverksamheten för 6–15 år beror nettokostnadsökningen främst på ökat antal elever men på högre lokalkostnader.

Inom infrastruktur, skydd med mera finns större nettokostnadsökningar inom miljö-, hälsa och hållbar utveckling inom kommunledningskontoret (18 procent), fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring inom plan- och byggnadsnämnden och stadsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen (27 procent) och turistverksamhet (15 procent).

För verksamheterna inom individ- och familjeomsorg prognostiseras lägre nettokostnadsökning jämfört med trenden de senaste åren. Jämfört med 2021 prognostiseras en nettokostnadsökning på 2,6 och 1,8 procent för barn- och ungdomsvård respektive missbrukarvård och övrig vuxenvård. Jämfört med tidigare år har antalet placeringar utanför hemmen minskat inom både barn- och ungdomsvården och missbrukarvården. För ekonomiskt bistånd prognostiseras 15 miljoner kronor lägre nettokostnader än budgeterat, vilket är även i nivå med 2021. Utbetalt försörjningsstöd beräknas bli 22 miljoner kronor lägre än budget och 17 miljoner kronor lägre än 2021. Detta beror på att färre hushåll ansöker om bistånd, en

situation som kan förändras om lågkonjunkturen fördjupas och följs av en högre arbetslöshet.

Nettokostnadsavvikelsen fortsatt gynnsam

Efter varje kalenderår samlas kommunernas räkenskaper in och sammanställs av Statistiska centralbyrån. Sammanställningen används bland annat för att räkna fram kommuners referenskostnader och nettokostnadsavvikelser för de verksamheter som ingår i den mellankommunala kostnadsutjämnningen. Beräkningarna färdigställs i slutet av sommaren, i tid för uppföljningen per augusti. Med hjälp av dessa beräkningar kan kommunens nettokostnadsutveckling analyseras i relation till jämförbara kommuner och till den egna behovsutvecklingen.³

Uppsala kommuns samlade nettokostnader för 2021 för förskola och öppen förskola, fritidshem och öppen fritidsverksamhet, grundskola F-9, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg är 378 miljoner kronor eller 4,2 procent lägre än de samlade referenskostnaderna för dessa verksamheter⁴. Jämfört med 2020 har nettokostnadsavvikelsen förbättrats med 0,7 procentenheter, motsvarande 60 miljoner kronor i lägre nettokostnader.

Sedan 2013 har nettokostnaden minskat successivt i förhållande till referenskostnaden, en kostnadsminskning på sammanlagt 8,3 procentenheter. Hade nettokostnaden 2021 haft samma förhållande till referenskostnaden som 2013 skulle den blivit 749 miljoner kronor högre än den faktiskt är. Denna avvikelse motsvarar en kostnadsminskning i storleken av en utdebitering med 1 krona och 33 öre.

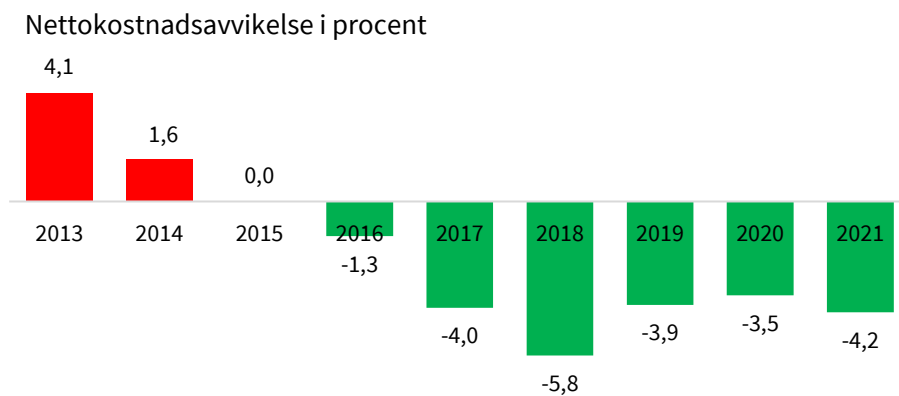

Diagram 2. Nettokostnadsavvikelse 2013–2021

Individ- och familjeomsorgen och gymnasieskolan är de verksamheter där nettokostnaden överskrider referenskostnaden med 7,9 respektive 2,7 procent. Nettokostnadsavvikelsen inom gymnasieskolan förklaras av att år 2021 var lokalkostnad per elev 30 procent högre än snittet för riket. Jämfört med 2020 minskade avvikelsen från referenskostnaden för individ- och familjeomsorg med 6,2 procentenheter till följd av en relativ lägre kostnadsökning främst inom barn- och ungdomsvården och ekonomiskt bistånd.

För de pedagogiska verksamheterna fortsätter nettokostnaderna att vara lägre än referenskostnaderna med undantag för gymnasieskolan. År 2021 blev den samlade

³ Referenskostnader och kostnadsavvikelser bygger på räkenskapssammandraget därav fördröjningen.

⁴ Referenskostnader och kostnadsavvikelser bygger på räkenskapssammandraget därav fördröjningen.

nettokostnaden för de pedagogiska verksamheterna 8,1 procent lägre än den samlade referenskostnaden, vilket motsvarar en kostnadsavvikelse på 460 miljoner kronor.

Jämfört med året innan utvecklades nettokostnadsavvikelsen sämre för äldreomsorg och för gymnasieskolan med 2,2 respektive 1,7 procentenheter.

Bland kommunerna i resultatnätverket R9 hade Uppsala 2021 den näst lägsta nettokostnaden i förhållande till referenskostnaden efter Södertälje (-4,9 procent) för att följas av Västerås (-2,5 procent) och Norrköping (-0,3 procent). Övriga kommuner i nätverket hade positiva nettoavvikelser, dvs högre nettokostnader än referenskostnader, där Eskilstuna och Gävle hade den högsta positiva avvikelser på 4,0 procent. Jämfört med 2020 minskade nettokostnaden i förhållande till referenskostnaden för samtliga kommuner i resultatnätverket R9 med undantag av Linköping och Norrköping.⁵

Balansomslutning, likviditet och soliditet

Likviditet och kassaflöde

Kommunkoncernens likviditet har under 2022 varit god och banktillgodohavandena uppgick den 31 augusti till 1 727 (1 887) miljoner kronor. Det är framför allt de senaste årens utbetalda generella statsbidrag och genomförda fastighetsförsäljningar som bidragit till kommunkoncernens banktillgodohavande och goda likviditet.

Kassaflödet från den löpande verksamheten är fortsatt starkt. Det är framför allt ersättningen från inkomstutjämnningen och högre skatteintäkter till följd av att skatteunderlaget vuxit mer än förväntat som påverkar kassaflödet. Därtill har verksamheterna generellt fortsatt starka resultat med positiva underliggande kassaflöden. Genom verksamheternas eget kassaflöde har merparten av årets hittills genomförda investeringar kunnat finansieras utan väsentlig nyupplåning.

Det råder för tillfället stora osäkerheter på marknaden för försäljning av exploateringsmark till följd av stigande kostnader och räntor som påverkar såväl fastighetsbolagens finansieringsmöjligheter som hushållens betalningsförmåga. Marknaden är avvaktan till att gå in i nya åtaganden och två större, planerade markförsäljningar för bostäder kommer inte att genomföras. Samtidigt fortsätter utbyggnaden av allmän plats i utbyggnadsområdena utifrån åtaganden i detaljplaner och exploateringsavtal. Flera större projekt är i initieringsskede, vilket innebär att de genererar kostnader men ännu inte intäkter. Sammantaget innebär detta ett negativt kassaflöde från exploateringsverksamheten med omkring 100 miljoner kronor per augusti. Kassaflödet förväntas försämrats ytterligare under hösten och för helåret förväntas ett negativt kassaflöde för exploateringsverksamheten på omkring 400 miljoner kronor.

Trots osäkerheterna rörande exploateringsverksamheter är bedömningen att kommunkoncernen kommer ha en fortsatt god likviditet under året. De upparbetade

⁵ I resultatnätverket R9 ingår Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro.

banktillgodohavanden kommer framöver framför allt att användas till att finansiera pågående investeringar, men även till att amortera lån som förfaller till betalning.

Investeringar och soliditet

Investeringar och självfinansieringsgrad

I och med att Uppsala växer ökar behovet av kommunal infrastruktur, såsom vägar, broar, skolor, bostäder, vatten- och avloppshantering, anläggningar för idrott och fritid.

Investeringarna har varit höga de senaste åren och kommunkoncernens investeringar per 31 augusti uppgick till 1 972 miljoner kronor. Investeringarna har genomförts av kommunen med 832 miljoner kronor och av de kommunala bolagen med 1 140 miljoner kronor.

Merparten av kommunens hittills genomförda investeringar avser infrastruktur inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområde, 192 miljoner kronor, samt inom kommunstyrelsens exploateringsverksamhet, 525 miljoner kronor, varav 410 miljoner kronor avser strategiska markförvärv. Bland årets investeringar märks det pågående projektet Tullgarnsbron över Fyrisån, upprustning Stora torget och gågatan i centrum samt ett flertal projekt avseende förbättrad cykelinfrastruktur, utveckling av allmän plats och parker samt reinvesteringar. Inom exploateringsverksamheten är de största investeringsvolymerna hänförliga till utbyggnationen av bostadsområdena Rosendal, Södra Gunsta samt inledande arbeten inom Ulleråker. Övriga nämnder investerar inom ramen för behov i sina verksamhetsområden, såsom konst i den offentliga miljön och utrustning till skola, idrott, räddningstjänst, vård och omsorg.

Av de kommunala bolagen är det särskilt fyra bolag som har stora pågående investeringar. Uppsala kommun skolfastigheter AB utvecklar och förvaltar nya och befintliga förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Uppsalahem AB genomför nyproduktion och förnyelse av sitt bestånd av hyresfastigheter. Uppsala vatten och avfall AB arbetar med att bygga ut ledningsnätet och öka kapaciteten i sina VA-anläggningar. Uppsala kommun arenor och fastigheter AB utvecklar och förvaltar sitt fastighetsbestånd av idrottshallar, arenor och kommersiella fastigheter.

Prognosen för året visar att investeringstakten kommer vara hög. Investeringarna i år förväntas uppgå till 3 975 (2 671) miljoner kronor, där de kommunala bolagen svarar för 55 (73) procent av investeringsvolymen. De kommunala bolagen förväntas investera 2 199 (1 952) miljoner kronor under året och kommunens nämnder 1 776 (718) miljoner kronor. Av nämndernas prognostiserade investeringar utgör 790 miljoner kronor förväntade markförvärv.

Diagrammet nedan visar investeringsutvecklingen sedan 2013. Investeringsnivån 2014 förklaras av ett fastighetsförvärv i Ulleråker på 1 835 miljoner kronor.

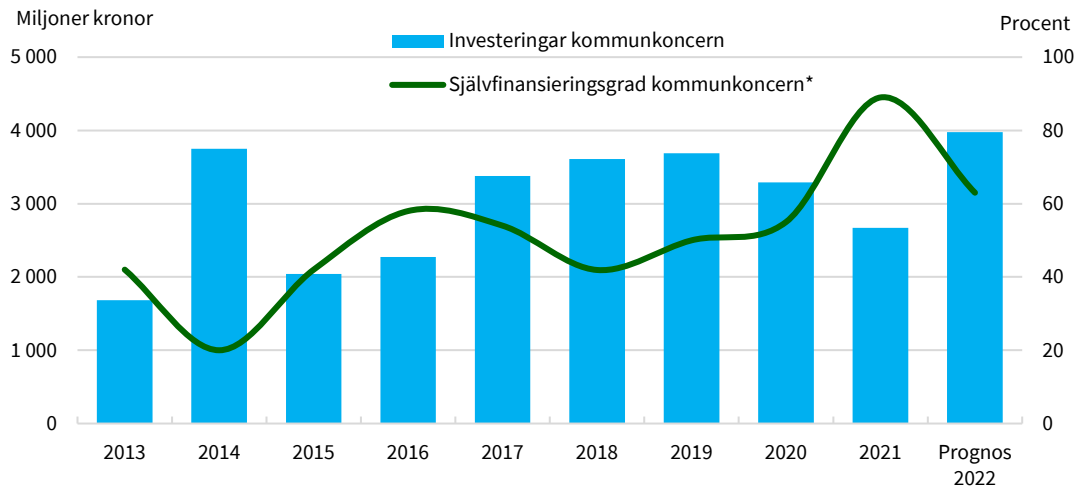

Diagram 3. Investeringsutvecklingen sedan 2013

Att investera i tillgångar kräver kapital, antingen genom eget kapital eller med lånat kapital. I och med ett ökat investeringsbehov kommer den egna finansieringsförmågan bli lägre och behovet av externt tillfört kapital bli högre. För att begränsa behovet av att låna kapital har det de senaste åren två åren genomförts några fastighetsförsäljningar i kommunkoncernen. Likviden från dessa fastighetsförsäljningar har stärkt den egna finansieringsförmågan så att en större andel av de pågående investeringarna kunnat finansieras med egna medel.

Den egna finansieringsförmågan mäts genom självfinansieringsgraden. Självfinansieringsgrad, rensat för jämförelsestörande poster, förväntas för året bli 63 (89) procent. Självfinansieringsgraden blir lägre än förra året till följd av årets förväntade höga investeringsvolym.

Balansomslutning och soliditet

Prognosen indikerar en balansomslutning vid året slut på 41 788 (38 166) miljoner kronor. Det är en ökning sedan årets ingång med 3 623 miljoner kronor (9,5 procent). Ökningen förklaras av pågående och planerade investeringarna i den kommunala infrastrukturen.

Kommunen har pensionsförpliktelser som inte redovisas i balansräkningen, där särskild upplysning lämnas i not. Dessa pensionsförpliktelser är ett åtagande som kommunen har och som förväntas uppgå till 3 528 (3 652) miljoner kronor vid årsskiftet. Pensionsförpliktelsen sjunker kontinuerligt vartefter pensioner betalas ut och de som omfattas av förpliktelsen blir färre i antal.

Soliditet är ett nyckeltal som anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Tillgångar som inte finansieras med eget kapital finansieras med lån. Soliditet beskriver betalningsförmågan på lång sikt, genom att den sätter det egna kapitalet i relation till de totala tillgångarna. I soliditetsberäkningen ingår även den pensionsförpliktelse som ligger utanför kommunkoncernens balansräkning, i syfte att visa kommunens handlingsutrymme på lång sikt. I diagrammet nedan redovisas hur soliditetens utvecklats sedan 2013.

Soliditet inkl. pensionsåtaganden, Uppsala kommunkoncern

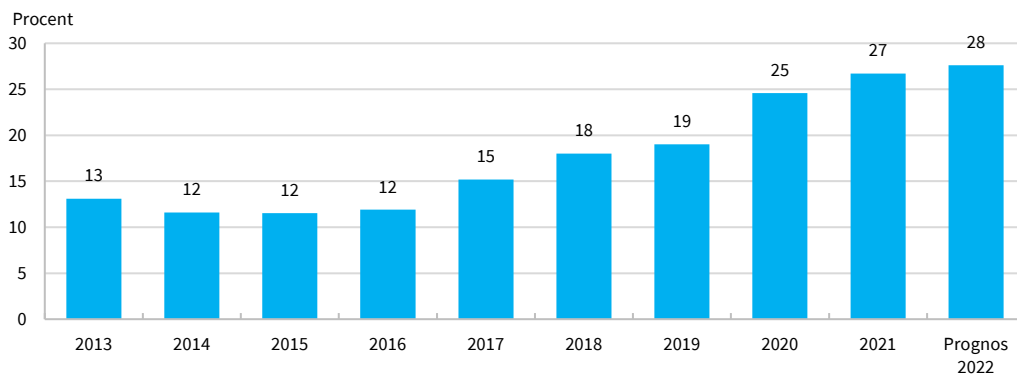

Diagram 4. Soliditet inklusive pensionsåtaganden i %, Uppsala kommunkoncern

Som framgår av diagrammet ovan har soliditeten en positiv trend och har ökat med 16 procentenheter sedan 2016. Starka underliggande resultat i kombination med fastighetsförsäljningar och en ändrad redovisningsprincip av exploateringsintäkterna har bidragit till utvecklingen. Prognosen för året visar att soliditeten förväntas fortsätta att stärkas och öka med ytterligare en procentenhet, till 28 (27) procent. Det är det prognostiserade resultatet för kommunkoncernen som bidrar till att soliditeten förväntas fortsätta att stärkas.

Det prognostiserade resultatet är ett resultat före skatt då skattekostnaden i de kommunala bolagen inte prognostiseras. En skattekostnad vid årets slut kan därmed komma att påverka årets resultat och följaktligen även soliditeten.

Finansiell uppföljning

Finanspolicy och finansiella riktlinjer sätter ramarna för finansverksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt en finanspolicy för Uppsala kommunkoncern. Finanspolicyn utgör det övergripande ramverket och anger inriktningen för finansverksamheten. Till policyn finns finansiella riktlinjer som närmare reglerar ansvarsfördelning, identifierar finansiella risker och anger hur de ska hanteras.

Internbanken

Kommunkoncernens lånebehov hanteras centralt av Uppsala kommuns internbank. Internbanken har bland annat till uppgift att säkerställa finansiering, följa upp och hantera finansiella risker samt planera koncernens tillgång till likviditeten.

En central hantering bidrar till en god intern kontroll, en minskad finansiell risk och att skalfördelar i den finansiella hanteringen tillvaratas. Skalfördelar uppnås bland annat genom ett gemensamt koncernkontosystem där koncernens likviditetsflöden och banktillgodohavanden samordnas.

Internbanken sammanställer löpande prognoser över koncernens likviditet baserat på uppräntade prognoser från bolagen och de större investerade nämnderna. Utifrån dessa prognoser planerar och tillgodoser internbanken koncernens likviditetsbehov genom extern upplåning som sedan vidareutlånas utifrån behov. Räntan på

internbankens vidareutlåningen till bolagen är marknadsmässig och motsvarar den räntenivå bolagen får låna till i eget namn på marknaden.

Kreditvärdighet

Det internationella kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor´s betygsätter varje år kommunens kreditvärdighet, så kallad rating. Ratingen ska återspegla kommunkoncernens förmåga att infria sina betalningsåtaganden och finansiella skyldigheter på både kort och lång sikt. Uppsala kommuns långfristiga rating är den näst högsta, AA+, på en skala där AAA är högst. För investerare innebär denna rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut pengar till Uppsala kommun. Den höga ratingen som bekräftades under maj 2022 möjliggör att kommunkoncernen kan erhålla fortsatt fördelaktiga lånevillkor.

Upplåning och utveckling av låneskulden

Kommunkoncernens externa upplåning, bruttoskulden, uppgick per 31 augusti till 17 700 (17 620) miljoner kronor vilket är en ökning med 80 miljoner kronor jämfört med årets ingång. Ökningen förklaras av pågående investeringar i de kommunala bolagen.

Den externa upplåningen hanteras genom olika upplåningsformer och långgivare. Det sker genom egna marknadsprogram där certifikat och obligationer emitteras. Utöver de egna marknadsprogrammen har lån upptagits genom Kommuninvest, Europeiska Investeringsbanken och Nordiska Investeringsbanken. Under våren upptogs ett första lån genom Europarådets utvecklingsbank. Andelen obligationslån har minskat till förmån för lån genom Kommuninvest vilket beror på att Kommuninvests lånevillkor har varit fördelaktiga.

Fördelningen av kommunkoncernens externa låneskuld per 31 augusti anges i tabellen nedan.

Tabell 7. Externa lån Uppsala kommunkoncern.

Externa lån Uppsala kommunkoncern		
Belopp i miljoner kronor	2022-08-31	2021-12-31
Obligationslån	6 600	7 900
Certifikatslån	1 200	1 050
Lån Kommuninvest	8 900	7 970
Lån Europarådets utvecklingsbank	300	0
Lån Europeiska Investeringsbanken	300	300
Lån Nordiska Investeringsbanken	400	400
Summa	17 700	17 620

Diagrammet nedan visar kommunkoncernens externa skuldutveckling och skuldökningstakt sedan 2013. Låneskuldens utveckling förklaras av genomförda investeringar i kommunkoncernen som delvis har lånefinansierats. Prognosen för året visar att kommunkoncernens externa upplåning förväntas öka med 280 miljoner kronor, till totalt 17 900 (17 620) miljoner kronor.

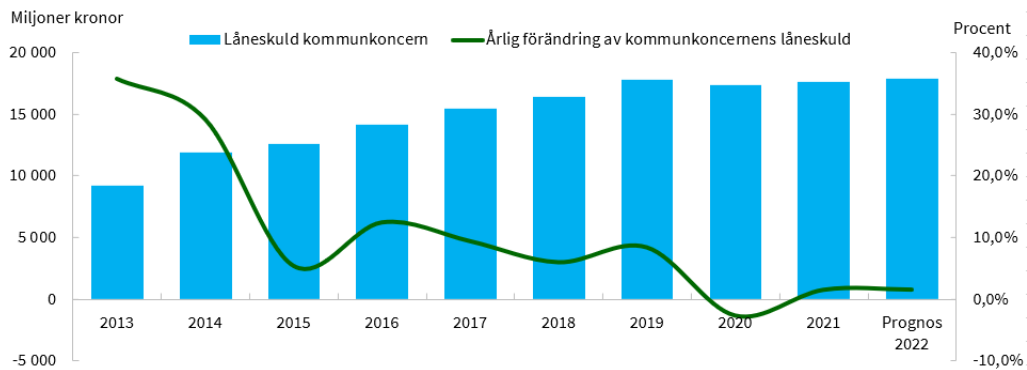

Diagram 5. Låneskulden 2013–2022.

Kommunfullmäktige har fastställt ett mål om att låneskulden per invånare över tid inte ska öka med mer än fem procent årligen. Prognosen per augusti indikerar att låneskulden per invånare för perioden 2020 till utgången av 2022 minskar med i genomsnitt 1,3 procent. Att låneskuld per invånare minskar trots att låneskulden i absoluta tal ökar beror på att befolkningen ökar i högre takt än låneskulden.

Nettoskulden, den externa upplåningen med avdrag för banktillgodohavanden och placeringar, uppgick per 31 augusti till 15 973 miljoner kronor vilket är en ökning med 240 miljoner kronor jämfört med årets ingång. Ökningen förklaras av att koncernens banktillgodohavanden till del har använts till att finansiera pågående investeringar.

Genomsnittsränta

Riksbankens har vid flera tillfällen under året höjt styrräntan och förväntas att fortsätta höja den för att begränsa den kraftigt stigande inflationen. Den högre styrräntan och förväntan om flera framtida höjningar har bidragit till att de marknadsräntor som påverkar kommunkoncernen ränta vid upplåning stigit markant under året.

Kommunkoncernens genomsnittsränta har därför stigit och uppgick per 31 augusti till 0,98 procent jämfört med 0,72 procent vid början av året. Genomsnittsräntan kommer successivt fortsätta att stiga kommande år i takt med att upplåning och räntesäkringar sker till betydligt högre nivå än den genomsnittliga räntan.

Riskhantering

Med utgångspunkt i fastställda riktlinjer hanterar internbanken de risker som är förknippade med finansverksamheten. Risker hänförs huvudsakligen till motpartsrisk, ränterisk, finansieringsrisk och likviditetsrisk. Riskerna följs upp löpande och rapporteras till kommunstyrelsen.

Med motpartsrisk menas risken för att drabbas av förluster främst på grund av att en motpart inte kan fullgöra sina förpliktelser. Riskerna hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet samt genom att sprida derivataffärer på flera motparter. Kommunkoncernen använder derivat, ränteswappar, för att räntesäkra delar av låneskulden. Per 31 augusti uppgick ingångna swapavtal till 6 600(7 120) miljoner kronor och motpartsexponeringen är fördelad mellan fem motparter.

Med ränterisk menas risken att förändringar i marknadsräntan påverkar kommunkoncernens räntenetto negativt. Ränterisken uttrycks som genomsnittlig räntebindningstid för den externa skuldportföljen och ska enligt riktlinjerna vara mellan 1,5 – 4 år. Koncernens genomsnittliga räntebindningstid uppgick per 31 augusti

till 2,42 år jämfört med 2,55 år vid årets inledning. Räntebindningstiden hanteras i samband med upplåning vilket gör att den varierar över tid. Den kortare bindningstiden förklaras av att nyupplåningen under året varit begränsad.

Med finansieringsrisk menas risken att finansiering inte kan erhållas, eller att den endast kan erhållas till väsentligt högre kostnader, som följd av förändringar på den finansiella marknaden. Enligt riktlinjerna får högst 40 procent av skuldportföljen förfalla inom 12 månader och den genomsnittliga kapitalbindningstiden vara minst 2 år. Finansieringsrisken ska också begränsas genom att låneförfallen sprids över tid. Internbanken har arbetat aktivt med att uppnå en jämn fördelning av låneförfallen och andelen förfall uppgick per 31 augusti till 22 procent och är kommande år jämnt fördelad. Kapitalbindningstiden uppgick till 2,44 år jämfört med 2,50 år vid inledningen av året. Den kortare kapitalbindningstiden förklaras av att den långfristiga nyupplåningen under året varit begränsad.

Med likviditetsrisk menas risken att inte ha tillgång till likvida medel för att sköta framtida betalningar. Kommunkoncernen har extra betalningsberedskap i form av checkräkningskrediter och lånelöften om totalt 5 400 (5 400) miljoner kronor. Därtill har banktillgodohavandena under året varit kvar på en hög nivå.

Pensionsåtagande

För helåret 2022 förväntas de totala pensionskostnaderna bli 658 (762) miljoner kronor. Den höga kostnaden 2021 berodde på att en engångskorrigerig av pensionsskulden på grund av ett nytt antagande om längre livslängd gav en extra kostnad på 65 miljoner kronor. År 2022 blir dessutom pensionskostnaden lägre då inkomstbasbeloppet ökat mer än förväntat, vilket medför en lägre kostnad för den förmånsbestämda pensionen. 2023 kommer inflationen i stället att öka drastiskt vilket förväntas medföra en ökning av kostnaden för de förmånsbestämda pensionerna med över 130 miljoner kronor.

Tabell 8. Pensionsåtagande och pensionskostnader 2020–2022.

PENSIONSÅTAGANDE			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	prognos 2022
Avsättningar för pensioner	1 246	1 412	1 491
Upplupen pensionskostnad, individuell del	289	309	363
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	3 701	3 652	3 528
Totalt pensionsåtagande	5 236	5 373	5 381
Placerade pensionsmedel, anskaffningsvärde	657	657	657
Placerade pensionsmedel, marknadsvärde	838	977	985

Åtagandet för pensionsutbetalningar intjänade före 1998 redovisas enbart som en ansvarsförbindelse, i enlighet med kommunal praxis, den så kallade blandmodellen. Detta innebär att kostnaden tas först när utbetalning görs. Årets utbetalning på denna historiska pensionsskuld förväntas uppgå till 225 (224) miljoner kronor, motsvarande 1,5 (1,6) procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Storleken på ansvarsförbindelsen nådde sin kulmen 2013 och har sedan dess minskat varje år eftersom amorteringen på skulden är betydligt större än ränteuppräknningen. Utbetalningarna däremot förväntas fortsätta att öka något fram till 2026 för att sedan successivt avta tills ansvarsförbindelsen är slutbetald omkring år 2059.

I början på 2022 slöts en ny pensionsöverenskommelse som kommer att gälla från och med 2023. Uppgårelsen innebär en ökning av avgiften till den avgiftsbestämda ålderspensionen från 4,5 procent till 6,0 procent av lönesumman. Samtidigt innebär överenskommelsen en successiv avveckling av de förmånsbestämda ålderspensionerna vilket innebär att pensionskostnaderna blir betydligt mera förutsägbara för kommunen. I takt med att de förmånsbestämda pensionerna minskar kommer avsättningen för pensionerna att minska eftersom de avgiftsbestämda pensionerna betalas redan när de tjänats in.

Till skillnad från privata arbetsgivare behöver kommuner inte sätta av medel för de anställdas pensioner eller på annat sätt trygga dessa. Beskattningsrätten anses vara en garant för att kommunerna kan infria framtida pensionsutbetalningar. Trots detta har avsättningar gjorts till en pensionsstiftelse för att kommunen ska kunna minska framtida likviditetsbelastningar genom att erhålla gottgörelse från stiftelsen när pensionsbetalningar görs. Marknadsvärdet på kommunens andel av stiftelsen uppgick vid utgången av augusti 2022 till 985 miljoner kronor, en ökning trots en väldigt turbulent finansmarknad.

Prognossäkerhet

Den senaste tidens ränteutveckling med ökade räntekostnader som följd påverkar både fastighetsbolagen och koncernen som helhet. Den 21 september beslutade Riksbanken att höja styrräntan med 1 procentenhet till 1,75 procent och styrräntan väntas höjas ytterligare innan utgången av året. Ökar räntenivåerna mer än prognostiserade räntekurvor kommer årets resultat att utmanas. De kraftigt ökade energipriserna utgör ytterligare en osäkerhetsfaktor för de lagda prognoserna.

Inflationen och de ökande räntenivåerna kan leda till ökade avkastningskrav på fastighetsmarknaden. Det innebär att marknadsvärdet på stadshuskoncernens fastigheter kan bli lägre vilket kan medföra att ett nedskrivningsbehov uppstår vid värderingen i samband med årsbokslutet.

Det pågår utredningar kring framtida produktionsstöd från Energimyndigheten avseende biogas. I och med att biogasproduktionen inom Uppsala vatten och avfall AB är beroende av stöd för att bära sina kostnader orsakar detta en osäkerhet. I prognosen har hänsyn tagits till ett minskat stöd.

Nämndernas samlade bedömning är att prognostiserat resultat om 898 miljoner kronor kan förbättras med 107 miljoner kronor eller försämrats med 110 miljoner kronor. Den höga inflationen och ovissheten om utvecklingen framöver utgör en osäkerhet i samtliga nämnders prognoser. Inflationen har ännu inte slagit igenom fullt ut i verksamheterna varför det finns en betydande risk att kostnadsutvecklingen har underskattats och att kostnaderna kan öka mer än prognostiserat.

Nu när verksamheterna återgår till ett mer normalt läge väntas också volymen av insatser inom vård och omsorg att öka och ökningen kan bli större än prognostiserat. Detta är en väsentlig osäkerhetsfaktor i prognosen. Därtill råder det en stor osäkerhet kring behovet av inhyrd legitimerad personal inom hemvården med risk för att kostnaderna blir högre än prognostiserat.

Resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter

Tabell 9. Resultaträkning.

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN			KOMMUNEN		
	Not	Utfall 202208	Utfall 202108	Budget 2022	Utfall 202208	Utfall 202108
Verksamhetens intäkter		3 626	3 756	2 774	1 878	2 202
Verksamhetens kostnader	26	-11 216	-10 577	-16 209	-10 528	-10 038
Avskrivningar	3	-901	-805	-383	-247	-210
Verksamhetens nettokostnader	2	-8 491	-7 626	-13 818	-8 897	-8 046
Skatteintäkter	4	8 480	7 845	12 346	8 480	7 845
Generella statsbidrag och utjämning	5	1 369	1 302	1 752	1 369	1 302
Verksamhetens resultat		1 358	1 521	280	952	1 101
Finansiella intäkter	6	8	51	220	126	139
Finansiella kostnader	7	-127	-113	-186	-98	-68
Resultat efter finansiella poster		1 239	1 460	315	980	1 172
Årets resultat		1 239	1 460	315	980	1 172

Tabell 10. Resultatprognos helår 2022.

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN			KOMMUNEN		
	Not	Prognos helår 2022	Utfall helår 2021	Budget helår 2022	Prognos helår 2022	Utfall helår 2021
Verksamhetens intäkter		5 589	5 726	2 774	2 908	3 367
Verksamhetens kostnader	26	-17 774	-16	-16 209	-16 394	-15 847
Avskrivningar	3	-1 368	-1 438	-383	-383	-349
Verksamhetens nettokostnader	2	-13 554	12 483	-13 818	-13 869	-12 828
Skatteintäkter	4	12 678	11 829	12 346	12 678	11 829
Generella statsbidrag och utjämning	5	2 078	2 055	1 752	2 078	2 055
Verksamhetens resultat		1 202	1 401	280	887	1 056
Finansiella intäkter	6	180	62	220	268	197
Finansiella kostnader	7	-195	-167	-186	-257	-103
Resultat efter finansiella poster		1 187	1 296	315	898	1 150
Årets resultat		1 187	1 296	315	898	1 150

Tabell 11. Specificerad resultaträkning 2022 och resultatprognos helår 2022.

SPECIFICERAD RESULTATRÄKNING UPPSALA KOMMUN				
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 202208	Bokslut 202108	Budget 2022	Prognos 202108
Verksamhetens intäkter	1 878	2 202	2 774	2 908
Försäljningsintäkter	50	31		74
Taxor och avgifter	377	359		566
Hyror och arrenden	238	231		356
Erhållna bidrag	751	927		1 180
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster samt övriga ersättningar och intäkter	348	286		523
Försäljning av exploateringsfastigheter	93	343		176
Upplösning av exploateringsersättningar	20	25		32
Övriga ersättningar, exploateringsverksamhet	1	-		1
Reavinster från försäljning av anläggningstillgångar	0	1		1
Verksamhetens kostnader	-10 528	-10 038	-16 209	-16 394
Lämnade bidrag	-525	-534		-776
Köp av huvudverksamhet	-2 348	-2 214		-3 551
Löner	-3 633	-3 525		-5 787
Sociala avgifter, pensioner och övriga kostnader för arbetskraft	-1 541	-1 608		-2 402
Lokal- och markhyror	-1 119	-1 049		-1 708
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-110	-75		-159
Bränsle, energi och vatten	-50	-64		-84
Material	-345	-289		-525
Inköp av anläggnings/underhållsmaterial mm.	-45	-45		-63
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-284	-231		-439
Kontorsmateriel och trycksaker	-16	-13		-23
Övriga tjänster	-834	-635		-1 349
Operationell leasing/hyra	-16	-14		-23
Reparation och underhåll	-22	-19		-31
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	-20	-27		-31
Transporter och resor	-153	-131		-260
Konsulttjänster	-156	-90		-276
Övriga främmande tjänster	-213	-166		-350
Inhyrd personal	-118	-71		-155
Övriga tjänster	-137	-117		-225
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-7	-41		-44
Reaförluster från försäljning av anläggningstillgångar	-18	-4		-18
Förändring av avsättning	2	-		10
Avgår intern differens				1
Avskrivningar	-247	-210	-383	-383
Verksamhetens nettokostnader	-8 897	-8 046	-13 818	-13 869
Skatteintäkter	8 480	7 845	12 346	12 678
Generella statsbidrag och utjämning	1 369	1 302	1 752	2 078
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	9 849	9 147	14 098	14 756
Verksamhetens resultat	952	1 101	280	887
Finansiella intäkter	126	139	220	268
Finansiella kostnader	-98	-68	-186	-257
Finansnetto	28	71	35	11
Resultat efter finansiella poster	980	1 172	315	898
Resultat	980	1 172	315	898

Tabell 12. Balansräkning.

KOMMUNKONCERNEN					KOMMUNEN		
Belopp i miljoner kronor	Not	20220831	20211231	20210831	20220831	20211231	20210831
		1			1		
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	8, 11	72	64	66	50	40	42
Materiella anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9, 11	29 563	28 638	28 992	6 611	6 130	6 074
Maskiner och inventarier	10, 11	4 092	3 979	3 327	673	606	596
Summa materiella anläggningstillgångar		33 654	32 617	32 319	7 284	6 736	6 670
Finansiella anläggningstillgångar							
Värdepapper och andelar	12	870	858	858	3 531	3 512	3 512
Bostadsrätter		179	181	149	179	181	149
Långfristiga fordringar	13, 19	117	98	101	15 234	14 847	13 691
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 165	1 138	1 108	18 943	18 540	17 351
Summa anläggningstillgångar		34 892	33 819	33 494	26 277	25 316	24 063
Omsättningstillgångar							
Förråd och lager		24	13	17	23	12	16
Exploateringsfastigheter	11	601	570	548	601	570	548
Kortfristiga fordringar	14	1 799	1 877	1 457	6 054	6 427	6 593
Kassa och bank		1 727	1 887	1 625	1 721	1 878	1 616
Summa omsättningstillgångar		4 152	4 347	3 648	8 400	8 886	8 773
Summa tillgångar		39 044	38 166	37 142	34 677	34 203	32 836
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
Årets resultat		1 239	1 296	1 460	980	1 150	1 172
Övrigt eget kapital		13 210	11 886	12 546	11 785	10 636	11 296
Resultatutjämningsreserv		660	660	-	660	660	-
Summa eget kapital	15	15 109	13 842	14 006	13 425	12 445	12 467
Minoritetsintresse		-	-	-	-	-	-
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	1 469	1 416	1 379	1 465	1 412	1 374
Andra avsättningar	17	690	758	582	52	53	5
Summa avsättningar		2 160	2 174	1 961	1 517	1 465	1 379
Skulder							
Långfristiga skulder							
Obligationslån och skulder till kreditinstitut	18, 19	13 780	13 400	13 650	13 180	12 800	12 850
Övriga långfristiga skulder	20	1 050	1 029	1 039	330	322	372
Summa långfristiga skulder		14 830	14 429	14 689	13 510	13 122	13 222
Kortfristiga skulder							
Kortfristiga lån	21	3 920	4 220	3 870	3 720	4 020	3 470

Övriga kortfristiga skulder	22	3 025	3 500	2 617	2 505	3 150	2 298
Summa kortfristiga skulder		6 945	7 720	6 487	6 225	7 170	5 768
Summa skulder		21 775	22 149	21 175	19 735	20 292	18 990
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		39 044	38 166	37 142	34 677	34 203	32 836
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	674	548	553	1 270	1 270	1 276
Pensionsförpliktelser som ej upptagits som skuld eller avsättning	24	3 623	3 675	3 701	3 619	3 671	3 717
Övriga ansvarsförbindelser	25	50	54	79	43	43	65

Tabell 13. Kassaflödesanalys.

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	20220831	20210831	20220831	20210831
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	1 245	1 460	980	1 172
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				
- avskrivningar (+)	901	805	247	210
- realisationsvinster (-) /-förluster (+) inkl utrangeringar	27	-34	16	-19
- förändrade avsättningar för pensioner och särskild löneskatt	54	128	53	128
- förändring övriga avsättningar (gjorda +, ianspråktaga -)	-68	-21	-2	-
- övriga ej likviditetspåverkande poster	-17	-37	-	-21
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	2 142	2 301	1 295	1 471
Förändring i rörelsekapital				
- ökning (-) /minskning (+) av förråd och varulager	-11	-1	-11	-1
- ökning (-) /minskning (+) av exploateringsfastigheter, kassaflöde från årets verksamhet	-23	27	-23	27
- omklassificering fr anläggningstillgång till exploateringsfastighet	-8	-	-8	-
- ökning (-) /minskning (+) av kortfristiga fordringar	78	-88	372	-770
- ökning (+) /minskning (-) av kortfristiga skulder	-475	-610	-646	-666
Förändring i rörelsekapital	-440	-672	-316	-1 410
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 702	1 629	979	61
Investeringsverksamheten				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-), kassaflöde från årets verksamhet	-13	-15	-13	-8
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-), kassaflöde från årets verksamhet	-1 969	-1 576	-819	-391
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	34	113	1	2
Omklassificering materiella anläggningstillgångar	8	-	8	-
Ökning (-) /minskning (+) av övriga finansiella anläggningstillgångar	-27	-34	-405	38
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	4	21	4	21
Investeringsverksamhetens kassaflöde	-1 963	-1 491	-1 224	-338
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån (+)	4 950	4 600	4 950	4 600
Amortering av skuld (-)	-4 870	-4 430	-4 870	-4 030
Ökning (+) /minskning (-) av övriga långfristiga skulder	21	39	8	22
Ökning (-) /minskning (+) av lång- och kortfristiga placeringar	-	-33	-	-
Finansieringsverksamhetens kassaflöde	101	176	88	592
Årets kassaflöde	-160	314	-157	315
Kassa och bank vid årets början	1 887	1 311	1 878	1 301
Kassa och bank vid årets slut	1 727	1 625	1 721	1 616

Not 1 Redovisningsprinciper

Kommunens delårsrapport är upprättad med utgångspunkt från lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). I den utsträckning rekommendation kräver förtydligande eller om väsentlig avvikelse sker från gällande normering lämnas upplysning nedan.

RKR R4 - Materiella anläggningstillgångar

Uppsala kommun skriver av anläggningstillgångar linjärt utifrån antagen nyttjandeperiod. Kriteriet för anläggningstillgång är inventeringsbarhet/spårbarhet, ett värde om minst 25 000 kronor samt en varaktighet om minst 3 år. Vägd genomsnittlig avskrivningstid (år) per anläggningsgrupp redovisas i not 7-9 i samband med årsredovisning.

Kontogrupp Immateriella		Kontogrupp Fastigheter	
Immateriella	3 - 5 år	Verksamhetsfastigheter	10 - 50 år
Kontogrupp Maskiner och inventarier		Fastigheter och anläggningar	
Maskiner och inventarier	5 - 10 år	för affärsverksamhet	10 - 50 år
Byggnads- och markinventarier	5 - 15 år	Publika fastigheter	10 - 50 år
Fordon	5 år	Fastigheter för annan verksamhet	10 - 50 år
Specialfordon	10 - 20 år	Övriga fastigheter	10 - 50 år
Datorer (undantagsvis)	3 - 5 år		

RKR R11 - Extraordinära och jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster i denna årsredovisning utgörs av nedskrivningar, reavinst och reaförluster vid försäljning av anläggningstillgångar samt försäljningsintäkter från exploateringsverksamheten, exploateringsavgifter och kostnad för sålda exploateringsfastigheter. Exploateringsverksamhet är inte självklart jämförelsestörande poster enligt RKR, men de höga beloppen och volatiliteten gör att Uppsala kommun likt flera andra kommuner väljer att uppmärksamma dem särskilt.

RKR R16 - Sammanställd redovisning

Syftet med den sammanställda redovisningen, den kommunala motsvarigheten till koncernredovisning, är att ge en sammanfattande bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Den omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett vilken form den bedrivs i.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats. I redovisningen ingår sålunda endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att i den sammanställda redovisningen ingår så stor del av dotterföretagets eller intresseföretagets resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

I sammanställd redovisning har konsolideringen skett av boksluten för de civilrättsliga underkoncernerna. Uppskrivning av koncernföretagens materiella anläggningstillgångar återförs före konsolidering. I balansräkning uppdelas de obeskattade reserverna i en del som uppskjuten skatt under avsättningar och i en del under eget kapital.

Not 2 Verksamhetens nettokostnader

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Verksamhetens intäkter	3 626	3 756	1 878	2 202
Varav jämförelsestörande poster: ¹				
- realisationsvinster	7	1	0	1
- försäljning av exploateringsfastigheter	100	343	100	343
- övriga intäkter	13	38	13	25
Varav bidrag och ersättningar från staten	492	657	492	657
Verksamhetens kostnader	-11 216	-10 577	-10 528	-10 038
Varav jämförelsestörande poster: ¹				
- realisationsförluster	-23	-4	-18	-4
- anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-7	-41	-7	-41
- övriga kostnader	-5	-71	-	-68
Avskrivningar	-901	-805	-247	-210
Verksamhetens nettokostnader	-8 491	-7 626	-8 897	-8 046

1) En anpassning har gjorts till RKR R11 Extraordinära och jämförelsestörande poster. Som konsekvens har jämförelsevärdet för 202108 räknats om enligt samma princip.

Not 3 Av- och nedskrivningar

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Avskrivning immateriella tillgångar	-6	-7	-3	-6
Avskrivning byggnader och anläggningar	-693	-614	-175	-144
Avskrivning maskiner och inventarier	-202	-184	-69	-60
Summa av- och nedskrivningar	-901	-805	-247	-210

Not 4 Skatteintäkter

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Preliminär kommunalskatt	8 232	7 682	8 232	7 682
Preliminär slutavräkning innevarande år	164	118	164	118
Slutavräkningsdifferens föregående år	84	45	84	45
Summa skatteintäkter	8 480	7 845	8 480	7 845
Slutavräkning föregående år (kr/invånare)	359	197	359	197
Preliminär avräkning innevarande år (kr/invånare)	1 038	755	1 038	755

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	1 115	1 057	1 115	1 057
Införandebidrag	52	101	52	101
Regleringsbidrag	436	463	436	463
Kommunal fastighetsavgift	258	243	258	243
Övriga generella statsbidrag	93	-	93	-
Summa statsbidrag och utjämning	1 954	1 864	1 954	1 864
Kostnadsutjämningsavgift	-556	-558	-556	-558
Utjämningsavgift LSS	-29	-4	-29	-4
Summa utjämningskostnader	-585	-562	-585	-562
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 369	1 302	1 369	1 302

Not 6 Finansiella intäkter – rapporteras enbart vid årsbokslut**Not 7 Finansiella kostnader – rapporteras enbart vid årsbokslut****Not 8 Immateriella anläggningstillgångar**

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN			KOMMUNEN		
	Pågående utveckling	Förvärvade immateriella tillgångar	Summa	Pågående utveckling	Förvärvade immateriella tillgångar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	23	167	190	23	135	158
Årets anskaffning	13	-	13	13	-	13
Utgående anskaffningsvärde	37	167	203	37	135	171
Ingående ack avskrivning	-	-126	-126	-	-117	-117
Årets avskrivning	-	-6	-6	-	-3	-3
Utgående ack avskrivningar	-	-131	-131	-	-121	-121
Planenligt restvärde	37	35	72	37	14	50

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

KOMMUNEN						
Belopp i miljoner kronor	Pågående nyanläggning	Markreserv	Verksamhetsfastigheter	Publika fastigheter	Övriga fastigheter	Summa
Ingående anskaffningsvärde	988	1 303	434	4 907	449	8 081
Årets anskaffning	220	163	6	293	1	683
Årets försäljning/utrangering	-	0	-	-30	-	-30
Omklassificering/överföring	-	-8	-1	1	-1	-8
Utgående anskaffningsvärde	1 208	1 457	439	5 171	450	8 726
Ingående ack. avskrivning	-	-422	-177	-1 204	-148	-1 951
Årets försäljning/utrangering	-	-	-	12	-	12
Årets avskrivning	-	0	-13	-146	-17	-175
Omklassificering/överföring	-	-	0	0	0	0
Utgående ack avskrivningar	-	-422	-190	-1 338	-165	-2 114
Planenligt restvärde	1 208	1 035	249	3 833	285	6 611

KOMMUNKONCERNEN			
Belopp i miljoner kronor	Pågående nyanläggning	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Summa
Ingående anskaffningsvärde	3 244	40 207	43 451
Årets anskaffning	1 088	524	1 612
Årets försäljning/utrangering	-36	-39	-75
Omklassificeringar/överföring	-152	204	52
Utgående anskaffningsvärde	4 144	40 896	45 041
Ingående ack avskrivning	-	-13 520	-13 520
Ingående ack nedskrivning	-	-1 294	-1 294
Årets försäljning/utrangering	-	23	23
Årets avskrivning	-	-693	-693
Årets avskrivningar på återförd nedskrivning	-	1	1
Omklassificering/överföring	-	5	5
Utgående ack avskrivningar och nedskrivningar	-	-15 478	-15 478
Planenligt restvärde	4 144	25 418	29 563

Not 10 Maskiner och inventarier

KOMMUNEN								
Belopp i miljoner kronor	Pågående ny-anläggning	Maskiner	Inventarier	Bilar och andra transportmedel	IT-utrustning	Förbättringsutgifter annans fastighet	Konst	Summa
Ingående anskaffningsvärde	89	77	561	157	102	3	132	1 122
Årets anskaffning	2	6	90	1	19	-	17	136
Årets försäljning/utrangering	-	-1	-1	-	-	-	-	-1
Omklassificering/överföring	-	0	0	-	0	-	-	0
Utgående bokfört värde	92	83	650	159	121	3	149	1 256
Ingående ack avskrivning	-	-47	-307	-97	-64	-1	-	-516
Årets försäljning/utrangering	-	1	0	-	-	-	-	1
Årets avskrivning	-	-6	-43	-7	-12	0	-	-69
Omklassificering/överföring	-	0	-	-	-	-	-	0
Utgående ack avskrivningar	-	-52	-350	-104	-76	-1	-	-584
Planenligt restvärde	92	31	300	55	45	1	149	673

KOMMUNKONCERNEN			
Belopp i miljoner kronor	Pågående nyanläggning	Maskiner och inventarier	Summa
Ingående anskaffningsvärde	412	5 349	5 762
Årets anskaffning	173	184	357
Årets försäljning/utrangering	-	-13	-13
Omklassificering/överföring	-78	41	-37
Utgående bokfört värde	507	5 561	6 068
Ingående ack avskrivning	-	-1 782	-1 782
Årets försäljning/utrangering	-	9	9
Årets avskrivningar	-	-202	-202
Utgående ack avskrivningar	-	-1 976	-1 976
Planenligt restvärde	507	3 585	4 092

Not 11 Exploateringsprojekt – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 12 Värdepapper och andelar – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 13 Långfristiga fordringar – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 14 Kortfristiga fordringar – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 15 Eget kapital

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Ingående balans	11 886	10 958	10 636	10 317
Föregående års resultat	1 296	1 589	1 150	979
Delsumma	13 182	12 546	11 785	11 296
Resultatutjämningsreserv	660	-	660	-
Justeringar av elimineringar ¹	28	-	-	-
Årets resultat	1 239	1 460	980	1 172
Summa Eget kapital	15 109	14 006	13 425	12 467

¹Justering av elimineringar i Stadshuskoncernen och kommunkoncernen.

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 17 Andra avsättningar – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 18 Obligationslån och skulder till kreditinstitut

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Obligationslån	4 800	5 200	4 800	5 200
Lån i banker och kreditinstitut	8 980	8 450	8 380	7 650
Summa	13 780	13 650	13 180	12 850
Lånens löptider				
andel lån på mellan 1-5 år	93,8%	88,8%	93,6%	88,1%
andel lån på mellan 6-10 år	6,2%	11,2%	6,5%	11,9%
Totalt	100%	100%	100%	100%
Genomsnittsränta	0,6%	0,4%	0,6%	0,4%

Not 19 derivat – rapporteras enbart vid årsbokslut

Not 20 Övriga långfristiga skulder

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Checkräkningskrediter ¹	-	-	-	-
Deponerade medel	5	5	5	5
Förutbetalda anläggningsavgifter VA	500	483	-	-
Skuld för offentliga investeringsbidrag	168	158	166	158
Skuld för exploateringsavgifter	160	209	160	209
Investeringsfond VA och investeringsbidragsfond avfall	98	105	-	-
Parkeringsfriköp	119	79	-	-
Summa	1 050	1 038	330	372

1) Checkräkningskredit för kommunen är 2 200 mnkr och för kommunkoncernen 2 400 mnkr.

Not 21 Kortfristiga lån

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	202208	202108	202208	202108
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	3 920	3 870	3 720	3 470
<i>varav förfaller inom 12 månader</i>	<i>3 920</i>	<i>3 870</i>	<i>3 720</i>	<i>3 470</i>
Summa	3 920	3 870	3 720	3 470

Not 22 Övriga kortfristiga skulder – rapporteras enbart vid årsbokslut**Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter – rapporteras enbart vid årsbokslut**

Not 24 Pensionsförpliktelser

Belopp i miljoner kronor	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
	20220831	20211231	20220831	20211231
Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse				
Ingående ansvarsförbindelse inklusive löneskatt	3 652	3 701	3 652	3 701
Årets utbetalningar	-121	-181	-121	-181
Ränte- och basbeloppsuppräknig	77	52	77	52
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	92	-	92
Övrigt	-1	-3	-1	-3
Förändring löneskatt pensionsförpliktelser	-11	-10	-11	-10
Summa ansvarsförbindelser för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt¹	3 596	3 652	3 596	3 652
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder/avsättningar				
Visstidspension för kommunalråd	24	20	24	20
Pensionsförpliktelser för bolagsstyrelse och ledning	4	4	-	-
Summa övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder/avsättningar	27	24	24	20
Summa pensionsförpliktelser	3 623	3 675	3 619	3 671
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	98%	98%	98%	98%
Antal förtroendevalda med rätt till vistidspension enl PBF	4	4	4	4

1) För att möta pensionsåtagandet har 657 (657) miljoner kronor placerats i en pensionsstiftelse. Marknadsvärdet på denna placering uppgick 2022-08-31 till 985 (2021-12-31, 838) miljoner kronor. Angiven ansvarsförbindelse har inte minskats med värdet på pensionsstiftelsen.

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser – rapporteras enbart vid årsbokslut**Not 26 Leasingavtal – rapporteras enbart vid årsbokslut**

Kommunledningskontoret
Redovisande dokument

Datum:
ÅÅÅÅ-MM-DD

Diarienummer:
KSN-2022-02131

Handläggare:
Maria Ahrgren, Eva-Lena Laier

Bilaga 1 Uppföljning av uppdrag, indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030

|

Innehåll

Bilaga 1 Uppföljning av uppdrag, indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030	1
Uppföljning av uppdrag och indikatorer per inriktningsmål	3
Inriktningsmål 1 Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	4
Inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i ...	12
Inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	22
Inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	28
Inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	32
Inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	36
Inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	41
Inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	46
Inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	50
Översikt av måluppfyllelse och uppdragsstatus	55
Uppföljning av nationella nyckeltal för Agenda 2030	69

Uppföljning av uppdrag och indikatorer per inriktningsmål

Mål och budget 2022–2024 har sammanlagt nio inriktningsmål och 31 uppdrag. Till inriktningsmål 9 finns två gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål. De följs upp i delårsuppföljningen men ingår inte i statistiken som redovisas nedan. Därutöver finns det åtta kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och 27 tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål och budget.

För varje inriktningsmål redovisas status och beräknat slutår för de uppdrag som hör till målet. Utöver de mål som ingår i Mål och budget 2022–2024 redovisas även kvarvarande uppdrag från tidigare år samt tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige beslutat vid sidan av Mål och budget under de senaste åren. I uppföljningen i april är fokus avvikelserapportering och beräknat slutår. Uppdragets status redovisas med en färg och där det varit möjligt anges årtal för när det beräknas vara genomfört.

I bedömningen av status för uppdragen används följande symboler och text:

Uppdraget är färdigt

Uppdraget pågår/väntar enligt plan

Uppdraget är försenat/ inte påbörjat

Uppdraget genomförs inte

Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under det innevarande året. Det beror dels på att indikatorerna i många fall har en eftersläpning eftersom de baseras på officiell statistik, dels på att det alltid finns en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Indikatorerna ger därför framför allt en bild av hur utvecklingen ser ut över tid och jämfört med andra, och fungerar som ett viktigt komplement till nämnders och bolagsstyrelsers rapportering av resultat och åtgärder inom sina respektive ansvarsområden.

För att kunna bedöma hur Uppsala kommun ligger till görs även jämförelser över tid och med andra kommuner, vanligen mot genomsnittet för de kommuner som ingår i jämförelsenätverket R9, det vill säga Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro. Indikatorernas värden har där det går färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till alla kommuner i Sverige. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat. De 25 procenten med högsta resultaten får grön färg, de 25 procenten med lägsta resultaten får röd färg och de 50 procenten i mitten får gul färg. När det endast står en ID-kod under källa (exempelvis N03034 eller U07451) går indikatorn att hitta genom frisökning på Koladas hemsida. Kolada är den öppna och kostnadsfria databasen för kommuner och regioner.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner
Grått	Det finns ingen data för kommunen

Tabell 1. Färgmarkering för indikatorernas värden.

Inriktningsmål 1 Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Nio av kommunfullmäktiges elva uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Två uppdrag är färdiga. Av de som pågår beräknas fem uppdrag bli färdiga i år, ett uppdrag 2023 och tre uppdrag 2024.

Uppdrag 1. Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Kommunen ska synliggöra och motverka orättvis fördelning av makt och resurser mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kommunens uppföljning ska synliggöra skillnader mellan kön där det är relevant (gender budgeting). Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Kommunen ska vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort.

Rapportering:

I maj presenterades resultatet av jämställdhetsboks slutet 2021 för jämställdhetsrådet. Under hösten sker arbete med att bryta ner boks slutets övergripande slutsatser till nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamheter inför verksamhetsplaneringen 2023.

En kartläggning har påbörjats över investeringar som görs på allmän plats i olika typer av projekt med avseende på hur de främjar jämställdhet och likvärdighet. Resurser fördelas idag i högre utsträckning till mer socialt utsatta områden.

Genom en kartläggning har omotiverade skillnader mellan kvinnors och mäns deltagande i exempelvis arbetsmarknadsinsatser identifierats. Något som varit möjligt utifrån att all statistik följs uppdelad på kön samt genom en vidareutveckling av arbetet med uppföljning av kostnad per brukare inom arbetsmarknadsavdelningen, ekonomiskt bistånd och vuxenutbildningen. Efter kartläggningen har ett särskilt fokus riktats på att fler utrikesfödda kvinnor som studerar sfi och har ekonomiskt bistånd också ska ha en kompletterande insats med arbetsmarknadsinriktning. Även arbetsmarknadsanställningar har uppnått jämn fördelning mellan könen.

En inledande genomgång av gynnande beslut, fördelat per insats, kön och kostnad visade att fördelningen bland de som beviljades hemtjänst stack ut vad gäller kön. Det är betydligt fler kvinnor än män som har hemtjänst. En förklarande faktor är att det är fler kvinnor än män som är över 80 år. En dokumentationsgranskning ska genomföras under hösten med analys och förslag på eventuella åtgärder.

För att öka kunskap om hur resurser fördelas ur ett jämställdhetsperspektiv ska en kartläggning av fördelningen mellan kvinnor och män i bostadskön och för förmedlade bostäder genomföras. Detta i syfte att motverka och synliggöra orättvis fördelning. Rapporter har tagits fram som visar andel/antal män och kvinnor i kön respektive andel/antal män och kvinnor som fått bostad samt vilken boendetyp.

Investeringar, nyproduktion och större renoveringar inom kommunens hyresbestånd av bostäder följs upp genom andelen kvinnor respektive män som tecknar kontrakt. Det finns en plan för hur uppföljning av jämställdhet i investeringar ska utvecklas.

Byggnation och underhåll av skolor sker utifrån behov som förutses främst utifrån befolkningsprognosen. Jämställdhet är relevant i gestaltningen av platsen som byggs, utvecklas eller rustas upp, både vad gäller inne- och utemiljön. Fokus framöver är att kartlägga tjejers och killars användande av utrymmen och miljöer på Uppsala kommuns skolgårdar. Kunskapsunderlag ska därefter användas för att säkerställa trygga utemiljöer för alla kön och på så sätt bidra till en jämställd resursanvändning.

Arbetet med att kartlägga resurser till stöd, bidrag och stipendier är fortsatt försenat, mycket beroende på en försening i projektet kring digital boknings- och bidragsfunktion. Planen är att påbörja en analys av statistiken under hösten. Arbetet med att kartlägga fritidsverksamheten är också försenat sedan tidigare på grund av andra prioriteringar.

Vid värvning av idrottsevenemang beaktas mål om jämställdhet i dam- och herridrott samt åldersklasser. Arbete sker också utifrån att ge jämställt evenemangsstöd och marknadsföring till dam- och herridrott.

Jämställdhetsaspekten beaktas också vid programläggning och produktionsval inom kommunens konsert- och teaterverksamhet. Samverkan sker inom talangutvecklingsprogrammet ”Keychange” vars syfte är att stärka kvinnors artistiska och ekonomiska värde i musikbranschen och uppmuntra samarbete över europeiska och andra internationella gränser. Målet är att skapa en bättre och mer inkluderande musikindustri för nuvarande och framtida generationer.

Uppdrag 2. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska bemötas av effektivitet och bra service med hög tillgänglighet, god förståelse och effektivare handläggning. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka.

Rapportering:

Den upplevda servicegraden (NKI) i Uppsalas myndighetsutövning till företag mäts inom områdena räddningstjänst, bygglov, miljö- och hälsoskydd, livsmedelstillstånd, serveringstillstånd samt markupplåtelse. Uppsalas NKI-värde har ökat från 72 år 2020 till 73 år 2021 och är hittills 75 för 2022. Motsvarande för Sverige totalt är ett NKI på 74 år 2022. Uppsalas upphandlingsfunktion uppnår ett NUI-värde (nöjd upphandling index) på 64 hittills år 2022, en ökning från 62 år 2020 men en minskning från 68 år 2021. Alla siffror för 2022 är preliminära.

Löpande genomförs olika insatser för att lyfta företag och företagande. Sedan mars har fysiska möten kunnat genomföras igen av samtliga partners till Uppsala kommun som arbetar med nätverk och liknande event. Under 2022 har 37 företagsbesök genomförts och planen är att nå 100 under året.

Det koordinerade arbetet inom kommunens företagsservicefunktion samt etableringsfunktion fortlöper. Utbildning i bemötande, kommunikation och service pågår för tredje året och över 300 personer har deltagit. En introduktionsfilm om företagande i Uppsala för medarbetare har tagits fram och publicerats på uppsala.se.

Arbete pågår i tre innovationspiloter i samverkan med näringslivet gällande innovationer och digitala tjänster som förenklar för näringslivet: realtids NKI, grävstillstånd och digitala tjänster för framtidens tillverkande näringsliv.

Samarbeten sker med företag och idéburna organisationer för att öka entreprenörskap med huvudfokus på utrikesfödda och kvinnor. Genom upphandling, och då främst det dynamiska inköpssystemet, ges fler små och medelstora företag samt lokala leverantörer möjlighet att konkurrera om kontrakten över tid. Vuxenutbildningen tar fram nya utbildningar i samarbete med näringslivet och näringslivet är också involverade i de branschråd som finns kopplade till yrkesutbildningarna i kommunen. För att säkerställa god effektivitet och att näringslivsfrågor tas om hand på rätt sätt har en samordnande funktion med näringslivsfokus inrättats.

Vid upphandlingar används inom vissa områden uppdelning av förfrågningsunderlag för att möjliggöra för anbud från mindre aktörer. Exempelvis har vinterväghållningen delats upp i åtta distriktsområden där en aktör inte kan få fler än två distrikt. Det gör det enklare för mindre leverantörer att få uppdrag och det ger också en ökad spännvidd i tillgänglig volym och eftersom fler aktörer samverkar blir den totala volymen större.

Den etablerade kommunikationen med och information till fristående huvudmän inom utbildning ska bibehållas. Det handlar bland annat om nyhetsbrev till fristående verksamhet, ett digitalt informationsmöte och ett fysiskt stormöte med fokus på dialog för respektive skolform och löpande nyhetsuppdateringar på utförarwebben. Representanter för de fristående skolformerna uttrycker att de är nöjda med information och dialog med förvaltningen.

För att förenkla för de externa utförarnas vardag inom omsorg har de digitala tjänsterna förbättrats. Exempelvis har utförarwebben utvecklats och tillgänglighetsanpassats. För att möjliggöra för externa utförare att vara delaktiga i upphandlingsprocessen har kontinuerliga dialoger och marknadsundersökningar genomförts. Den kontinuerliga uppföljningen som genomförts i dialogform med externa leverantörer efter övertagande av verksamhet, har visats sig vara ett effektivt sätt att förebygga eventuella missförstånd och öka följsamhet till avtal.

Samverkan sker inom verksamheten Uppsala Summer Zone med Länsförsäkringar och Lockerroom talk för att främja social samvaro. Mindre företag har erbjudits att ha matvagnar på Uppsala Summer Zone. Samverkan sker också med Simkraft AB och Aktivt uteliv i Sunnerstastugan. Simkraft AB sköter Bälungebadet och har simskoleverksamhet. Aktivt uteliv i Sunnerstastugan hyr ut idrottsutrustning, har företagsevenet och erbjuder kurser inom skidsport.

Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Den förändrade demografin sätter press på kommunens ekonomi och finansieringen av välfärden. Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt och kommunen behöver dra lärdom av erfarenheter, skynda på och hitta rätt fokus i verksamhetsutveckling, innovation, samverkan och införande av välfärdsteknik. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens (AI) och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen fatta mer välavvägda beslut. Utvecklingstakten måste

öka samtidigt som kommunens verksamheter måste säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför, till exempel genom spridning av projektet FunkIT.

Rapportering:

Stora steg tas i arbetet med att skapa grundförutsättningar för att möjliggöra digitalisering av processer/flöden och etablering av ett datadrivet arbetssätt. Relevanta metoder och modeller har identifierats för att säkerställa att kommunens kommande tjänster ska fungera för olika användargrupper. Dialog förs med hela offentliga Sverige för att skapa en effektiv helhet kring samverkan i digitaliseringsfrågor. Kommunen deltar i arbetsgrupper i den nationella arkitekturgemenskapen samt i nationella initiativ inom öppna data och sakernas internet. Uppdraget har bland annat resulterat i en färdigställd metamodell för informationsarkitektur samt en metod för masterdataarkitektur.

Grundförutsättningar finns för att arbeta med ständiga förbättringar med stöd av digital utveckling och samtidigt kunna erbjuda alternativ där så behövs. Åtgärder för att säkerställa förmågan till att möta hot och sårbarhet i vår digitala infrastruktur har genomförts. Det finns nu en sammanhållen grund för att fortsätta utveckla och samordna användbara och lättåtkomliga digitala tjänster till kommunens invånare såväl som företagare genom en digital väg in till Uppsala Kommun.

Omkring 200 projekt har lagts in i investeringskartan i GIS. Det är viktigt för att kunna ge en samlad bild om var i Uppsala kommun som kommunen planerar att investera men också för att kunna visa omfattningen och vilken typ av investeringar som ska göras. På längre sikt är ambitionen att göra investeringskartan tillgänglig på Uppsala.se.

Några exempel på digitala tjänster som utvecklats är en chattfunktion på hemsidan för Utbildning- och jobbcener, en tillgänglighetsanpassad hemsida för Lärcentrum och samhällsorientering, verksamhetssystemet LifeCare inom välfärdstjänster, webbsidan Utbudsbokning där Uppsalas förskolor och skolor kan hitta och boka kultur och andra skolevenemang och en digital guide för kommunens offentliga konst. Ytterligare exempel är att det första digitala parkeringsdetekteringssystem har installerats i Centralgaraget och lansering av en webbsida där badvattentemperaturerna för de flesta av kommunens friluftsbad redovisas.

Uppsala och vård- och omsorgsförvaltningen har för sitt arbete med digitalisering fått utmärkelsen Sveriges eHälsokommun 2022.

Planerade områden för digitalisering framöver är bland annat utveckling och tillgång till digitala tjänster som präglas av hög tillgänglighet för elever och vårdnadshavare i syfte att förbättra utbildning och kunskapsresultat.

En vision för målsättningen med den smarta fastigheten handlar om att utveckla smarta tjänster till hyresgästerna samtidigt som fastighetens uppvärmning kan regleras på ett mer effektivt sätt, exempelvis genom användning av artificiell intelligens.

Kommunen har avbrutit samarbetet med upphandlad leverantör för det nya digitala systemet för ansökan och handläggning av bidrag och lokalbokning. En utredning pågår om hur ett nytt projekt skulle kunna bemannas och vilken typ av upphandling som kan vara aktuell.

Uppdrag 4. Ta fram ett ramverk för grön finansiering som möjliggör att genom kommunens obligationsprogram ställa ut egna gröna obligationer.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Gröna obligationer ger möjlighet för obligationsplacerare som vill mildra klimatförändringar att stödja utlåning till klimatanpassade investeringsprojekt. De investeringar som finansieras via en grön obligation och investeringarnas miljöeffekter beskrivs i det gröna ramverk som tas fram av kommunen. Eftersom obligationsplacerarnas efterfrågan överstiger utbudet av gröna obligationer är det ekonomiskt fördelaktigt för kommunen att ställa ut gröna obligationer. Genom att gröna obligationer efterfrågas av en bredare krets placerare är det enklare att hitta finansiering. En stor del av kommunkoncernens investeringar bedöms vara lämpliga för grön finansiering.

Rapportering:

Under hösten kommer arbetet fokusera på att tillsammans med någon av kommunens samarbetsbanker, och i dialog med förvaltningar och bolag, ta fram ett ramverk för grön finansiering enligt modellen hållbarhetslänkat ramverk. Arbetet planeras att bli färdigt innan årsskiftet, men det finns externa faktorer som kan påverka tidsplanen.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Aktiebolaget Uppsala Kommuns Industrihus, Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag och dess eventuella dotterbolag att genomföra överlåtelser av fastigheter och bolag, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om fastighetsförsäljning, till de för ändamålet bildade bolagen och till det av Uppsala Stadshus AB beslutade för koncernen mest ekonomiskt fördelaktiga värdet

Berörda: IHUS, UKFAB | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Bildande av aktiebolag för fastighetsägande samt uppdrag om överlåtelse av de fastighetsägande bolagen (KSN-2019-0957) KF 2019-11-04 och 5

Rapportering:

Följande fastigheter har tidigare avyttrats/överlåtits; Gottsunda 34:7, Storvreta 1:103, Storvreta 44:28, Storvreta 44:29, Storvreta 46:21, Gottsunda 34:8, del av Gottsunda 34:2 (Treklangen), Gottsunda 44:1 samt Gottsunda 44:5. Den del av Gottsunda 34:2 (numera Gottsunda 34:11) som utgörs av hyresbostäder har sålts till Uppsalahem AB genom ett för ändamålet bildat aktiebolag. Under 2022 pågår försäljning av ytterligare tio fastigheter varav fem är till kommande bostadsprojekt i Librobäck.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala R2 AB, under namnändring Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, och Uppsala Stadshus AB att säkerställa att de bedömda synergivinsterna uppnås och att löpande avrapportera framdriften av genomförandet och dess ekonomiska effekter samt medborgarnytta till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Berörda: USAB, UKAF | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Samordning av fastighetsförvaltningen i kommunen med mera (KSN-2019-1841) KF 2020-11-03

Rapportering:

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB (UKAF) bildades i september 2021 genom fusion av fyra kommunala bolag samt att verksamhet övergick från kommunen till bolaget. Prioriteringar under 2022 handlar om att ta fram en genomarbetad affärsidé som syftar till att övergripande beskriva den fortsatta utformningen av bolaget för att kunna uppnå målen med fusionen. Därtill fokuserar bolaget på att få den formella styrningen, internkontrollen samt de olika affärsrelationerna mot kommunen på plats.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag och kommunstyrelsen att genomföra en överlåtelse av utvecklingsdelen av fastigheten Gottsunda 34:2 från Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag till Uppsala kommun (UKFAB)

Berörda: UKFAB | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkterna ingick i: Gottsunda centrum, förändring av fastighetsägande (KSN-2019-0957) KF 2021-09-13

Rapportering:

Arbete pågår för att genomföra kommunfullmäktiges beslut från september 2021, där en del är att utvecklingsdelarna som idag ägs av Uppsala Kommuns Fastighets AB (UKFAB) ska överlåtas internt i kommunkoncernen. Kommunstyrelsen ska överta merparten av dessa fastigheter. Förväntan är att styrelserna i UKFAB och Uppsala Stadshus AB ska kunna ta slutligt beslut i början av hösten och att fastigheterna därefter ska kunna överlåtas innan årets slut, troligtvis per 31 december 2022 alternativt per 1 januari 2023.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att sälja och Uppsalahem AB att köpa den del av fastigheten Gottsunda 34:2 som utgörs av hyresbostäder till marknadsvärde genom ett för ändamålet bildat aktiebolag (UKFAB)

Berörda: UKFAB | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkterna ingick i: Gottsunda centrum, förändring av fastighetsägande (KSN-2019-0957) KF 2021-09-13

Rapportering:

Genomfördes per den 31 mars 2022

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Stadshus AB att leda och samordna en avyttringsprocess av centrumbyggnaden, gamla vårdcentralen och tillhörande parkeringar

Berörda: USAB | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkterna ingick i: Gottsunda centrum, förändring av fastighetsägande (KSN-2019-0957) KF 2021-09-13

Rapportering:

Överlåtelseavtalet med Fastighets AB Hemmaplan om försäljningen av centrumbyggnaden, gamla vårdcentralen och tillhörande parkeringar i Gottsunda beslutades av KS i maj 2022, med överlåtelsedag den 1 juli. Vänsterpartiet överklagade till förvaltningsrätten som den 23 september avlog överklagan. På grund av

överklagan fördröjdes processen och planen är nu att överlåtelsen av fastigheterna ska kunna genomföras den 1 november.

Tillkommande uppdrag: att om kommunstyrelsen godkänner försäljning av centrumbyggnaden, gamla vårdcentralen och tillhörande parkeringar, uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att överlåta den berörda delen av fastigheten till det för avyttringsändamålet bildade bolaget i enlighet med instruktioner från Uppsala Stadshus AB

Berörda: UKFAB | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkterna ingick i: Gottsunda centrum, förändring av fastighetsäggande (KSN-2019-0957) KF 2021-09-13

Rapportering:

Uppdraget bedöms vara genomfört senast under kvartal fyra 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att den 31 oktober 2021 genomföra en verksamhetsöverlåtelse av bolagets uppdrag att förvalta och drifva sitt eget fastighetsbestånd till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB i enlighet med instruktioner från Uppsala Stadshus AB (UKFAB)

Berörda: UKFAB | Beräknat slutår: 2021 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkterna ingick i: Gottsunda centrum, förändring av fastighetsäggande (KSN-2019-0957) KF 2021-09-13

Rapportering:

Uppdraget är genomfört.

Indikatorer till inriktningsmål 1

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	3,8	7,4	8,3		2,0		Egen uppföljning
Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden, (%)	19	25	27		25-27	30	N03034
Låneskuld per invånare, kr	77	74	74		Öka <5 %		Egen uppföljning
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunalt anställda	101,2	101,7	102,6		100	101	N00953
Företagare med positiv uppfattning om kvaliteten i kommunens myndighetsutövning, andel	72	72	73		Öka	74	U07451
Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs ranking	195	212	232	247	Högre ranking	202	U40402
Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs enkätudel, ranking	227	233	272	275	Högre ranking	219	U40401
Förändringen av skatt och kommunalekonomisk utjämning, andel	5,8	6,7	5,1				Egen uppföljning
Bruttoregionalprodukt, tusen kronor per invånare (BRP per capita)	538				Öka	516	N03700
Kvinnors medianlön andel av mäns medianlön, kommungeografiskt	83,1	83,1			100	82	N00952
Heltidsanställda månadsavlönade, kommunalt anställda, andel	92	93	94		Öka	89	N00206
Kvinnor	92	93	94				
Män	92	93	94				

Tabell 2. Kommunfullmäktiges indikatorer till inriktningsmål 1.

Inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Tolv av kommunfullmäktiges 19 uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan, fem uppdrag är färdiga och två är försenade. Två uppdrag beräknas bli färdiga i år, sju uppdrag 2023 (varav två har försenats från 2022), fyra uppdrag 2024, ett uppdrag 2025, ett uppdrag 2026 och ett uppdrag 2028.

Uppdrag 5: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder som till exempel BRÅs fasmodell och ”Sluta skjut” ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld. Arbeta med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen.

Rapportering:

Stora delar av arbetet med att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet sker inom ramarna för EST (Effektiv samordning för trygghet). Cirka 130 tjänstepersoner (från kommunen, polisen och privata aktörer) bidrar med information till en gemensam lägesbild. Den gemensamma lägesbilden ligger sedan till grund för insatser som kommunen genomför tillsammans med polis och andra aktörer.

En gemensam kraftsamling har påbörjats för att samordna och systematisera arbetet med elevfrånvaro. I syfte att stärka skolornas arbete med elever som har mer än 80 procents frånvaro har en pilot genomförts på två grundskolor. Arbetet har också inkluderat att stärka skolornas grundläggande rutiner och organisation för frånvaroarbetet. Under läsåret 22/23 kommer insatsen att breddas till att gälla fler skolor.

Exempel på åldersöverskridande mötesplatser och aktiviteter för trygghetskapande miljöer finns inom ramen för allaktivitetshusen i Gottsunda- och Gränbyskolorna samt seniorluncher på kommunens skolor. Dessa mötesplatser kan bidra till att öka tryggheten och även verka brottsförebyggande inom den yngre målgruppen. Samordning sker inom kommunen kring sommarlovsaktiviteter som är trygga, kostnadsfria och öppna.

Sommarjobbsgaranti erbjuds för alla elever i årskurs 9. Sommaren 2022 erbjöds 1700 ungdomar feriearbete. Därutöver erbjuds lovjobb till ungdomar i riskzon i samarbete med ungdomsjouren under andra perioder. Via Utbildnings- och jobbcenters öppna verksamheter i Gottsunda fångas unga med kriminell livsstil upp. Lärcentrum och utbildnings- och jobbcoacher stödjer dem på olika sätt till utbildning och arbete.

Fortsatt arbete sker utifrån portalen ”Unga och narkotika”. Portalen innehåller information och material som stöd i skolornas arbete med ANDT – alkohol, narkotika,

dopning och tobak. Efter en enkätundersökning i februari bland elevhälsans personal framkom behov av ytterligare implementering av webbplatsen. Aktualisering av webbplatsen med ytterligare implementering har skett under våren och fortsätter under hösten.

Nästan alla högstadieskolor är med i SSPF-samarbetet (samverkansmodell mellan skola, socialtjänst, polis och fritid). SSPF-junior (för de lägre åldrarna) finns i Gottsundaområdet och samarbetet är uppskattat av samtliga parter. Samarbetet med socialarbetare i skolan fortsätter. Metoder utvecklas för tidiga insatser i samverkan mellan Ungdomsjour och fritidsklubbar och utbildning ges i föräldrastödet Cope.

Inom gymnasieskolan sker samverkan med polis och Ungdomsjouren främst kopplat till Sociala insatsgruppen (SIG). En resursförstärkning har tillkommit på Ungdomsjouren med en samordnande funktion för förebyggande arbete kring unga i missbruk och kriminalitet. Inför varje helg har brandförsvaret, polisen och Uppsala kommuns ungdomsjour och ordningsvakter möte för informationsutbyten och eventuell samordning för att förebygga social oro.

Kommunen samverkar med polisen genom informationsutbyte för kamerabevakning samt i arbete med särskilt utsatta brottsoffer. Stora delar av arbetet bedrivs utifrån åtagandeplanen 2022 inom ramen för samverkansöverenskommelsen mellan kommun och polis. Vidare har en organisation kring arbetsmetoden GVI (Group violence intervention) upprättats under året med representanter från Uppsala kommun, polis och kriminalvård som i förlängningen syftar till att förebygga skjutningar och grovt våld i kommunen. Kommunen bedriver en avhopparverksamhet som bedöms vara framgångsrik och ha ytterligare potential.

En trygghetsvandring tillsammans med lokala aktörer har genomförts i Stenhagen. Främst identifierades trasiga belysningsarmaturer, behov av förstärkt belysning och mindre väginSATser. Under hösten kommer det genomföras en trygghetsvandring i Salabacke.

Områdesvärdar har anställts inom Uppsalahem. Med start hösten 2022 kommer de att arbeta kvällar och helger i syfte att stärka relationerna till hyresgäster, till andra aktörer som är verksamma i eller i närheten av bostadsområdena men även med att se till att det är rent och snyggt.

Under perioden juni - augusti har det förekommit en hel del glaskross och klotter, samt stora problem med skadligt skräp som kanyler och sprutor på kommunens skolgårdar. De centralt belägna skolorna och förskolorna är värst drabbade. Rondering av väktare har utökats på dessa skolor. De samarbetar med kommunens ordningsvakter i enlighet med LOV3 (ett geografiskt område där ordningsvakter får tjänstgöra enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV) efter särskild prövning av Polismyndigheten).

Parkeringsvakter rör sig i Uppsalas alla områden och har en viktig trygghetsskapande roll i dialog med medborgarna genom att bidra till att stadens gator och parkeringar upplevs säkra att vistas på. Parkeringsvakterna kontaktar polisen om de uppmärksammar misstänkta brottsliga handlingar.

Ett samverkansavtal finns med fastighetsägare på Gränby sportfält. Detta utgör grunden för arbete med fokus på trygghet och utökad samverkan med föreningslivet på området och angränsade bostadsområden.

För att ytterligare stärka och kvalitetssäkra trygghets- och säkerhetsperspektiven i den fysiska planeringen har Uppsala kommun ett samarbetsavtal med Stiftelsen Tryggare Sverige. Inom samarbetsavtalet har olika aktiviteter genomförts såsom rådgivning och

trygghetsanalys kopplat till Gränbyparken, framtagande av trygghets- och säkerhetsanalys kopplat till byggproduktionsskedet i Gottsunda och granskning av detaljplanen för kvarteret Vapenhuset. Samarbetet har satt fokus på frågorna gällande social hållbarhet i planprocessen och har bekräftat behov av fler verktyg som kan användas i processen.

Under 2022 har ett projekt inleddts där provtagningsutrustning installeras i avloppspumpstationer för att bidra till ökad trygghet. Det ska också tillgodose polisens önskemål om provtagning av narkotika i avloppsvatten från olika stadsdelar.

Ett systematiskt arbete har etablerats för att säkra att rätt ersättning utgår till leverantörer inom personlig assistans. Numera granskas inte enbart personlig assistans utan också ledsagning och APUS (Annat personligt utformat stöd för barn). Planen är att ta fram en handlingsplan mot välfärdsbrott. Den beräknas vara klar i slutet av 2023.

Genom myndighetssamverkan skapas förutsättningar för stärkt tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet. Därför har samverkan och kontaktvägar till andra myndigheter byggts upp och en riskanalys har genomförts. En inventering av thaimassagesalonger och nagelsalonger har genomförts och tillsyn har påbörjats. I tillsynen har flera brister upptäckts i inomhusmiljön, men även tecken på att det kan förekomma illegal verksamhet i salongerna. Två livsmedelskontroller har genomförts i samverkan med flera myndigheter. Arbete pågår med att upptäcka och få bort osäkra livsmedel från marknaden. Flera överträdelser har upptäckts, exempelvis att läkemedelsklassade substanser har sålts som livsmedel.

Uppdrag 6: Utveckla det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Berörda: KS, RÄN | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde har över tid försämrats, och förmågan inom totalförsvaret behöver stärkas. Kommunens förmåga att verka under höjd beredskap behöver utvecklas på flera områden. Civilt försvar och arbetet med detta tar sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap samt under krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Förstärkningen av det civila försvaret är därför nära kopplat till utvecklingen inom krisberedskapen och förutsätter ett väl fungerande säkerhetsskyddsarbete. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera samhällsstörningar ska alltså också fortsätta. Kommunens arbete i frågorna ska minimera riskerna för skada på hälsa, miljö och egendom.

Rapportering:

Planeringen av civilt försvar följer den överenskommelse som träffats mellan Sveriges kommuner och regioner samt Myndigheten för civilt försvar. Planeringen för kommunens krigsorganisation pågår. Arbete pågår med att ta fram en ledningsplan för höjd beredskap som tillsammans med verksamheternas planering av egen krigsorganisation ligger till grund för en övergripande plan för höjd beredskap för kommunen. Arbetet kommer att behöva fortgå flera år framöver och revideras regelbundet.

Flera andra insatser inom krisberedskap pågår som bygger kommunens förmåga till civilt försvar, exempelvis Styrel (prioritering av samhällsviktiga elanvändare),

kontinuitetshantering, risk- och sårbarhetsanalys, revidering av ledningsplan för extraordinära händelser samt utbildnings- och övningsplan för kommande mandatperiod. Arbetet med civilt försvar bedöms öka i hög grad de kommande åren då regering och myndigheter föreslår att kommuner tillförs ytterligare medel.

Arbete pågår med att stärka brandförsvarets förmåga att verka under störningar samt stärka förmågan till räddningstjänst under höjd beredskap. Fortfarande saknas viktiga planeringsanvisningar för räddningstjänst under höjd beredskap från de statliga myndigheterna.

Uppdrag 7: Utveckla en långsiktig och samordnad kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet i Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet tillsammans med föreningar och andra intressenter.

Berörda: KTN, UBN, IFN och KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. En samordnad kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet ska utvecklas i Gottsunda- och Gränbyområdet. Befintlig verksamhet ska utvecklas och allaktivitetshus för barn, unga och vuxna ska etableras. Tillgången till aktiviteter för barn och unga i anslutning till skoltid ska öka. Verksamheten ska utgöra en kraft som stärker förutsättningarna att göra unga delaktiga i lokalsamhället och dess utveckling.

Rapportering:

Den fördjupade utredningen om ett allaktivitetshus i Gottsunda är genomförd och beslut har fattats att etablera ett sådant. Allaktivitetshus bygger på modellen ”Community School” vars grundtanke är att skolan ska vara en mötesplats för skola och omgivande samhälle. Fritidsaktiviteter och skola samexisterar i lokalerna. Genom att utveckla kultur-, idrott- och fritidsverksamhet ska verksamheten arbeta för att stärka demokratin och möjliggöra möten, ökad kunskap, förbättra upplevelsen av skolan och stärka integration. På Gottsundaskolan och Treklängens skola har projektet utökats under läsåret 2021/2022 och inbegriper i dag många aktiviteter både i skolan och i omkringliggande lokaler. Exempel på aktiviteter är olika former av rastaktiviteter, läxhjälp, simsäkerhet och vattenvana, frukost och kulturaktiviteter. I samband med nybyggnationen av Treklängens skola planeras en konstgräsplan för att möta skolans och föreningslivets behov av aktivitetsytor i Gottsunda.

En aktivitetsplan för allaktivitetshuset i Gränby är framtagen. Dialoger har genomförts med föreningsnätverk, områdesgrupp och elever. Områdespromenader har genomförts och parken har haft öppet under sommaren. En kommunikationsplan är framtagen och marknadsföring har skett genom vykort till alla boende i området. Allaktivitetshuset är aktivt på sociala medier och en hemsida är under utveckling. Fler aktiviteter i anslutning till skoldagen har utvecklats. Frukost, rastverksamhet och Ungdomsarena har varit viktiga aktiviteter i relationsskapande syfte. En konstgräsplan på Gränbyskolans skolgård kommer att färdigställas i början av september.

Genom delaktighet i samverkansgrupper kring planering av nya eller upprustning av gamla området säkerställs folkhälsoperspektivet i samhällsbyggnadsprocessen. Fokus är att säkerställa att mark finns för stadens utbyggnad för idrott och fritid. Ett nytt IOP (idéburet offentligt partnerskap) har inletts med RF-SISU Uppland (Riksidrottsförbundet och svenska idrottsrörelsens studieförbund Uppland), där Sportis fått utökade medel för att kunna bedriva mer verksamhet.

Uppdrag 8: Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetsätt för ett aktivt områdesarbete.

Berörda: KS, AMN, GSN, KTN och Uppsalahem | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Utveckla nya koncept och strukturer för bland annat BID, trygghetsvärdar och olika samverkans- och dialogformer. Trygghetsvärdar är en funktion som utifrån hög närvaro, dag som kväll, i ett område kan bygga tillit och nätverk, men som också kan uppfylla flera syften utifrån miljö, ekonomi, renlighet och trivsel, samt ökad sysselsättning, och som kan skalas upp och användas i andra områden. Projekt där trygghetsvärdarfunktionen testas och utvärderas ska startas i Gränby- respektive Gottsundaområdet tillsammans med lokala aktörer och med extern samfinansiering.

Rapportering:

Ett aktivt utåtriktat arbete mot fastighetsägare i områdena Gottsunda och Gränby pågår för att utveckla bästa förutsättningar för en strukturerad platssamverkan. Diskussion förs gällande lämplig organisation samt vilka teman och aktiviteter som är prioriterade. Olika pilotinsatser genomförs. I Gottsundaområdet startas verksamhet i en paviljong vid Bandstolsvägens entré. Syftet är att öka trygghet och trivsel genom platsaktivering och samtidigt vara en arena för platssamverkan mellan olika aktörer. I förlängningen av Bandstolsvägen ligger ytterligare en tomt som under året har återställts till bruksskick. Även den tomten kommer framöver användas inom ramen för BID.

Utifrån en inventering av värdfunktioner i kommunen och andra delar av landet förs samtal med fastighetsägare som initierat områdesvärdssatsningar för möjlig samverkan. Det kan ske dels genom organiserad platssamverkan såsom exempelvis BID och dels genom kompetenshöjande insatser och samarbeten.

Kvarvarande uppdrag: Österängens plan rustas upp för amerikansk fotboll på elitnivå (IFN)

Berörda: IFN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är försenat](#)

Beskrivning:

Kvarvarande riktad satsning från Mål och budget 2016.

Rapportering:

Projektet stoppades tillfälligt i början av året på grund av önskemål från föreningslivet. Med anledning av tidsförskjutningen har det avtal om produktion som funnits med byggare och producent löpt ut och med stigande priser så kommer projektet fördyras och överskrida budget. Förvaltningen kommer därför göra ett omtag med planeringen för att kunna genomföra upprustningen inom given budget. Uppdraget beräknas därför bli klart först 2023.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB att uppföra en arena för issporter med funktionskrav för elithockey på Gränby sportfält inom preliminär investeringsram om 420 miljoner kronor, med färdigställande senast 2023

Berörda: UKAF | Beräknat slutår: 2025 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny anläggning för issporter (KSN-2018-2867) §111 2019-03-25

Rapportering:

Projektet ändrade inriktning efter nytt beslut i kommunstyrelsen 25 augusti 2021 samt att Sport- och rekreationsfastigheter AB går in i nya bolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB. Förslaget innebär att kommunstyrelsen beställer en funktionsupphandling av Gränby arena med likvärdig kapacitet som tidigare förslag och med en ökad funktionalitet för evenemang utöver issporter. Vidare innebär förslaget att arenan kompletteras med att A-hallen rustas upp för att ha en hög funktionalitet för issporterna med en publikkapacitet upp till 2 000 personer. Till detta adderas en ny ishall i anslutning till A, B och C-hallen för att öka kapaciteten för issporternas träning. Projektet beräknas fortfarande rymmas inom den preliminära investeringsramen uppräknad med index. Men detta innebär i praktiken, på grund av de rusande byggkostnaderna i Sverige, en mycket stor reell kostnadsökning.

Upphandling av byggtreprenör för arenan påbörjades under hösten 2021 med planerad tilldelning under september 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till idrotts- och fritidsnämnden att i samråd med Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB följa nybyggnationen av arenan och anpassningen av befintlig anläggning så att det möter idrottens behov inom investeringsramen. (IFN, UKAF)

Berörda: IFN och UKAF | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny anläggning för issporter (KSN-2018-2867) §111 2019-03-25

Rapportering:

Upphandling av byggtreprenör för evenemangsarenan påbörjades under hösten 2021. Projektet beräknas fortfarande rymmas inom den preliminära investeringsramen uppräknad med index. Projektet beräknas fortfarande rymmas inom den preliminära investeringsramen uppräknad med index. Men detta innebär i praktiken, på grund av de rusande byggkostnaderna i Sverige, en mycket stor reell kostnadsökning.

Upphandling av byggtreprenör för arenan påbörjades under hösten 2021 med planerad tilldelning under september 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att uppdatera lokalförsörjningsplanen med ett framtida behov av ett utökat konstmuseum utifrån den omfattning och funktionalitet som presenterades i utredningen ”Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun”

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Utveckling av Uppsala konstmuseum, konsthallsverksamhet, historiskt centrum och slottsparken (KSN-2018-1069) KF 2021-05-31

Rapportering:

Lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler 2022–2026 med utblick till 2031 innehåller en åtgärd om nytt konstmuseum i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Fortsatt utredning samt placering av nytt konstmuseum hanteras i linjearbetet.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till gatu- och samhällsmiljönämnden att beakta motionärens förslag i enlighet med föredragningen i samband med upprustning av torgytan vid kvarteret S:t Per.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2028 | [Uppdraget väntar enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i ärendet Motion av Mohammad Hassan (L) om att lägga in periodiska systemet som installation på gågatan i Uppsala (KSN-2015-1696), § 56 KF 2017-02-27.

Rapportering:

Uppdraget planeras att genomföras 2028 i samband med att nämnden utför åtgärder på södra delen av Svartbäcksgatan som utgörs av gågata.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till socialnämnden att revidera program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer

Berörda: SCN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31

Rapportering:

Handlingsplanen har reviderats.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att göra en översyn av policy för trygghet och säkerhet.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31

Rapportering:

En översyn av policyn för trygghet och säkerhet har genomförts. Översynen resulterade i en rekommendation om att ersätta policyn med ett program inom området. Kommunfullmäktige beslutade i augusti om att upphäva policyn i samband med beslutet om nytt program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Idrotts- och fritidsnämnden att revidera idrotts- och fritidpolitiska programmet inklusive namnändring till idrottspolitiskt program samt ta fram en handlingsplan

Berörda: IFN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är försenat](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31

Rapportering:

Arbetet med att revidera idrotts- och fritidspolitiska programmet är i slutfasen. Dialog och framtagande av åtgärder till handlingsplan med övriga förvaltningar och bolag beräknas vara klart i början av september. Presentation och beslut beräknas tas i nämnden under kvartal 1 2023.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att utveckla styrningen och samordningen avseende trygghetsfrågor i linje med kommuns yttrande gällande SoU om Kommuner mot brott

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31.

Rapportering:

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete som beslutades av kommunfullmäktige i augusti utgör en bra grund för detta arbete. Programmet definierar och inriktar kommunens arbete med utgångspunkt i den kommande lagstiftningen på området och lägger grunden för utveckling av styrning och samordning. Arbetet fortsätter inom ramen för kommunstyrelsens grunduppdrag i enlighet med styrningen i programmet.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till idrotts- och fritidsnämnden att ta fram ett funktionsprogram för simidrottsanläggning med såväl inne- som utedel

Berörda: IFN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

Funktionsprogram är framtaget och antogs av nämnd i juni 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB att uppföra simidrottsanläggningen med utgångspunkt i badutredningen och funktionsprogrammet

Berörda: UKAF | Beräknat slutår: 2026 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

Arbete pågår med programhandling som remitterats till bland annat föreningslivet och som ska vara grund för beställning av anläggningen.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda förutsättningarna för ett centralt placerat familjebad/äventyrsbad avseende genomförbarhet och finansieringsalternativ

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

En lägesrapport av utredningen och de olika alternativen gavs till kommunstyrelsen i juni 2022 och ska fortsätta beredas under hösten.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda förutsättningarna för en lokal badanläggning i Gottsundaområdet som ersätter befintligt bad i Gottsunda och som beaktar södra stadens tillväxt.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

En simhall som ersätter nuvarande simhall finns beslutad i lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar. Lokalisering av ny simhall är planerad i detaljplanen för Gottsunda stadsstråk som är på samråd under augusti-september 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda en framtida användning av fastigheten Svartbäcken 1:10 (Fyrishov) som placering för en andra lokal badanläggning, med särskilt beaktande av rekreationsperspektivet samt kommunekonomi.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

Fyrishov ingår i den övergripande badlokaliseringsutredningen med huvudfokus på familjebad. I det arbetet prövas för- och nackdelar med olika lokaliseringar.

Tillkommande uppdrag: i nära dialog med berörda bolag och nämnder ta fram en utvecklingsplan för Fyrishovsområdet där den växande stadens behov av grönytor, idrottsanläggningar, bostäder och allmänhetens tillgång till stråket längs Fyrisån tas tillvara.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150.) KF 2022-02-28.

Rapportering:

Arbete pågår i tidigt skede för att säkerställa kopplingen till översiktsplanen och annan strategisk kunskap och styrning.

Indikatorer till inriktningsmål 2

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Medborgare med en positiv helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på, andel			94		Öka	90	N00607
Kvinnor			95				
Män			93				
Medborgare med upplevd trygghet, andel			74		Öka	69	
Kvinnor			71				
Män			78				
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare	926	842	864		Minska	1 056	N07403
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning, antal/100 000 invånare	21	22	19		Minska	10	N07402
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relation med offret i kommunen, antal/100 000 invånare	44	71	76		Minska	122	N07401
Medborgare med positiv uppfattning av möjligheter till fritidsaktiviteter, andel	68	68			Öka	67	U09408
Kvinnor	69	70					
Män	66	66					
Deltagande i fritidsklubb, antal inskrivna	2 299	2 565	2 295		Öka		Egen uppföljning
Andel som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, årskurs 7	49		46		Öka		Liv & hälsa ung
Flickor	37		34				
Pojkar	61		58				
Andel som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, årskurs 2 gymnasiet	52		48		Öka		Liv & hälsa ung
Flickor	36		32				
Pojkar	67		64				

Tabell 3. Indikatorer inriktningsmål 2.

Inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Tre av kommunfullmäktiges sex uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag är försenat och två uppdrag är klara. Av de som pågår beräknas ett uppdrag beräknas bli färdiga i år, ett uppdrag har försenats till 2023, ett uppdrag beräknas bli färdigt 2024 och ett uppdrag 2030.

Uppdrag 9: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2030 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Uppsala kommun och Klimatprotokollet har beslutat att öka takten i klimatomställningen. Växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. De kommunala verksamheternas egen klimatpåverkan ska minska samtidigt som kommunen aktivt verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Kommunen ska satsa på klimatpositiv energiförsörjning, utbyggnad av solenergi och hållbara transporter.

Rapportering:

För att kunna öka takten behöver kapaciteten att driva klimatomställningen utvecklas inom hela kommunkoncernen och hela samhället behöver engageras. Samverkan sker inom kommunkoncernen och arbete pågår med långsiktiga klimatsatsningar. En samhällseffekt ska uppnås genom att leda och samordna Klimatprotokollets arbete, utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringslivet i klimatfrågor samt genom samverkan på nationell och internationell nivå. Särskilt fokus ligger på omställningen till förnybar och hållbar energiförsörjning och fossilfria transporter, att stärka arbetet med klimatpositiv stadsutveckling samt att ställa hållbarhetskrav i upphandling.

Ökade materialkostnader och inflation leder till ökade kostnader för investeringar för att klara omställningen. Det bedöms därmed finnas risk för att investeringar försenas, vilket kan leda till ytterligare kostnadsökningar. Bland annat gör höga energi- och drivmedelspriser att förseningar i energi- och transportsektorernas omställning riskerar att leda till höga kostnader.

Under året har luftåtgärdsprogrammet reviderats och åtgärder har genomförts. Exempelvis har Kungsgatan stängts av för genomfartstrafik. Ett reviderat miljö- och klimatprogram med tillhörande handlingsplan antogs av kommunfullmäktige den 30 maj. Arbetet med att ta fram en handlingsplan för ökad samförläggning av teknisk infrastruktur har slutförts. Utveckling av planeringsprocessen för stadsnoder och tätorter för att främja resurseffektiva, innovativa och hållbara tekniska försörjningssystem är försenad. Det är på grund av ökat fokus på totalförsvarsplanering samt ökade insikter om behov av utveckling av affärsmodeller och av att lösa teknisk försörjning i större geografiska områden.

Det råder fortsatt brist på förnybara bränslen, vilket försvårar omställningen av transportsektorn. Undantaget från kraven på förnybara drivmedel i kommunens avtal kvarstår och leverantörerna får tanka annat drivmedel om inte HVO100 finns tillgängligt. Tillgången till HVO100 för kommunens egna fordon är däremot säkrad

genom kommunens tankstation i Librobäck. Arbetet med att finna en plats för ytterligare en tank för HVO100 har påbörjats.

Kommuninvånarnas matavfall utgör en väsentlig del av det substrat som används för att producera biogas. Att leverera förnybart bränsle och ge näringen tillbaka till jordbruket är ett bidrag till den cirkulära ekonomin.

Det finns ett stort intresse för företag att etablera sig i Uppsala Business Park i Fyrislund. Därför pågår ett intensivt arbete med en detaljplan för området. Flera av de aktuella företagen har en produktion som både kräver energi och kan ge överskott av värme. Kommunen deltar därför i ett forskningsbaserat samverkansprojekt som utforskar möjligheten att skapa ett hållbart och lokalt energisystem.

Fyrishov använder förnyelsebara energislag som fjärrvärme samt vindel och egenproducerad sol-el. Energieffektivisering och energibesparande åtgärder är centrala frågor i arbetet med Fyrishovs och framtida bad- och idrottsanläggningars utveckling. Kommunen deltar med två idrottsanläggningar i EU-projektet CoordiNet som bland annat undersöker möjligheterna till ett mer effektivt användande av elnätet.

Kommunen håller på att ta fram en plan för laddinfrastruktur som består av tre delar: publika laddare, semipublika laddare och snabbaddare. Arbetet pågår med att möjliggöra för privatpersoner att ladda bilar nattetid på kommunägd kvartersmark.

Arbetet pågår med att ta fram klimatkalkyler som styrmedel vid utbyggnad av allmän platsmark. Utöver det pågår arbete med att utarbeta metoder för att räkna på vad byggskedet av allmän plats genererar för koldioxidutsläpp. Det finns behov av att ta ytterligare steg för att mäta klimateffekter inför, under och efter byggnation av allmän plats – på samma sätt som tid och kostnad följs upp. Det görs tillsammans med branschen inom ramen för Uppsala klimatprotokoll med utgångspunkt i Klimatfärdplan Uppsala.

Utvecklingen av Ulleråker präglas av insikter och lösningar som utgår från beräkningar av klimatpåverkan. Beräkningarna har fått styra vad som behöver göras för att säkra att Ulleråker bidrar till ett fossilfritt 2030. Genom en växande klimatkunskap och kunskap om platsen utvecklas konkreta klimatsmarta lösningar. Det har lett till att fler träd, fler byggnader och större värdefulla naturmiljöer sparas än vad planprogrammet siktade på. Erfarenheterna från Ulleråkersprojektet har bidragit till en generell metodutveckling som utvecklar klimatarbetet även i andra samhällsbyggnadsprojekt.

Vid ombyggnationen av Stora torget återanvändes omkring 70 procent av granithällarna. Stenar som av olika anledningar inte återanvänts på Stora torget har använts på andra platser i kommunen, till exempel på Östra Ågatan. Projektets negativa miljöpåverkan har blivit lägre då det innebar ett minskat behov av nya svenska stenar vars hantering sker utomlands och kräver längre tunga transporter.

Uppdrag 10: Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Berörda: KS och GSN | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Uppsala kommun ska värna den biologiska mångfalden och skydda hotade arter bland annat genom sammanhängande pärlband av lekvatten i kommunens gröna stråk. En sammanhängande struktur med lekvatten för groddjur och amfibiska insekter ska skapas i kommunens grönområden.

Rapportering:

Arbetet med gröna och blå kärnor samt stråk för att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster pågår inom revidering av översiktsplanen. Lokal åtgärdsplan för Sävjaån är klar och arbete pågår med åtgärdsplaner för Vendelån och Vattholmaån. Övriga åtgärdsplaner tas fram inom två till tre år förutsatt att det tilldelas medel för detta i budget.

En ny vattendamm har färdigställts vid Lurbo och en våtmark vid södersjön i Almunge. Syftet med våtmarkerna och vattendammarna är att fånga fosfor så att den inte når större vattendrag och sjöar som Ekoln. För att göra våtmarkerna gräver nämnden flöden till en konstgjord damm, där fosfor sedimenteras och stannar kvar på botten. På sikt kan fosfor grävas upp och återföras till åkermarken. På detta sätt ökar även den biologiska mångfalden på platsen eftersom fiskar, insekter och fåglar får en livsmiljö i och omkring våtmarken. I samband med att en våtmark färdigställs planteras buskar och träd runt omkring den. Våtmarken ger även rekreativa värden för medborgare som befinner sig i området.

Planeringsunderlag för den överordnande grönstrukturen har tagits fram och nya analyser har gjorts av tillgång till rekreationsområden kopplat till parkriktlinjerna. Det kommer även genomföras nya större spridningsanalyser för nyckelarter. Planeringsunderlagen och analyserna knyter an till översiktsplanen och kommer bidra till att säkra mark till gröna områden i kommunen.

Under året har arbetet som startade 2021 fortsatt med att i högre utsträckning återföra växtmaterial till platser där insekter lever. Det är i undantagsfall som buskar tas bort då regeln är att ha kvar buskar. Vidare pågår ett arbete med att ta fram styrning för hur exempelvis viktiga träd ska sparas och, om de i undantagsfall tas bort, hur den biologiska mångfalden ska ges möjlighet till liv. Det görs exempelvis genom att spara högstubbar vilket är bra för insekter och fåglar. Även andra växtmaterial som ris lämnas kvar på platsen eftersom det blir en miljö för insekter att leva i.

I Toran i Hammarskog har återställning av ängsmark genomförts. Gamla slåtterytor har återskapats och beteshagarna återfår en alltmer öppen karaktär och börjar likna hur området såg ut på 1950-talet i enlighet med gamla kartor. Även Gottsunda dagvattenpark har ytor som är ängsmark. Ängen är viktig både för de biologiska mångfaldsvärdena och de kulturhistoriska värdena. En kartläggning pågår av var det finns goda förutsättningar för framtida ängsmark vilket är ett steg i riktningen att öka andelen ängsmark i Uppsala kommun.

Arbetet med att bekämpa invasiva arter pågår på flera platser inom kommunen. Av de 36 arter som är listade i EU-förordningen som invasiva och främmande arter är det framförallt arterna jätteloka och jättebalsamin som brett ut sig inom kommunen. De arter i kommunen som är riskklassifierade med extra stor risk är blomsterlupin, vresros och jätte-/parkslide. Även ryssgubbe och uppländsvallört breder ut sig över stora områden. Nämnden har börjat dokumentera effektiva bekämpningsåtgärder för invasiva arter och deras utbredning i kartverktöget GIS. Framöver bör information om invasiva arter tillgängliggöras för olika verksamheter så att det till exempel i samband med markarbeten inte sprids jord med frön från invasiva växter.

Forskningsprojektet NorDark är i planeringsfas. Resultatet av projektet kommer att vara ett planeringsunderlag till södra staden. Forskningsprojektet syftar till att undersöka hur gatubelysningen och dess spridning av ljus påverkar levande organismer som insekter och fladdermöss. Syftet med projektet är att kommunen ska ha kunskap till att utforma miljöer som inte är dåliga för exempelvis insekter och

fladdermöss vilka är känsliga för olika ljusföroreningar och ljustemperaturer. Projektet är i sin linda och beräknas pågå i några år.

Kvarvarande uppdrag från 2020 3.7 Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge.

Berörda: (KS, GSN, PBN och Uppsala parkering AB) | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är försenat](#)

Beskrivning:

-

Rapportering:

Arbetet med pendlarparkeringar inom Uppsala kommun har fortlöpt under året. Pendlarparkeringen vid den östra sidan av Skyttorps station har färdigställt. Arbetet på den västra sidan är i projekteringsfas. En uppdatering av lämpliga platser för framtida pendlarparkeringar har påbörjats. Ett utökat samarbete med Region Uppsala kring markfrågor och landsbygdsutveckling har initierats.

Några projekt drar ut på tiden och får långa ledtider på grund av markåtkomstfrågor. Vid Järlåsa äger Trafikverket marken och där pågår en process gällande arrendeavtal. Väg 55 (Ramstalund och Skärfälten) ska ingå i vägplanen för väg 55 vilket bör leda till produktion om några år. I dessa fall är kommunen beroende av Trafikverkets ledtider. Där det planeras åtgärder på icke-kommunal mark och/eller mark som inte har haft något arrendeavtal mellan kommun och fastighetsägare försenas arbetet. Det har också varit svårt att hitta lämpliga placeringar för pendlarparkeringar. Nytt beräknat slutår för uppdraget är 2023.

Kvarvarande uppdrag från KF/KS om huvudmannaskap och bidrag för vägföreningar (GSN)

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Kommunstyrelsen har beslutat:

- att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret och den kommunala lantmäterimyndigheten beskriva konsekvenser av skilda handlingsvägar avseende väghållning och huvudmannaskap i vägföreningar enligt föredragningen
- att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att i samverkan med kommunledningskontoret utforma förslag till ett nytt regelverk för bidrag till vägföreningar enligt föredragningen. Beslutspunkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08.
- att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att till kommunstyrelsen föreslå principer för huvudmannaskap samt regelverk för bidrag till vägföreningar. Beslutspunkten ingick i ärendet Principer för huvudmannaskap och bidrag till vägföreningar (KSN-2016-2043), § 38 vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-03-08.

Rapportering:

Ärendet behandlades av kommunstyrelsen i slutet av 2021 men återremitterades till nämnden från kommunstyrelsen för vidare handläggning. Uppdraget planeras vara klart under 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att tidigarelägga uppföljningen av miljö- och klimatprogrammet i sin helhet från 2020 till 2019 och i samband med det ge förslag så att programmet leder fram till klimatmålet 2030. (KS)

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

-

Rapportering:

En uppföljning av miljö- och klimatprogrammet genomfördes under hösten 2021 och låg till grund för revideringen av miljö- och klimatprogrammet. Det reviderade programmet antogs av kommunfullmäktige den 30 maj 2022.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att revidera miljö- och klimatprogrammet med särskilt fokus på de etappmål för vilka måldatum har passerat

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31

Rapportering:

Reviderat miljö- och klimatprogram antogs av kommunfullmäktige den 30 maj 2022.

Indikatorer till inriktningsmål

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Medborgare med positiv helhetsuppfattning om kommunens klimat och miljöarbete, andel			69			74	N00636
Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO2ekvivalenter, absoluta tal	1 210	849	881 (prel.)		Minska 10-14 % per år		Egen uppföljning
Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekvivalenter per invånare	5,2	3,6	3,7 (prel.)		Minska 10-14 % per år		Egen uppföljning
Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografisk	18,9	25,5	41,7		2030: 100		Egen uppföljning
Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel	62	77	89	90 (jan-juni)	100		Egen uppföljning
Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik	24	13	12		Öka		Egen uppföljning
Medborgare med positiv uppfattning om kommunikationer (kollektivtrafik, vägar, bil), andel			79		Öka	75	
Kvinnor			82				
Män			77				
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel	24	26	25		2030: 50		Kollektivtrafikbarometern
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala tätort, andel	33	36	34		2030:50		Kollektivtrafikbarometern
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar kväveoxid (avser mätpunkt i centrala staden)	24	2	2		Minska		Stockholm Luft- och Bulleranalys
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mätpunkt i centrala staden)	19	6	4		Minska		Stockholm Luft- och Bulleranalys
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel	49	52	54	53 (jan-juli)	2023: 100		Egen uppföljning
Grundvattenförekomster med god status, andel	87	87	87		Öka	95	N85053
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, utanför tätort, andel	54	73	96		Öka	96	Post- och telestyrelsen
Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel	0,8	0,7	0,7		Öka		Egen uppföljning
Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatorisk	1,8	2	1,7		Öka		Egen uppföljning
Energianvändning per yta, kommunorganisatoriskt, kWh/m2	159	146	147		Minska		Egen uppföljning
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel	90	90			Öka	88	N07418
Kvinnor	90	90					
Män	89	89					
Medborgare med positiv bedömning av kommunens gator och vägar, andel			75		Öka	66	
Kvinnor			74				
Män			75				
Andel av kommunens fordon som drivs fossilfritt	80	93	99		100		Egen uppföljning
Skyddad natur, totalt (hav, inlandsvatten, land), andel	3,7	3,8	3,8		Öka	6,0	N85054
Ekologiskt odlad åkermark, andel	22,4	21,8	21,9		Öka	23,2	N00403

Tabell 4. Indikatorer inriktningsmål 3.

Inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Alla fyra av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Tre uppdrag beräknas bli färdiga 2023 och ett uppdrag 2024.

Uppdrag 11: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Integration ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig på arbetsmarknaden. Kommunen vill med arbetslinjen understryka arbetets värde. Utanförskapet ska brytas och integrationen förbättras. När långtidsarbetslösheten stiger försvåras möjligheten för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden. Förutsättningarna ska förbättras både för nyanlända och de som har varit i utanförskap under lång tid. Kommunen ska genom företagsfrämjande organisationer skapa förutsättningar för att fler nyanlända startar företag. Kommunen ska verka för att den ideella sektorn får en mer betydande roll i integrationsarbetet med särskilt fokus på utrikes födda flickor och kvinnor. Kommunen ska också verka för att fler barn till utrikes födda ska gå i förskola.

Rapportering:

De senaste årens minskning av antalet nyanlända personer innebär att det är färre personer som behöver etableringsinsatser. Däremot har långtidsarbetslösheten inte minskat. Arbetet för snabbare etablering och fler i arbete eller studier pågår enligt plan inom de flesta nämnderna och bolagen. Uppsala kommun anordnar arbetsmarknadsinsatser, tillhandahåller arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser samt ger vägledning till arbete och utbildning. Det pågår arbete både inom kommunen och med Region Uppsala för att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet. Det finns en modell för att skapa praktikplatser via avtal med byggherrar. Den jämförelsevis låga genomströmningen på gymnasieskolans introduktionsprogram utreds. Riktade insatser genomförs i de områden i Uppsala där behoven är som störst.

Skillnaderna mellan män och kvinnor är liten vad gäller deltagande i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, men det är färre kvinnor än män som går från arbetsmarknadsverksamhet till studier eller arbete. Kommunen arbetar för att fler barn till nyanlända föräldrar ska delta i förskola och i fritidsverksamhet, vilket kan gynna föräldrarnas arbetsmarknadsdeltagande och integration likväl som barnets språkliga utveckling.

Det är ofta svårt för kommunens arbetsmarknadsverksamhet att nå personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Kommunen genomför uppsökande insatser och insatser som strävar efter att vara särskilt anpassade till målgruppernas förutsättningar.

Uppdrag 12: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Den psykiska ohälsan riskerar att öka som en effekt av coronapandemin. Det finns risk för ökad oro, ångest och depression, framför allt i grupper som lever under utsatta

sociala och ekonomiska förhållanden. Även bland barn och unga finns tendenser till ökad psykisk ohälsa. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Kommunen behöver fokusera på förebyggande åtgärder, samverka med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper.

Rapportering:

Arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa pågår inom flera delar av kommunen. Kommunen arbetar med att ta fram och implementera vägledning och rutiner för det suicidpreventiva arbetet, samt genomför en rad olika insatser kopplade till detta. För ökad psykisk hälsa i särskilda målgrupper genomförs olika riktade aktiviteter, bland annat för personer med funktionsnedsättning, sjukskrivna med ekonomiskt bistånd eller klienter med missbruksproblematik och psykisk ohälsa. Insatser och utvecklingsarbete sker både i samverkan inom kommunen och med Region Uppsala. Andra pågående satsningar är exempelvis tidiga förebyggande insatser för barn och unga och förebyggande arbete för att motverka ensamhet och isolering bland kommunens äldre.

I flera verksamheter genomförs kompetenshöjande insatser för att medarbetare ska kunna identifiera och bemöta grupper med högre risk för psykisk ohälsa och suicid. Kommunen arbetar även genom att i bebyggelse, aktivitetsutbud och stöd till föreningslivet främja invånarnas möjligheter till gemenskap, återhämtning, utevistelse och rekreation, vilket enligt forskningen är bra för den psykiska hälsan.

Kommunen bygger upp mer kunskap inom området genom att följa upp och analysera pågående arbete med psykisk hälsa och suicid. I detta ingår bland annat att följa upp de insatser som finansieras inom ramen för statliga stimulansmedel för psykisk hälsa och suicidprevention, en uppföljning som kommer kunna ligga till grund för en utveckling av arbetet för psykisk hälsa.

Kommunen som arbetsgivare arbetar för att säkra en god psykosocial arbetsmiljö, mäta och följa upp medarbetarnas arbetssituation och att kunna vara en attraktiv arbetsgivare.

Uppdrag 13: Förbättra trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till förskola och skola genom framtagande av riktlinjer för hämta- och lämnafunktion.

Berörda: GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, KTN, IFN och PBN | Beräknat slutår: 2024 |
Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning:

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola och skola. Om barn kan gå och cykla tryggt är det bra för miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet. Uppsala kommun ska förbättra trafikmiljön kring förskolor och skolor och utarbeta riktlinjer för hämta- och lämnafunktion vid skolor och förskolor för att med tillräcklig geografisk distans säkerställa trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till skolan.

Rapportering:

Att barn och unga tryggt och utan risk kan cykla eller gå till förskola och skola är viktigt både för hälsan och miljön. Kommunen har genomfört kartläggningar av trafiksituationen för barn och unga som cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Arbetet pågår med nulägesbeskrivning över hämta-lämnafunktionerna på förskolor och skolor, som ska ligga till grund för riktlinjer för förbättrad trafiksäkerhet. Dessa riktlinjer utgår från olika områdets förutsättningar, nybyggnation respektive befintliga skolor, samt på lärdomar från närbesläktade pågående arbeten i kommunen, nationellt och

internationellt. I arbetet med riktlinjerna kommer barnens perspektiv att tas in genom att barn får tycka till om kommande förslag.

Trafiksäkerhetsarbetet handlar både om att undanröja faror och hinder och att uppmuntra och främja rörelse. Kommunen samverkar även med civilsamhället i ett projekt för att identifiera och införa åtgärder för aktiv gång och cykel.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till socialnämnden att inom HSVO Uppsala arbeta för ett utökat samarbete mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri med särskild inriktning på barn som bevittnat eller utsatts för våld i familjen.

Berörda: SCN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Svar på motion om barns utsatthet för våld i hemmet från Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI) (KSN-2019-03838) §92 2021-04-26

Rapportering:

Nämnden har en pågående kontakt och samverkan med Region Uppsala i strävan att utveckla samarbetet. Att hitta starkare samarbetsformer kring barn som bevittnat eller upplevt våld omfattas av detta.

Indikatorer till inriktningsmål 4

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel		77	76		Öka	73	U01405
Kvinnor		77	76				
Män		77	77				
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 invånare	4,3	4,3	7,6		Minska	9,1	U00915
Orosanmälningar till socialtjänst gällande barn och unga 0-20 år, andel av åldersgruppen	7,7	7,5	8,2		Minska		Egen uppföljning
Flickor	7,0	6,7	7,5				
Pojkar	8,4	8,2	8,8				
Antal långtidsarbetslösa (minst 6 månader), årsmedelvärde	3 458	4 527	5559		Minska		Arbetsförmedlingen
Kvinnor	1 601	2 049	2509				
Män	1 857	2 478	3050				
Antal långtidsarbetslösa (minst 6 månader), utrikesfödda, årsmedelvärde	2 339	3 022	3661		Minska		Arbetsförmedlingen
Kvinnor	1 116	1 415	1720				
Män	1 223	1 607	1940				
Nyanlända som har slutförd sfi-utbildning inom etableringsperioden (24 månader), andel			43		Öka		Egen uppföljning
Kvinnor			41				
Män			46				
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel	70		70		Öka		Liv & hälsa ung
Flickor	61		63				
Pojkar	80		79				
Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel 4 senaste åren	25	24	22		Minska	22	Folkhälsomyndigheten
Kvinnor	30	26	25				
Män	19	22	19				
Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel		17	16		Minska		SCB
Kvinnor		14	13				
Män		19	18				
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel		24	27		Minska	28	U01413
Kvinnor		22	25				
Män		26	28				
Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel	15				Minska		SCB
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel	4,0	4,0			Minska	3,6	U31809
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år	19	18	17		Minska	21	N00957
Kvinnor	23	21	20				
Män	16	15	14				
Medellivslängd, antal år, kvinnor	85,4	85,4	85,3		Öka	85,5	N00925
Medellivslängd, antal år, män	82,0	81,9	82,1		Öka	81,0	N00923

Tabell 5. Indikatorer till inriktningsmål 4.

Inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

De fem uppdragen inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Fyra uppdrag beräknas bli färdiga 2023 och ett uppdrag 2024.

Uppdrag 14: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Uppsala ska vara ett bra samhälle att leva i om man har en funktionsnedsättning. Individens egna resurser tas till vara. Kommunen ska analysera vilka hinder och möjligheter som finns idag, och förbättra förutsättningarna för att kommunens verksamheter kan anställa fler med funktionsnedsättning.

Rapportering:

Kommunen ska analysera vilka hinder och möjligheter som finns idag för kommunens verksamheter att anställa fler med funktionsnedsättning. Utifrån resultatet kommer beslut att tas om eventuella åtgärder. En utbildning inom diskrimineringslagstiftning för målgrupperna chefer och specialister inom personalfrågor planeras utifrån en pilotutbildning som genomfördes under 2021. En svårighet med att bedöma uppdraget är att det saknas träffsäkra metoder att mäta resultatet.

Flertalet bolag och nämnder lyfter arbetet med att vara en tillgänglig och inkluderande arbetsplats samt att inte vara exkluderande i rekryteringsprocesserna. Till och med juli 2022 har 34 individer erhållit en arbetsmarknadsanställning inom kommunen, vilket kan jämföras med 65 individer under helåret 2021. Prognosen är att något färre individer kommer att erbjudas en offentligt skyddad anställning i år. Arbetsförmedlingen är den myndighet som utreder arbetsförmåga och beslutar om lönebidragsanställningar. Det finns ett överskott av anpassade arbetsplatser i kommunen men det är väntetider på Arbetsförmedlingen för att göra arbetsförmågebedömningar.

Uppdrag 15: Förbättra möjligheten till anställning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Berörda: AMN och KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Många av de som inte arbetar saknar de kunskaper och erfarenheter som krävs på arbetsmarknaden idag. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. För att bryta utanförskapet och arbetslösheten för människor som står längre från arbetsmarknaden ska fokus ligga på kompetenshöjande insatser och utbildning i digitala färdigheter för att öka gruppens konkurrenskraft.

Rapportering:

Flera kampanjer om utbildningar för jobb inom besöksnäringen har genomförts under perioden. Uppsala Talent Fair genomfördes i maj och är ett pilotprojekt med fokus på kompetensbehov inom Tech och Life Science, tillsammans med bland annat

Handelskammaren, Uppsala universitet, Region Uppsala, STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle) och Arbetsförmedlingen. Under mässtdagen var 18 arbetsgivare på plats som tillsammans erbjöd 158 jobb. En digital plattform möjliggjorde att det var ett högt antal sökande.

Under 2021 startades ett forum för sociala företag där upphandlingsverksamheten går igenom de upphandlingar som är planerade tillsammans med de sociala företagen. Syftet är att se om det finns områden som är lämpliga för till exempel reserverade kontrakt där sociala företag kan lämna anbud eller om det lämpar sig att ställa högre krav på att de antagna leverantörerna ska anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Det pågår ett arbete med målgruppsanalys och matchning mot arbetsgivares kompetensbehov. Genom Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda-Valsätra och Gränby-Kvarngärdet skapas kontakter med arbetsgivare som lyfter behov av särskilda utbildningsinsatser. Identifierade behov kan sedan ligga till grund för Jobbspår, kombinationsutbildning eller reguljär yrkesutbildning. Upphandlade arbetsmarknadsinsatser finns som vänder sig till arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden.

Uppdrag 16: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bryta boendesegregation och behov av försörjningsstöd.

Berörda: KS, AMN, SCN och Uppsalahem | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

En uppväxt i områden med en viss socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Det kan även ha betydelse för inkomstnivå, arbetslöshet och behov av ekonomiskt bistånd. Några orsaker till segregationen är den geografiska fördelningen av hyresrätter och bostadsrätter, vilken tillgång olika samhällsgrupper har till de olika bostadstyperna samt individers sociala förutsättningar, preferenser och val. Genom att bryta boendesegregationen kan skillnader mellan individer och dess möjligheter att lyckas i samhället minska. Uppsala kommun ska motverka de negativa konsekvenserna av segregation genom att aktivt och förebyggande verka för att bryta boendesegregationen och de bakomliggande orsakerna. Kommunens verksamheter ska bland annat i större utsträckning samverka kring bostäder i nyproduktionsområden, se över villkoren för uthyrning samt fördelningen av sociala bostäder.

Rapportering:

Uppsala kommun arbetar brett för att motverka segregation och behov av försörjningsstöd. Nya kunskapsunderlag tas fram som ska ligga till grund för beslut inom olika delar av samhällsbyggnadsprocessen. Inom ramen för revideringen av översiktsplanen fördjupas kunskaper och ny styrning arbetas fram samt att ett nytt mål för projektportföljen för samhällsbyggnadsprojekt för minskad segregation har tagits fram. Utöver detta pågår arbete med att utveckla en metod för integrerad hantering av social hållbarhet i samhällsbyggnadsprocessens olika faser från initiering till detaljplanering, genomförande och investering samt drift. Denna metod arbetas enligt plan fram under hösten 2022 för implementering 2023.

Arbetet för att motverka felaktigheter i folkbokföringen fortsätter. Sedan ett par år finns ett strukturerat arbete för att motverka otillåten andrahandsuthyrning. Områdesarbete och prioritering av insatser för boende i områdena Gottsunda-Valsätra

samt Gränby-Kvarngärdet bidrar till att bryta boendesegregationen och minska behovet av ekonomiskt bistånd i dessa stadsdelar.

Kommuninvest som beviljar lån inom social hållbarhet till bland annat allmännyttiga bostadsbolag har beviljat Uppsalahem ett lån för renovering av bostäder i Eriksberg. Där har "Eriksbergsmodellen" använts för att möjliggöra ökat inflytande för hyresgäster och en ökad social hållbarhet i renoveringsprocessen. Eriksbergsmodellen är en renoveringsmodell inom Uppsalahem, framtagen efter dialog med hyresgästerna och en önskan om att renovera i olika nivåer. Utgångspunkten är att hyresgästen själv, om så är möjligt, ska kunna välja till olika åtgärder till renoveringen.

Utöver samverkan med relevanta aktörer för att uppnå en bred spridning av de bostadssociala lägenheterna sker alltid en lämplighetsbedömning i matchning av klient och bostadsobjekt.

Vid tillsättning av arbetsmarknadsanställningar prioriteras kvinnor. Andra exempel på insatser för att motverka segregation är sfi för föräldralediga kvinnor, särskilt bidrag till ideella föreningar som bedriver områdesarbete och samtal med ungdomar till föräldrar i behov av ekonomiskt bistånd.

Ett föreningsbidrag med prioritering av stöd för verksamhet i Gränby-Kvarngärdet samt Gottsunda-Valsätra kommer att utlysas under hösten. Etniska föreningar kan beviljas ett särskilt bidrag om de bedriver områdesarbete som främjar inkludering och motverkar arbetslöshet.

Uppdrag 17: Genomföra arbetet med Bostad först.

Berörda: SCN, AMN och Uppsalahem | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Uppsala kommuns arbete mot hemlöshet ska stärkas. I samverkan med berörda aktörer ska modellen Bostad först genomföras som en insats till de invånare som har behov av detta.

Rapportering:

Socialnämnden beslutade i juni 2021 att med hjälp av statliga stimulansmedel för psykisk hälsa utreda förutsättningarna för en förnyad satsning på Bostad först. I samverkan med berörda aktörer ska modellen Bostad först utredas och implementeras för de invånare som har behov av detta. Utredning, planering och implementering av modellen pågår. Dialog förs med allmännyttiga bostadsbolag som har infört Bostad först för att få ta del av deras erfarenheter. Ett förslag på hur en nystart kan genomföras föredras för socialnämnden vid sammanträde 27 september 2022.

Tillkommande uppdrag: att kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheten att ta fram en etisk standard

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget väntar enligt plan](#)

Beskrivning:

Svar på motion om att ta fram en etisk standard för bostadsaktörer från Tobias Smedberg (V) och Ingela Ekrelus (V) (KSN-2019-03835) §379 2020-09-14

Rapportering:

Arbetet är ännu ej påbörjat men planeras att upptas under kvartal tre 2022.

Indikatorer till inriktningsmål 5

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Färdigställda flerbostadshus och småhus	3087	2226	1234		2 000		SCB
Andel som börjat arbeta eller studera vid avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet	45	38	45		Öka	38	U40455
Kvinnor	43	37	43				
Män	46	40	46				
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel	5,0	4,7	4,3		Minska	4,4	N31807
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen	1,9	1,9	1,7		Minska	1,9	N31816
Kvinnor	1,9	1,9	1,7				
Män	1,9	1,9	1,7				
Arbetslöshet 18-64 år, årsmedelvärde, andel av befolkningen	4,4	6,0	5,9		Minska	8,5	N03920
Kvinnor	3,9	5,4	5,3				
Män	4,8	6,7	6,5				
Långtidsarbetslöshet (minst 6 månader), 25-64 år, andel av befolkningen	2,6	2,9			Minska	5,1	N00955
Kvinnor	2,5	2,7					
Män	2,7	3,0					
Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel	5,1	4,9			Minska	7,2	N02906
Kvinnor	4,2	3,8					
Män	6,1	6,2					
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel	84	82			Öka	82	N17434
Kvinnor	85	84					
Män	83	80					
Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel	37	37				41	SCB
Färdigställda bostäder i flerbodels- och småhus under året, antal/1000 invånare	13,4	9,5	5,2			5,7	N07917
Trångboddhet i flerbostadshus enligt norm 2, andel	15,7	14,9	14,4		Minska	15,5	N07907
Kvinnor	14,9	14,0	13,6				
Män	16,6	15,8	15,2				
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65-år, antal dagar	33	35	21		Minska	41	U23401
Kvinnor	39	33	24				
Män	28	36	19				

Tabell 6. Indikatorer till inriktningsmål 5.

Inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Alla fem av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Tre uppdrag beräknas bli färdigt i år och två uppdrag 2023.

Uppdrag 18: Stärk likvärdigheten och höj kunskapsresultaten i förskolan, förskoleklass, grundskolor och fritidshem, fritidsklubb och gymnasium.

Berörda: UBN och KTN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. En viktig förutsättning för det är en ökad andel behöriga lärare samt en ökad andel förskollärare i förskolan. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet behöver kommunen göra fördjupade analyser för att rikta resurser utifrån lokala förutsättningar och identifierade behov. Likvärdigheten ska stärkas både inom och mellan skolor.

Rapportering:

För att stärka likvärdighet i alla skolformer hålls strukturerade dialoger med respektive rektor med utgångspunkt i respektive enhetsanalys eller verksamhetsplan.

Prioriterade utvecklingsområden fångas in och tas omhand kontinuerligt som exempelvis behov av rekrytering av viss kompetens.

Riktade insatser i form av handlingsplaner har tagits fram. De innehåller bland annat förstärkt HR-stöd, stöd av verksamhetsutvecklare, språkutvecklare, lektorer eller processledningsstöd i att genomföra analyser och identifiera förbättringsområden på olika nivåer beroende på skolform och behov. Utöver detta har även en handlingsplan tagits fram för särskild begåvade elever till både förskola och grundskola.

På förskolorna har ekonomin förstärkts utifrån statsbidrag och detta har lett till en utökning av förste förskollärare. I förskolorna satsas det vidare på en utbildning i förstärkt kommunikation och en utbildning i kommunikation med fokus på undervisning som ska påbörjas i höst. Samarbetet med Barn- och BabyLab på Uppsala universitet fortskrider.

Grundskolan och gymnasiet arbetar proaktivt med elevuppföljning gällande ämnena matematik, svenska som andraspråk samt simundervisning som faller under idrott och hälsa. I grundskolorna sker en kontinuerlig dialog kring elevernas kunskapsutveckling, prioriterade utvecklingsområden, anpassningar och stöd som behövs. En analys kring detta arbete görs månatligen.

Gymnasiet genomför vid varje läsårsslut en analysdag med alla skolledare. Dagen innehåller en redovisning av resultat men även fortbildningsinslag och kollegialt erfarenhetsutbyte. Lärare ska både i grupp och på individnivå arbeta datadrivet genom att beakta förkunskaper, utfall av undervisningsupplägg och effekter av anpassningarna. För att stödja detta arbete organiseras lärare i ämnesgrupper och programarbetslag där både ämnesdidaktik och ledarskapsfrågor belyses.

Vidare träder en ny lagstiftning i kraft höstterminen 2022 som ger elever i grundskolan rätt till extra studietid med två timmar per vecka. Utifrån redovisningen i ärendet om läxhjälp, valde nämnden att i stället för lovskola besluta om extra studietid i de lägre årskurserna.

Uppdrag 19: Verka för att fler barn till utrikes födda föräldrar går på förskola, fritidshem och fritidsklubb.

Berörda: UBN, AMN och KTN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Att gå i förskola, fritidshem och fritidsklubb lägger en bra grund för integration och en framtida etablering på arbetsmarknaden. För att locka fler barn samt säkerställa en hög kvalitet på verksamheten behövs fler legitimerade lärare i fritidshemmen. De bidrar till att förbättra förutsättningarna för bra kunskapsresultat i skolan, särskilt för barn till föräldrar med lägre utbildning och barn med utrikes födda föräldrar. När barnen går i förskolan skapas även möjlighet för föräldrar att studera eller arbeta vilket i sin tur främjar etablering. Kommunen behöver identifiera varför inte fler utrikes födda barn går på förskola, fritidshem och fritidsklubb och vidta åtgärder för att åstadkomma en förändring.

Rapportering:

Uppsökande- och informationsinsatser genomförs i syfte att öka kunskapen hos vårdnadshavarna om förskolans betydelse för barnet. Detta sker genom en utökning av rekryterade förskolelärare, insatser vid köpcentrum för att möta vårdnadshavare och barn samt spridning av information kring förskola i olika former och forum. Material om öppna förskolan och förskolan på olika språk har tagits fram och ett nätverk mellan Uppsala och andra kommuner är upprättade. Kontakt har också tagits med intresseföreningar och andra aktörer för att bygga samarbeten.

I juni tog Riksdagen beslut om en ändring i skollagen som ska tillämpas från 2023. Den innebär att varje kommun ska vara skyldig att, genom uppsökande verksamhet, ta kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan. Information om förskolans syfte och barnets rätt till förskola, och den första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Detta gäller även barn som har bott i Sverige kort tid, eller som har vårdnadshavare som har bott i Sverige kort tid, även i de fall då vårdnadshavarna inte har sökt förskoleplats. Arbete pågår nu med att anpassa och förbereda för att kunna uppfylla lagen.

Inför skolvalet 2022/2023 fick alla blivande förskoleklasseläver brev om skolvalet med förtydligad information om fritidshem. Kompetens- och kvalitetshöjande insatser i fritidshemmen fortgår löpande och särskilda utvecklingsinsatser riktas till utvalda skolor. Fortsatt arbete påbörjas under hösten med att se över elevers rätt till plats eller utökad tid i fritidshem på grund av särskilda skäl.

Uppdrag 20: Utveckla samverkan avseende elever med stort stödbehov.

Berörda: UBN, SCN och OSN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

En god samverkan mellan olika delar av kommunen är en framgångsfaktor för att skapa ett starkt och effektivt skyddsnett för barn och unga med stort stödbehov. Samverkan, metoder och finansieringsmodeller kan utvecklas för att förbättra förutsättningarna för att barn och unga ska få ett effektivt stöd.

Rapportering:

Fortsatt samarbete med syfte att förhindra att barn med stort stödbehov hamnar mellan stolarna pågår.

Under hösten tas en gemensam plan fram av de involverade nämnderna för att beskriva framtida arbetssätt för fortsatt samordning. Ett implementeringsarbete har

påbörjats för att introducera förvaltningarnas nya metod för samordning för barn och unga med särskilda och komplexa behov. Metoden kommer att kallas SPIS, Samordnad Planering av Insatser och Stöd. SPIS kommer främst att användas i syfte att underlätta samarbetet för en individ samt i ärenden som bäst löses gemensamt mellan inblandade förvaltningar. Utöver arbetet med SPIS har ett utbildningsarbete även påbörjats under våren 2022 rörande SIP, Samordnad Individuell Plan. SIP är en nationell metod som syftar till att säkerställa samarbetet mellan region och kommun så att alla, oavsett ålder eller problem, ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. En utbildning har genomförts till berörda parter gällande SIP för barn och unga samt har en digital webbutbildning utvecklats som kommer att erbjudas under hösten 2022.

Berörda nämnder utvecklar arbetsformer i samverkan för att ge ett sammanhållet stöd till barn och unga som behöver mer stöd än vad som ingår i skolans ansvar. Vidare pågår handledning av lärare i gymnasiesärskolan i och samordning kring arbetsplatslärande har påbörjats för att tydliggöra praktikplatser för elever i särskola. Uppdraget förväntas vara klart 2023.

Uppdrag 21: Stärk studiero och elevers upplevelse av trygghet i och omkring skolan.

Berörda: UBN, KTN, SCN, IFN, AMN och Skolfastigheter | Beräknat slutår: 2022 |
 Uppdraget pågår enligt plan

Beskrivning:

Trygghet och studiero är centralt för hur väl eleverna lyckas nå målen för utbildningen. Alla elever ska känna sig välkomna, bli hörda och sedda. Det kräver ett systematiskt arbete på flera fronter för att störande inslag ska minimeras så att eleverna kan fokusera på lärandet. Arbete ska fokuseras på att aktivt motverka skolfrånvaro och på att skapa en trygg och säker skolmiljö och fritid som är fri från narkotika, hot och våld. Arbetsättet med socialarbetare i skolan ska fortsätta att spridas till fler skolor för att ge barn och unga i riskzon tidiga och samordnade insatser. Olika modeller för finansiering ska undersökas.

Rapportering:

En fortsatt arbete kring barn och elevers lärmiljö, för barn med stort stödbehov, pågår under 2022. Detta genom digitala utbildningar inom grundskolorna medan gymnasieskolor fortsätter med skolvandringar som har återupptagits efter pandemin. Vidare tillkom flera nya satsningar under året såsom en utbildningsfilm för förskolan, en utvecklingskonferens inom neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) för samtliga pedagoger inom gymnasieskolan med mera. Utformning av egen regions klassrum och lokaler har skett för att vara tillgängliga för alla och utifrån givna riktlinjer har det säkerställts att behoven för personer med neuropsykiatriska funktionshinder har mötts.

Under tidig vår har Tjejers rätt i samhället (TRIS) tagit fram en resultatrapport utifrån en enkät som riktades till skolledare och medarbetare i elevhälsan. Enkätresultatet ledde till framtagande av en utbildning inom hedersrelaterat våld och förtryck och har genomförts inom grund- och gymnasieskola men även i fritidsklubbar och fritidsgårdar. Den är ett komplement till Skolverkets webbkurs, "Arbeta med hedersrelaterat våld och förtryck", som även den riktar sig till samma mottagare. Nytt material har också skickats ut till alla grund- och gymnasieskolor i form av affischer och jourkort. Vid behov av stöd och råd vid till exempel orosanmälan till socialtjänsten

vänder sig lärare nu till TRIS. Vidare har TRIS även haft ett samarbete med grundsärskolan.

En inventering kring hot- och våldssituationer har gjorts och en utbildning kring ämnet har genomförts. Rutiner för hur information kan förbättras i samband med incidenter har aktualiserats samt att ett arbetsmiljöutskott är inrättat för att förtydliga ansvarsfördelning. Det pågår även ett fortsatt arbete i form av dialog mellan kommun och andra aktörer för att öka tryggheten i och runt skolorna.

Införandet av stödtjänster såsom kurator, speciallärare eller liknande yrkeskategorier inom vuxenutbildningen har bidragit till att skapa studiero. Fortsättningsvis pågår även satsningen kring socialarbetare inom grund- och gymnasieskola, i syfte att ge barn- och ungdomar en tryggare miljö och att tidigt fånga upp stödbehov. Vidare arbetar socialnämnden kontinuerligt i systematisk samverkan över förvaltningsgränser kring orosanmälningar och deltar i samverkan med civilsamhället för att förebygga barns och ungas våldsutsatthet och våldsutövande. Detta i sin tur stärker det förebyggande arbetet mot ungdomars missbruk.

Ett fortsatt arbete för att öka barnrättsperspektivet i samhällsbyggnadsprocessen med jämställdhetsintegrering som förebild pågår. Syftet är att barnrättsperspektivet ska finnas med redan från början i samhällsbyggnadsprocessens olika delar.

Uppdrag 22: Öka genomströmningen på SFI-utbildningen.

Berörda: AMN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Goda kunskaper i svenska språket är en viktig nyckel för att påskynda integrationen i ett samhälle. Det är många gånger en förutsättning för jobb och etablering på arbetsmarknaden. För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen behöver utbildningar utformas utifrån arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Det ska vara attraktivt att studera såväl svenska för invandrare (SFI) som inom vuxenutbildningen. Fullföljd utbildning ska möta de stora rekryteringsbehov som finns inom kommunal sektor och i det privata näringslivet.

Rapportering:

Vuxenutbildningen arbetar med särskilda fokusområden för att kunna systematisera insatserna, höja kvaliteten och öka genomströmningen på sfi-utbildningen (svenska för invandrare). Ett fokusområde som har implementerats på samtliga skolor är rutiner kring sfi ramtid. Med tydliga mål för när en kurs i kommunal vuxenutbildning för invandrare bör vara klar tillsammans med uppföljning av elevers utveckling förbättras genomströmningen inom sfi. Vidare har ett system för regelbunden uppföljning etablerats för att kunna följa detta arbete med redovisning per helår och tertiäl.

Indikatorer till inriktningsmål 6

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, kommunala skolor, andel	87	88	88		Öka	86	N15424
Flickor	88	89	88				
Pojkar	86	87	88				
Gymnasieelever med examen inom tre år, kommunala skolor, andel	74	72	74		Öka	71	N17444
Flickor	78	74	77				
Pojkar	70	69	71				
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel	73	73	74		Öka	72	N15419
Flickor	76	75	74				
Pojkar	71	71	74				
Andel som känner sig trygga i skolan, grundskola, kommunala skolor	92	92	93		Öka		Egen uppföljning
Flickor	92	92	93				
Pojkar	93	93	93				
Nyanlända som har slutförd sfi-utbildning inom etableringsperioden (24 månader), andel			43		Öka		Egen uppföljning
Kvinnor			41				
Män			46				
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel	81,4	81,1	82,3		Öka	86,3	N11800
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, lägeskommun, genomsnittlig andel	74				Öka	64	N15444
Flickor	76						
Pojkar	73						
Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen	242	243	243		Öka	231	N15504
Flickor	255	257	251				
Pojkar	230	230	235				
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), lägeskommun, andel	75	74	74		Öka	71	N15539
Flickor	77	78	79				
Pojkar	73	70	70				
Andel av befolkningen i åldern 25–64 som har eftergymnasial utbildning	57,5	58	58,6		Öka	45,6	N01982
Kvinnor	62,5	63,2	63,9				
Män	52,4	52,9	53,3				

Tabell 7. Indikatorer till inriktningsmål 6.

Inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Alla åtta av kommunfullmäktiges uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan, varav ett är ett tillkommande uppdrag. Två uppdrag beräknas bli färdigt i år, fyra uppdrag 2023 och två uppdrag 2024.

Uppdrag 23: Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg.

Berörda: OSN, ÄLN och AMN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Personer som får stöd ska vara trygga i att kunna prata svenska med kommunen i exempelvis en vårdssituation. Genom att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg förbättras brukarbemötandet och patientsäkerheten ökar. Systematik ska utvecklas för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom vård och omsorg. Det kan till exempel handla om språkundervisning och språkmentorer.

Rapportering:

Utveckling mot en systematisk lösning för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg fortsätter. Ett samarbete mellan vård- och omsorgsförvaltningen och utbildnings- och jobbcenter har byggts upp där ansvar och roller har förtydligats och samarbetet fortsätter att utvecklas. Inom vuxenutbildningen arbetar förstelärare med att identifiera och lyfta språkliga kompetensbehov i vård- och omsorgsarbete. Språknivåtester genomförs vid start av undersköterskeutbildning för att tidigt identifiera behov av språkstöd i undervisning. För att kunna säkerställa att anställda har tillräckliga språkkunskaper och språkförståelse i svenska för att kommunicera och dokumentera finns det utbildade språkbud inom äldrenämndens ansvarsområde med uppdraget att utveckla yrkesspråket hos anställda, studerande och praktikanter samt öka kunskapen och medvetenheten kring kulturella olikheter på arbetsplatserna. Det långsiktiga målet är att snabbare kunna inkluderas i äldrenämndens verksamheter genom att få stöd och utveckling av sin språkförmåga. Det pågår även gemensamma nätverksmöten för chefer och medarbetare som skapats för att delge goda exempel och ge varandra stöd för fortsatta arbete framåt.

Uppdrag 24: Utveckla samverkan för att säkerställa att rätt insatser ges till barn och unga i behov av stöd.

Berörda: SCN och OSN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Behov av insats hos barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska fångas tidigt och utformas så att det svarar mot varje individs unika behov. Barn och unga ska få insatser enligt rätt lagstiftning och uppleva sömlösa övergångar från utredning till beslut, insats eller behandling. Kompetens ska delas mellan kommunens organisatoriska delar och ett gemensamt ansvar ska tas för att säkra att inget barn faller mellan stolarna. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med komplexa stödbehov för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Rapportering:

Omsorgsnämnden arbetar tillsammans med socialnämnden med att utveckla samverkan kring barn och unga i behov av stöd. Detta för att barn och unga ska få insatser enligt rätt lagstiftning och uppleva sömlösa övergångar från utredning till beslut, insats eller behandling. Gemensamma workshops och ett nystartat samordningsnätverk är exempel på aktiviteter som pågår.

Uppdrag 25: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom en stärkt grundbemanning.

Berörda: ÄLN | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar vår livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Det är därför viktigt att äldreomsorgen genom en högre grundbemanning skapar ökade möjligheter till samvaro, gemenskap och erbjuder stöd som bidrar till en meningsfull vardag.

Rapportering:

Under året har verksamheterna introducerat arbetsmetoden individens behov i centrum, (IBIC). Genom att individens behov är i centrum följer äldrenämnden i dialog och samråd kontinuerligt upp brukares behov och anpassar bemanningen utifrån gällande behov hos brukaren. Behovet styr således bemanningen för att erbjuda patientsäker vård och omsorg. I och med detta har det under året påbörjats ett arbete kring att optimera schemaläggning och bemanning.

Uppdrag 26: Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering.

Berörda: ÄLN, OSN och KTN | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre, där sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Uppsala ska motverka ofrivillig ensamhet hos äldre genom en bred satsning för att fler äldre ska få ta del av den digitala utvecklingen.

Rapportering:

Olika projekt pågår inom digitalisering och trygghetskapande teknik. Både omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden har satsat på att öka både brukare och medarbetarnas grundläggande digitala kompetens. Insatserna har bidragit till att både brukare och medarbetare känner sig mer trygga i att använda teknik i sin vardag men också att hjälpa varandra. Flera initiativ har genomförts bland annat genom utbildning, kurser och supportstugor. Den stärkta digitala kompetensen bidrar också till att säkra en trygg vård och omsorg av brukarna inom vård- och omsorgsförvaltningen. Kulturnämnden arbetar bland annat för utveckling av livsmiljö, jämställdhet och delaktighet, samt för utveckling av hälsa och välbefinnande av äldre. Dessutom arbetar kulturnämnden, i samverkan med övriga nämnder och folkbildningen, med att ta fram en plan för att främja social inkludering för äldre. Planering pågår att under hösten anställa en medarbetare som arbetar strategiskt med

att samordna, stärka och koordinera Bibliotek Uppsalas äldreuppdrag.

Uppdrag 27: Utredda och införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning i ordinärt boende.

Berörda: OSN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva och bo i en bostad som är anpassad utifrån de egna behoven. Uppsala kommun ska utreda förutsättningar och villkor för att inrätta ett kommunalt bostadstillägg med syftet att kompensera för de merkostnader som funktionsnedsättningen medför i ordinärt boende. Utredningen ska även undersöka utformning och finansiering av ett kommunalt bostadstillägg i särskilda boenden.

Rapportering:

Utredning är påbörjad och förväntas vara klar att presentera för omsorgsnämnden under 2022.

Kvarvarande uppdrag från 2020 7.7 Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.

Berörda: KS, GSN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

En utredning finns redan inom regionen. Ta tillvara slutsatserna i den utredningen och arbeta för att färdtjänsten kan samordnas mellan regionen och de kommuner som så önskar.

Rapportering:

Arbetet med att överföra ansvaret till Region Uppsala har intensifierats under våren. Inriktningen är att verksamhetsöverföringen kan påbörjas tidigast i september 2023. Inriktningsbeslut har tagits under våren av berörda nämnder och det pågår förberedelser för upphandlingar av planeringssystem och trafikavtal samt facklig samverkan inför verksamhetsövergången. Under hösten påbörjas förhandlingar med regionen om avtal samt att dialog- och informationsprocessen till berörda brukare och brukarorganisationer påbörjas. Arbetet kring den praktiska överföringen har påbörjats.

Kvarvarande uppdrag från 2020 7.9 Utredda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning.

Berörda: SCN, OSN, AMN och ÄLN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Tanken är lite som "triage" för de sociala nämnderna. Minska riskerna att brukare "faller mellan stolarna". Minskar också riskerna att den ena nämnden/förvaltningen inte känner till vad den andra nämnden/förvaltningen gör/fattat för beslut.

Rapportering:

Ett kommuninternt material har tagits fram för att initiera ett samordnat stöd i de fall ordinarie arbets sätt och den befintliga samordningen inte är tillräckliga. Samarbeta om gemensam ingång via Kontaktcenter är genomfört.

Tillkommande uppdrag: att uppdra till äldrenämnden att revidera program och handlingsplan för äldrevänlig kommun

Berörda: ÄLN | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Uppföljning av program och planer 2021 (KSN-2021-01800.) KF 2022-01-31

Rapportering:

Utifrån 2021 års aktualitetsförklaring står program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun i begrepp att revideras. Det är en process som för närvarande befinner sig i planeringsfasen.

Indikatorer till inriktningsmål 7

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Brukare inom äldreomsorg som är nöjda med sin hemtjänst, andel	86	85		81	Öka	84	U21468
Kvinnor	85	84		81			
Män	88	85		82			
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65 år, antal dagar	33	35	21		Minska	58	U23401
Kvinnor	39	33	24				
Män	28	36	19				
Brukare inom äldreomsorg som är nöjda med sitt särskilda boende, andel	74	76		72	Öka	77	U23471
Kvinnor	75	77		72			
Män	72	74		72			
Brukare inom daglig verksamhet som alltid trivs på sin dagliga verksamhet, andel	87	88	86		Öka	89	U28538
Kvinnor	85	88	84				
Män	89	88	88				
Brukarbedömning gruppboendest LSS - Brukare som alltid trivs hemma, andel	80	81	84		Öka	83	U28524
Kvinnor	77	75	76				
Män	81	85	88				
Brukarbedömning med särskilt service (SoL) - Brukare som alltid trivs hemma, andel	69	73	74		Öka	70	U26419
Kvinnor	70	55	66				
Män	69	83	80				
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	12	12	12		Öka	15	U21401
Kvinnor							
Män							
Fallskador bland äldre invånare, 65 år och äldre, treårsmedelvärde, antal/1000 invånare	2 870	2 792			Minska	3 061	U20462
Kvinnor	3 426	3 393					
Män	2 199	2 072					
Fallskador bland äldre invånare, 80 år och äldre, treårsmedelvärde, antal/1000 invånare	50	49			Minska	56	N20402
Kvinnor	57	56					
Män	40	38					

Tabell 8. Indikatorer till inriktningsmål 7.

Inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Tre av kommunfullmäktiges fem uppdrag inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag är färdigt och ett är försenat. Två av uppdragen beräknas bli färdiga i år, ett 2023 och ett 2024.

Uppdrag 28: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

En av Agenda 2030:s principer är att ingen ska lämnas utanför. Principen handlar om att göra aktiva val för att nå grupper i samhället som lever i utsatthet, är diskriminerade eller exkluderade. Det är en förutsättning för att kunna nå de 17 globala målen för hållbar utveckling. Alla kommunens verksamheter ska öka sin kunskap och systematiskt arbeta för att möta invånarnas olika behov på likvärdiga villkor. Fokus ska till exempel vara på barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, HBTQ+-personer, nationella minoriteter och nyanlända. Kommunens information ska utformas utifrån klarspråk och vara lättillgänglig så att alla invånare har möjlighet att vara delaktiga i att utforma samhället. Behoven ska vara utgångspunkt när kommunens verksamheter agerar, kommunicerar och prioriterar.

Rapportering:

På förskolor och skolor finns olika forum för samarbete med vårdnadshavare och elevers rätt till delaktig i utbildningen. Utveckling av samråd har skett där huvuduppgiften för samråden är att vara en mötesplats för vårdnadshavarna. Samråden sker oftast i form av föräldramöten men på ett flertal skolor finns även skolråd där vårdnadshavare deltar. Det förs även en regelbunden dialog med brukarföreningar för barn med funktionsnedsättning där en ny struktur för dialogmöte har tagits fram för att höja likvärdigheten.

Resultatet av en brukarrevison visar att engagemang och personligt bemötande med en positiv stöttande attityd hos handläggaren är betydelsefullt för unga vuxna. För att få en djupare information om elevers åsikter kring deras egen utbildning har elevintervjuer genomförts. Vidare kommer en SMS-uppföljning att göras till hösten för elever som avslutat yrkesutbildning i kommunens egen regi för att undersöka deras nuvarande sysselsättning och svara på frågorna om utbildningen leder till jobb eller vidare till studier.

Arbetet med att kraftsamla för framtidens äldreomsorg och framtagande av plan för välfärdsutveckling har skett i samverkan med pensionärsrörelsen och fackliga organisationer. En äldrebostadsenkät har tagits fram för att kartlägga äldres boendepreferenser. Kompletterande intervjuer har genomförts med dem som inte hade möjlighet att besvara enkäten.

Genom kommunens digitala synpunktshantering har möjligheten för personer i arbetsmarknadsinsatser att lämna synpunkter förbättrats. Flera tjänstedesignsutbildningar har genomförts och metoden har använts inom fler områden. Implementering och vidareutveckling av digitala verktyg och plattformar fortsätter för att möta såväl verksamhetens som brukarnas behov och önskemål. Systematisk uppföljning har tillämpats och förbättrats vilket har lett till likvärdiga

möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala. Kommunens intranät har utvecklats med en sida för intern inspiration. På uppsala.se finns numera en ny sida som informerar om programmet för full delaktighet och arbetet som pågår.

Tillgänglighetsåtgärder genomförs löpande på kommunens webbplatser både tekniskt och redaktionellt. En vägledning för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska har tagits fram. Vägledningen beskriver målgruppens behov och förutsättningar samt aktuella kanaler för information, inspiration och dialog. Den blir ett stöd för verksamheter som behöver rikta kommunikation och dialog till specifika målgrupper. Ett metodstöd har tagits fram som ska stödja medarbetare i kommunen i arbetet med att lära känna sina målgrupper, känna till behov, önskemål och vissa beteendemönster. På detta sätt kan relevanta budskap kommuniceras till identifierade målgrupper i de kanaler och på det sätt som målgruppen föredrar.

som beskriver målgruppens behov och förutsättningar samt aktuella kanaler för information, inspiration och dialog. Den blir ett stöd för verksamheter som behöver rikta kommunikation och dialog till specifika målgrupper. Ett metodstöd har tagits fram som ska stödja medarbetare i kommunen i arbetet med att lära känna sina målgrupper, känna till behov, önskemål och vissa beteendemönster. På detta sätt kan relevanta budskap kommuniceras till identifierade målgrupper i de kanaler och på det sätt som målgruppen föredrar.

Kvarvarande uppdrag från 2019 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget är försenat](#)

Beskrivning:

-

Rapportering:

Uppdraget är försenat sedan tidigare men bedömningen är att flertalet åtgärder blir färdiga under året. I mars 2022 har några åtgärder pausat på grund av flyktingarbetet som följer på kriget i Ukraina. Kommunen är på god väg mot förbättrade förutsättningar för tydlig och förenklad kontakt med föreningslivet. Detta genom en tydligare och harmoniserad styrning av kommunens hantering av föreningsbidrag och kommande driftsättning av ett IT-system för ansökningar och lokalbokningar. Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet samt riktlinje för föreningsbidrag beslutades under 2021. Den nämndspecifika styrningen av föreningsbidrag är under arbete. Uppdraget är en del i genomförandet av överenskommelsen med föreningslivet och stora delar av uppdraget genomförs inom ramen för projektet en väg in. Samverkan och dialog med föreningslivet har utvecklats och fördjupats.

Kvarvarande uppdrag från 2019 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

En av Agenda 2030:s principer är att ingen ska lämnas utanför. Principen handlar om att göra aktiva val för att nå grupper i samhället som lever i utsatthet, är diskriminerade eller exkluderade. Det är en förutsättning för att kunna nå de 17 globala målen för hållbar utveckling. Alla kommunens verksamheter ska öka sin kunskap och systematiskt arbeta för att möta invånarnas olika behov på likvärdiga villkor. Fokus ska

till exempel vara på barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, HBTQ+-personer, nationella minoriteter och nyanlända. Kommunens information ska utformas utifrån klarspråk och vara lättillgänglig så att alla invånare har möjlighet att vara delaktiga i att utforma samhället. Behoven ska vara utgångspunkt när kommunens verksamheter agerar, kommunicerar och prioriterar.

Rapportering:

Arbete med att ta fram informationshanteringsplaner pågår i hela kommunen. Ungefär hälften av verksamheterna har tidigare rapporterat att arbetet är färdigt. Återstående nämnder och bolag beräknar att bli klara med sina planer 2022 eller 2023.

Kvarvarande uppdrag från 2020 8.1 Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande.

Berörda: KS, VLN | Beräknat slutår: 2022 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

-

Rapportering:

Utifrån tidigare valdeltagandesundersökningar identifierades målgrupper och geografiska områden där valdeltagandet var lågt. För att öka valdeltagandet i dessa områden och grupper mobiliserade och stöttade relevanta verksamheter upp internt och externt genom att informera och samtala om val 2022. Andra exempel på insatser var att tillgängliggöra broschyrer på elva språk, erbjuda utbildningstillfällen om valsystemet samt rekrytering av 13 demokratiambassadörer för att informera och samtala om valet. En informationskampanj på Uppsalas bussar om att rösta i förtidsröstningen genomfördes också samt att en text togs fram i samarbete med Uppsala universitet i form av ett SMS utskick. Utskicket gjordes dagen före valet i syfte att uppmuntra och påminna till att rösta. En utvärdering av de olika målgruppernas deltagande kommer att göras av Uppsala universitet.

Inför beslut om lokaler och öppettider genomfördes en genomlysning av behoven för att möjliggöra för många att förtidsrösta. Röstmottagare med språkkompetenser rekryterades och placerades där behov fanns. Efter årets slut hanteras fortsatt arbete inom grunduppdraget.

Tillkommande uppdrag: att kommunstyrelsen utreder för och nackdelar med att öppna upp för formella stadsdels- och bygderåd som också får vara formella remissinstanser inom kommunen.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2021 | [Uppdraget är färdigt](#)

Beskrivning:

Beslutspunkten ingick i: Motion av Stefan Hanna om stadsdels- och bygderåd (KSN-2019-1605) §299 KF 2019-09-16

Rapportering:

Ärendet har varit uppe via landsbygdsberedningen i september 2021 och ligger nu för politisk beredning.

Indikatorer till inriktningsmål 8

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Medborgare med positiv uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (över kommunens beslut och verksamheter), andel			21		Öka	19	SCB
Kvinnor			21				
Män			22				
Medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande (tjänstepersoner), andel			84		Öka	81	SCB
Kvinnor			84				
Män			85				
Företagare med positiv uppfattning om kvaliteten i kommunens myndighetsutövning, andel	72	72	73		Öka	74	U07451
Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel	86,4	86,4	86,4		Öka	83	N05401
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel	51,4	51,4	51,4		Öka	57	N05831
Andel kvinnor bland förtroendevalda	42	43	43		50		Egen uppföljning
Andel kvinnor som är ordförande i nämnder och bolagsstyrelser	47	47	48		50		Egen uppföljning
Andel kvinnor som är ordförande, 1:a vice ordförande eller 2:a vice ordförande i nämnder och bolagsstyrelser	35	35	40		50		Egen uppföljning
Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal	7	9	11		Minska		Valmyndigheten
Kvinnor	3	5	6				
Män	4	4	5				
Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta valdeltagande, procentenheter	43	43	43		Minska	36	N05833 och N05831
Förstagångsväljare	86	86	86		Öka	80	U01413
Kvinnor	89	89	89				
Män	83	83	83				
Medborgare med positiv helhetsbedömning av hur kommunens sköter sina verksamheter			85		Öka	79	SCB
Kvinnor			86				
Män			83				
Gymnasieungdomar som tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer, andel	16		14		Öka		Liv & hälsa ung
Flickor	11		10				
Pojkar	21		16				
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel	55		55		Öka		Liv & hälsa ung
Flickor	50		51				
Pojkar	59		59				
Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren		24	27		Minska	30	U01413
Kvinnor		22	25				
Män		26	28				
Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	138	134	139		Öka		Egen uppföljning
Antal idéburet-offentliga partnerskap	7	10	11		Öka		Egen uppföljning

Tabell 9. Indikatorer till inriktningsmål 8.

Inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunfullmäktiges tre uppdrag och ett gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål inom inriktningsmålet pågår enligt plan. Ett uppdrag beräknas bli klart 2023, två uppdrag, nämnd- bolagsmålet och nämndmålet 2024.

Uppdrag 29: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken.

Berörda: KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN, SCN, AMN och Uppsala vatten och avfall | Beräknat slutår: 2023 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Kommunen ska arbeta metodiskt med kompetensförsörjning och ha fokus på bristyrken och framtida kompetensbehov. Systematik för kompetensförsörjningsplanering ska införas. Kompetensförsörjning inom brukar-, elev- och verksamhet nära invånare behöver förbättras genom bland annat fortbildning, utvecklingsmöjligheter och karriärbytpår. Vikarier inom kommunens verksamhet ska i högre utsträckning erbjudas utbildning och validering av behörig kompetens för att kunna få tillsvidareanställning. För att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen behöver utbildningar utformas utifrån arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Fullföljd utbildning ska möta de stora rekryteringsbehov som finns inom kommunal sektor och i det privata näringslivet.

Rapportering:

Kommungemensam styrning, modell och metod för kompetensförsörjningsplanering som en del av ordinarie verksamhetsplaneringen är under införande. Under 2022 kommer metod och verktyg att förfinas och utvecklas ytterligare. Samtidigt fortsätter arbetet med att se över hur de kommungemensamma behoven kan samordnas.

Nämnderna ansvarar för att säkerställa och följa upp att kompetensförsörjningsarbetet bedrivs enligt plan inom den egna verksamheten. Inom flera nämnder pågår utvecklingsinsatser med stöd av medel från Omställningsfonden.

Insatser och aktiviteter som syftar till att effektivisera och säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen med fokus på bristyrken är bland annat språkprojekt, validering av kunskap för prioriterade målgrupper, utveckling av rekryteringsrutiner, kompetenshöjande insatser för medarbetare och chefer samt samverkan mellan olika parter med koppling till utbildning och arbetsmarknad. I samverkan med näringslivet kartläggs bland annat behovet av nya yrkesutbildningar.

Uppdrag 30: Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Systematik, väl fungerande rutiner och löpande dialog mellan chefer, medarbetare och skyddsombud är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare är medledare när det

kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har. Kommunen ska arbeta för att behålla en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö på lång sikt utifrån nya möjligheter till ett flexibelt arbetsliv i en utvecklad digital miljö, så väl för distansarbete som för digitala samarbetsformer.

Rapportering:

På grund av pandemin har arbetet med hälsa och hållbar arbetsmiljö delvis fått en ändrad inriktning. Utifrån de nya förutsättningarna i arbetlivet har det varit nödvändigt att anpassa och vidareutveckla rutiner för hälsofrämjande arbetsätt och en hållbar arbetsmiljö på kort och lång sikt.

Det pågår flera initiativ med olika perspektiv på det nya moderna arbetslivet, vilket bland annat omfattar dialoger om förändrade förutsättningar för arbetsätt och arbetstider. Arbetet med att testa, utveckla och införa flexibla arbetsätt som möter verksamhetens behov och uppdrag fortsätter. Nya kollektivavtal om modern arbetstid är under införande. Utvecklingen av den ständigt pågående dialogen mellan chefer och medarbetare om verksamhetens uppdrag och utveckling samt arbetsätt och arbetssituation fortsätter under 2022.

Lärdomarna verksamheterna gör nu är viktiga för framtidens arbete med hälsofrämjande arbetsätt och hållbar arbetsmiljö. På sikt kan kommunen utifrån detta behöva se över vad det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer att innebära framöver.

Uppdrag 31: Öka kompetensen hos medarbetare inom LSS genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik.

Berörda: OSN och AMN | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Kommunen ska i samarbete med akademien och andra utbildningsinstitutioner verka för utveckling av yrkeshögskoleutbildning och utbildning av specialpedagoger med inriktning mot LSS och socialpsykiatri samt förbereda för en omfattande och långsiktig vidareutbildning av samtliga medarbetare som jobbar inom LSS. Målsättningen är att alla medarbetare har minst undersköterskeutbildning med stödpedagogisk inriktning eller en stöd/socialpedagogisk yrkeshögskoleutbildning.

Rapportering:

Arbete pågår med kompetenshöjande insatser och vidareutbildning för medarbetare som arbetar inom omsorgsnämndens verksamheter. Tillsammans med andra utbildningsinstitutioner ska omsorgsnämnden och arbetsmarknadsnämnden bidra till utveckling av yrkeshögskoleutbildning och utbildning av specialpedagoger med inriktning på LSS och socialpsykiatri. I samarbete med arbetsmarknadsnämnden har en utbildning till vårdbiträde med validerande inslag inriktad mot omsorgsnämndens behov genomförts.

Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål 9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

Chefer och medarbetare ska uppmuntras till en hälsosam livsstil. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande.

Antalet medarbetare med upprepade korttidssjukfrånvaro ska minska.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare.

Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har.

Nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten, och säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer kommunstyrelsen särskilt följa upprepade korttidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Rapportering:

Systematik, väl fungerande rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare bidrar till att kommunen som arbetsgivare kan säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö.

Medarbetarnas hälsa och välmående följs upp på flera sätt, bland annat genom medarbetarundersökningen. Nämnderna arbetar löpande med dialogen mellan chef och medarbetare om uppdrag, utveckling, arbetssituation. Dialogen utvecklas kontinuerligt i syfte att skapa förutsättningar för en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö med hållbara arbetsätt som stärker effekten ytterligare mot mål, uppdrag och verksamhetens gemensamma utveckling och resultat. Lärdomarna verksamheterna gör nu kopplat till ett mer flexibelt arbetsliv är viktiga för framtidens arbete med hälsofrämjande arbetsätt och hållbar arbetsmiljö.

Genom att det systematiska arbetsmiljöarbetet nu löpande följs upp i kommunens system för styrning och ledning (Hypergene) får chefer bättre möjligheter att planera för olika aktiviteter och insatser. Att skyddsombud har möjlighet att följa och ta del av det pågående arbetet underlättar dialog och samarbete.

Gemensamt HR-nämndmål N9.2 Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.

Berörda: Alla nämnder | Beräknat slutår: 2024 | [Uppdraget pågår enligt plan](#)

Beskrivning:

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck och höga förväntningar från kommuninnevånare, organisationer, näringsliv, besökare och medarbetare har kommunkoncernens chefer ett komplext uppdrag. Ledarskapet ska stimulera medarbetare till aktivt medskapande och chefen ska tillsammans med sina medarbetare förändringsleda, driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling.

Kommunkoncernens värdegrund är den gemensamma utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling. Kommunstyrelsen arbetar vidare med Uppsala kommuns värdegrund om att arbeta

tillsammans för att öka förmågan att arbeta tillsammans med kommuninvånare och näringsliv.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för kompetensförsörjning, ersättningsplanering, rekrytering och karriäromställning för chefer och ledare.

Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Rapportering:

Utvecklingen under 2022 fokuserar på dialogen mellan chef och medarbetare, chefsuppdragets omfattning och innehåll, strukturerad chefs- och ledarförsörjning samt kunskaphöjande insatser inom mångfald och inkludering samt inom att leda och genomföra förändringsarbete.

Dialogen mellan chef och medarbetare om uppdrag, utveckling och arbetssituation utvecklas kontinuerligt. Verktyg anpassas efter behov och förändringstakt. Dialogen chef/medarbetare lägger grunden för medarbetarens kontinuerliga utveckling och gruppdialogerna erbjuder arbetsformer för samarbete, inkludering och lärande.

Kommunstyrelsen beslutade i november 2021 att införa en rekommendation om ett maxantal på 30 medarbetare per chef och har givit samtliga nämnder i uppdrag att göra en översyn av chefers organisatoriska förutsättningar. Kommunstyrelsen ansvarar för den normativa styrningen och stöttar nämnderna i analys- och implementeringsprocessen.

Personalomsättningen bland chefer är hög inom vissa verksamheter och samtidigt ett bristyrke inom vissa områden. Äldrenämnden, omsorgsnämnden och utbildningsnämnden har tillsatt resurser för att fokusera på chefsrekrytering samt stöd till chefer när det gäller utveckling, arbetssituation och förutsättningar. Uppsala kommuns program för framtida ledare (Ledarlabbet) bidrar till arbetet med långsiktig ledarförsörjning.

Omställning till det digitala och flexibla lärandet fortgår genom utveckling av Lärportalen. Digitalisering är därför fortsatt i fokus i de insatser och den utveckling som ges till ledare i organisationen.

Indikatorer till inriktningsmål 9

Indikatorer	2019	2020	2021	2022	Mål	R9	Källa
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	78	79	79	79	Öka	78	U00200
Kvinnor	79	80	80	79			
Män	76	77	77	78			
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunorganisatoriskt	101,2	101,7	102,6		100	101	N00953
Medarbetare som har många (6 eller fler) frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna, andel ¹	15	18	16	17	Minska		Egen uppföljning
Kvinnor	17	20	18	19			
Män	11	13	12	14			
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, andel	6,4	7,7	8,7		Minska	7,6	N00090
Kvinnor	7,2	8,5	9,4				
Män	4,3	5,6	7,1				
Antal utexaminerade undersköterskor från kommunal vuxenutbildning	348	241	414		Öka		Egen uppföljning
Kvinnor	256	168	259				
Män	92	73	155				
Andel kvinnor av kommunanställda totalt	72	74	72				Egen uppföljning
Andel kvinnor av samtliga chefer	70	71	71				Egen uppföljning
Andel kvinnor av chefer som leder chefer	64	66	64				Egen uppföljning
Andel kvinnor av chefer som leder medarbetare	72	72	72				Egen uppföljning
Heltidsanställda månadsavlönade, andel	92	93	94		Öka	89	N00206
Kvinnor	92	93	94				
Män	92	93	94				
Externa utköp							Egen uppföljning

Tabell 10. Indikatorer till inriktningsmål 9.

¹ Medarbetare som har många (6 eller fler) frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna, andel mäts tre gånger per år och uppdateras vid både del- och helårsuppföljning. Jämförelseåren är utfall per helår.

Översikt av måluppfyllelse och uppdragsstatus

Översikten visar hur kommunens olika nämnder och bolagsstyrelser bedömt statusen för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag ur Mål och budget 2022–2024. Måluppfyllelsen för de båda nämnder som Uppsala kommun har gemensamt med andra kommuner (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) presenteras längst bak i bilagan. I uppföljningen per april görs inte någon bedömning av inriktningsmålen på nämnd- och styrelsenivå.

Förklaringar för bedömningen av mål	
Blått	Nämndens/styrelsens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.
Grönt	Nämndens/styrelsens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom inriktningsmålet.
Gult	Nämndens/styrelsens verksamhet bidrar delvis till måluppfyllelse av inriktningsmålet.
Rosa	Nämnden/styrelsen har ingen verksamhet som har bidragit till måluppfyllelse.

Tabell 11. Förklaringar för bedömning av mål.

Förklaringar för bedömningen av uppdrag	
Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan, pågår el väntar
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Rosa	Uppdraget genomförs inte

Tabell 12. Förklaringar för bedömning av uppdrag.

I vissa fall bedöms ett uppdrag vara grönt på fullmäktigenivå trots att enstaka nämnder eller bolag har bedömt uppdraget som gult eller rött. Det beror i dessa fall på att dessa nämnder och bolag har ett grunduppdrag som innebär att de har jämförelsevis små möjligheter att påverka uppdraget.

Tabell 13. Förkortningar för nämnder.

Förkortning	Nämnd	Förkortning	Nämnd	Förkortning	Nämnd
AMN	Arbetsmarknadsnämnden	MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	SCN	Socialnämnden
GSN	Gatu- och samhällsmiljönämnden	NGN	Namngivningsnämnden	UBN	Utbildningsnämnden
IFN	Idrotts- och fritidsnämnden	OSN	Omsorgsnämnden	VLN	Valnämnden
KS	Kommunstyrelsen	PBN	Plan- och byggnadsnämnden	ÄLN	Äldrenämnden
KTN	Kulturnämnden				

Tabell 14. Förkortningar för bolag.

Förkortning	Bolag	Förkortning	Bolag	Förkortning	Bolag
DUAB	Destination Uppsala AB	UBF	Uppsala bostadsförmedling AB	UPAB	Uppsala parkerings AB
SKOL	Uppsala kommun skolfastigheter AB	UKAF	Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	USAB	Uppsala stadshus AB
STA	Uppsala stadsteater AB	UKFAB	Uppsala kommuns fastighets AB	UTAB	Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB
UHEM	Uppsalahem AB	UKK	Uppsala konsert och kongress AB	UVA	Uppsala vatten och avfall AB

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA	USAB
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Aktiebolaget Uppsala Kommuns Industrihus, Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag och dessas eventuella dotterbolag att genomföra överlåtelser av fastigheter och bolag, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om fastighetsförsäljning, till de för ändamålet bildade bolagen och till det av Uppsala Stadshus AB beslutade för koncernen mest ekonomiskt fördelaktiga värdet							2022					
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala R2 AB, under namnändring Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, och Uppsala Stadshus AB att säkerställa att de bedömda synergivinsterna uppnås och att löpande avrapportera framdriften av genomförandet och dess ekonomiska effekter samt medborgarnytta till kommunstyrelsens arbetsutskott.												2023
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag och kommunstyrelsen att genomföra en överlåtelse av utvecklingsdelen av fastigheten Gottsunda 34:2 från Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag till Uppsala kommun (UKFAB)							2022					
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att sälja och Uppsalahem AB att köpa den del av fastigheten Gottsunda 34:2 som utgörs av hyresbostäder till marknadsvärde genom ett för ändamålet bildat aktiebolag (UKFAB)												
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Stadshus AB att leda och samordna en avyttringsprocess av centrumbyggnaden, gamla vårdcentralen och tillhörande parkeringar												2022
Tillkommande uppdrag: att om kommunstyrelsen godkänner försäljning av centrumbyggnaden, gamla vårdcentralen och tillhörande parkeringar, uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att överlåta den berörda delen av fastigheten till det för avyttringsändamålet bildade bolaget i enlighet med instruktioner från Uppsala Stadshus AB												
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag att den 31 oktober 2021 genomföra en verksamhetsöverlåtelse av bolagets uppdrag att förvalta och drifva sitt eget fastighetsbestånd till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB i enlighet med instruktioner från Uppsala Stadshus AB (UKFAB)												

Tabell 16. Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 1.

Nämndernas rapportering av mål och uppdrag	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	SCN	UBN	VLN	ÄLN
Tillkommande uppdrag: att uppdra till Idrotts- och fritidsnämnden att revidera idrotts- och fritidspolitiska programmet inklusive namnändring till idrottspolitiskt program samt ta fram en handlingsplan			2022										
Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att utveckla styrningen och samordningen avseende trygghetsfrågor i linje med kommuns yttrande gällande SoU om Kommuner mot brott													
Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda förutsättningarna för ett centralt placerat familjebad/äventyrsbad avseende genomförbarhet och finansieringsalternativ				2023									
Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda förutsättningarna för en lokal badanläggning i Gottsundaområdet som ersätter befintligt bad i Gottsunda och som beaktar södra stadens tillväxt.				2023									
Tillkommande uppdrag: att uppdra till kommunstyrelsen att i nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda en framtida användning av fastigheten Svartbäcken 1:10 (Fyrishov) som placering för en andra lokal badanläggning, med särskilt beaktande av rekreativperspektivet samt kommunekonomi.				2023									
Tillkommande uppdrag: I nära dialog med berörda bolag och nämnder ta fram en utvecklingsplan för Fyrishovsområdet där den växande stadens behov av grönytor, idrottsanläggningar, bostäder och allmänhetens tillgång till stråket längs Fyrisån tas tillvara.													
Tillkommande uppdrag: att uppdra till idrotts- och fritidsnämnden att ta fram ett funktionsprogram för simidrottsanläggning med såväl inne- som utedel													

Tabell 17. Nämndernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 2.

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA
Mål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i											
5. Väsås kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	2024	2024	2023		2024						2023
8. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt områdesarbete.(KS, AMN, GSN, KTN och Uppsalahem)					2023						

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA
11. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.	2023		2023		2023						
12. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.		2024			2023						2024
13. Förbättra trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till förskola och skola genom framtagande av riktlinjer för hämta-och lämnafunktion. (GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, KTN, IFN och PBN)											

Tabell 22. Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 4.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering inriktningsmål 5

Nämndernas rapportering av mål och uppdrag	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	SCN	UBN	VLN	ÄLN
Mål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete													
14. Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.		2024	2024	2023	2022	2022		2023		2023	2022		2023
15. Förbättra möjligheten till anställning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. (AMN och KS)				2023									
16. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bryta boendesegregation och behov av försörjningsstöd. (KS, AMN, SCN och Uppsalahem)				2024						2023			
17. Genomföra arbetet med Bostad först. (SCN, AMN och Uppsalahem)										2023			
Tillkommande uppdrag: att kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka möjligheten att ta fram en etisk standard.				2023									

Tabell 23. Nämndernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 5.

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKK	UKFAB	UPAB	UTAB	UVA
Mål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete											
14. Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.		2022	2023		2022						
16. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bryta boendesegregation och behov av försörjningsstöd. (KS, AMN, SCN och Uppsalahem)					2024						
17. Genomföra arbetet med Bostad först. (SCN, AMN och Uppsalahem)					2023						

Nämndernas rapportering av mål och uppdrag	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	SCN	UBN	VLN	ÄLN
23. Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)								2023					2023
24. Utveckla samverkan för att säkerställa att rätt insatser ges till barn och unga i behov av stöd. (SCN och OSN)								2023		2023			
25. Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom en stärkt grundbemanning. (ÄLN)													2024
26. Säkerställ hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja social och digital inkludering. (ÄLN, OSN och KTN)					2024			2024					2024
27. Utredda och införa ett kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning i ordinärt boende. (OSN)								2022					
Kvarvarande uppdrag från 2020 7.7 Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala. (KS och GSN)		2023		2022									
Kvarvarande uppdrag från 2020 7.9 Utredda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN och ÄLN)	2023									2023			
Kvarvarande uppdrag: att uppdra till äldrenämnden att revidera program och handlingsplan för äldrevänlig kommun													2023

Tabell 27. Nämndernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 7.

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA
Mål 7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet											
Inga uppdrag											

Tabell 28. Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 7.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering inriktningsmål 8

Nämndernas rapportering av mål och uppdrag	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	SCN	UBN	VLN	ÄLN
Mål 8: I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället													
28. Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.	2022	2022	2022	2024	2024			2023	2024	2023	2022	2022	2023
Kvarvarande uppdrag från 2019 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd. (KS)				2022									
Kvarvarande uppdrag från 2019 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering.		2023		2022				2022	2023		Inget slutår		2022
Kvarvarande uppdrag från 2020 8.1 Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)				2022								2022	
Tillkommande uppdrag: att kommunstyrelsen utreder för och nackdelar med att öppna upp för formella stadsdels- och bygderåd som också får vara formella remissinstanser inom kommunen.													

Tabell 29. Nämndernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 8.

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA
Mål 8: I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället											
28. Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.	2023	2022	2023	2022	2024			2023			2024
Kvarvarande uppdrag från 2019 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering.	2022	2024	2022			2022					

Tabell 30. Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 8.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering inriktningsmål 9

Nämndernas rapportering av mål och uppdrag	AMN	GSN	IFN	KS	KTN	MHN	NGN	OSN	PBN	SCN	UBN	VLN	ÄLN
Mål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala													
29. Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN, SCN, AMN och Uppsala vatten och avfall)	2023			2022	2022			2023		2023	2022		2023
30. Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.	2022	2022	2022	2023	2024		2022	2024	2022	2023	2022		2024
31. Öka kompetensen hos medarbetare inom LSS genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik. (OSN och AMN)	2022							2024					
NB9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)	2022	2024	2023	2023		2022	2024	2024	2024	2023	2022		2024
N9.2 Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.	2022	2024	2023	2024		2022	2024	2024	2024	2023	2022		2024

Tabell 31. Nämndernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 9.

Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag	DUAB	SKOL	STA	UBF	UHEM	UKAF	UKFAB	UKK	UPAB	UTAB	UVA
Mål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala											
29. Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (Uppsala vatten och avfall)											2024
30. Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.	2023				2022						2024
NB9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)					2023						2024

Tabell 32. Bolagsstyrelsernas rapportering av mål och uppdrag inriktningsmål 9.

Gemensamma nämnder – räddningsnämnden och överförmyndarnämnden

Uppsala är värdkommun för två nämnder som är gemensamma med andra kommuner. Räddningsnämnden (RÄN) är gemensam med Tierp och Östhammar. Överförmyndarnämnden (ÖFN) är gemensam med samtliga kommuner i Uppsala län, det vill säga Uppsala, Tierp, Östhammar, Knivsta, Älvkarleby, Heby, Enköping och Håbo. Nämnderna styrs gemensamt av de kommuner som samarbetar och de knyter an till mål och uppdrag i enlighet med vad samarbetskommunerna kommit överens om.

Följande tabell visar vilka uppdrag det handlar om.

Mål och uppdrag	RÄN	ÖFN
Mål 1: Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi		
1. Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.		2022
2. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.	2022	
3: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande	2022	2022
Mål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i		
5: Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	2022	2022
6: Utveckla det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. (KS och RÄN)	2026	
Mål 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande		
9: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.	2022	
Mål 4: Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet		
11: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.	2022	
12: Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.	2022	
Mål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete		
14: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.	2022	
Mål 8: I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället		
28: Utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.	2022	2022
Kvarvarande uppdrag från 2019: Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering	2022	

Mål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala		
30. Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö.	2022	2022
NB9.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)	2022	2022
N9.2 Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.	2022	2022

Tabell 33. Gemensamma nämnders rapportering av mål och uppdrag.

Uppföljning av nationella nyckeltal för Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som innehåller de 17 Globala målen för hållbar utveckling. Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har i samverkan med kommuner tagit fram ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners genomförande av Agenda 2030. En interaktiv presentation av nyckeltalen går att hitta i kommundatabasen Kolada (www.kolada.se). Här följer en sammanfattning av statusen för dessa nyckeltal för Uppsala kommun, så långt nyckeltalen har uppdaterats i april 2022. Där det finns möjlighet att särredovisa kvinnor och män görs en sådan särredovisning. För en närmare beskrivning av nyckeltalet hänvisas till www.kolada.se.

Nyckeltalens värden har färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till övriga Sverige. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de högsta resultaten får grön färg, de med lägst får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner
Grått	Det finns ingen data för kommunen

Tabell 34. Färgmarkering för nyckeltalens värden.

Tänk på att färgsättningen visar om en kommun har bra eller dåliga resultat jämfört med andra. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. En kommun kan ha dåliga resultat jämfört med andra trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

Kort sammanfattning av nyckeltalens utfall

Utifrån nyckeltalens utfall så tillhör Uppsala ofta de 25 procent bästa kommunerna och sällan de 25 procent sämsta kommunerna. Uppsalas styrkor utifrån nyckeltalen jämfört med andra kommuner består främst i en hållbar infrastruktur, konsumtion och produktion samt i att bidra till att bekämpa klimatförändringar. Utifrån nyckeltalen tillhör Uppsala den sämre andelen jämfört med andra kommuner gällande bland annat andelen grundvattenförekomster med god status och invånare som avstår att gå ut ensam.

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel Totalt	10,4	11	10,6		
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Totalt	1,8	1,8	1,8	1,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Män	1,8	1,9	1,8	1,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Kvinnor	1,8	1,8	1,8	1,7	

Tabell 35. Indikatorer mål 1 Ingen fattigdom.

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare med fetma, andel Totalt	11		10	10	
Invånare med fetma, andel Män	11		9	10	
Invånare med fetma, andel Kvinnor	11		12	11	
Ekologiskt odlad åkermark, andel Totalt	22	22	22	21,9	

Tabell 36. Indikatorer mål 2 Ingen hunger.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Totalt	76		77	76	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Män	78		77	77	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Kvinnor	74		77	76	
Medellivslängd kvinnor, år Totalt	85,2	85,4	85,4	85,3	
Medellivslängd män, år Totalt	81,8	82,0	81,9	82,1	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Totalt			86,0	86,0	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Män			85,0	85,0	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Kvinnor			87,0	86,0	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv. Totalt	2 973	2 870	2 792		
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv. Män	2 301	2 199	2 072		
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv. Kvinnor	3 528	3 426	3 393		
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv. Totalt	269,1	255,8	210,3	195,8	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv. Män	218,1	205,5	165,5	239,3	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv. Kvinnor	318,9	305,0	254,3	151,3	

Tabell 37. Indikatorer mål 3 Hälsa och välbefinnande.

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

	2018	2019	2020	2021	2022
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) Totalt	82	81	81	82,3	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel Totalt	88,7	87,9	88,4	88,5	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel Män	87,9	86,7	87,3	88,2	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel Kvinnor	89,6	89,3	89,7	88,8	

Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel Totalt	84,5			81,2
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel Män	86,0			83
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel Kvinnor	84,3			82
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel Totalt	74,6	72,7	73,7	73,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel Män	70,4	69,5	68,5	70,5
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel Kvinnor	79,3	76,1	79,7	76,8
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%) Totalt	84,0	83,6	81,9	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%) Män	84,6	82,8	80,2	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%) Kvinnor	83,4	84,5	83,6	
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Totalt	57,1	57,5	58	58,6
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Män	52,3	52,4	52,9	53,3
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Kvinnor	62,1	62,5	63,2	63,9

Tabell 38. Indikatorer mål 4 God utbildning för alla.

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

	2018	2019	2020	2021	2022
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel Totalt	69	69	69	70	
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel Män	80	79	79	79	
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel Kvinnor	64	65	65	66	
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar Totalt	31,8	33,0	32,5	31,7	
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	39,0	39,5	40,1	40,6	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel Totalt	82,6	83,1	83,1		

Tabell 39. Indikatorer mål 5 Jämställdhet.

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

	2017	2019	2020	2021	2022
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel		87,5	86,7	86,7	
Sjöar med god ekologisk status, andel	22,7	22,7	22,7	22,7	
Vattendrag med god ekologisk status, andel	8,8	8,8	8,8	8,8	
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel	86,8	86,8	86,8	86,8	

Tabell 40. Indikatorer mål 6 Rent vatten och sanitet.

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

	2018	2019	2020	2021	2022
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	45	148	29		
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor på värmeverk inom det geografiska området, andel	51,4	60,7	...*		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.	20	20	18		

Tabell 41. Indikatorer mål 7 Hållbar energi för alla.

* Sekretessbelagd uppgift i Kolada

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

	2018	2019	2020	2021	2022
Bruttoregionalprodukt (BRP), tkr/inv. Totalt	513,1	538,3			
Invånare 17–24 år som varken arbetar eller studerar, andel Totalt	5,5	5,1	4,9		
Invånare 17–24 år som varken arbetar eller studerar, andel Män	6,8	6,1	6,2		
Invånare 17–24 år som varken arbetar eller studerar, andel Kvinnor	4,3	4,2	3,8		
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel av bef. Totalt	2,8	2,7	3,5	4,1	
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel av bef. Män	3,0	2,8	3,7	4,4	
Långtidsarbetslöshet 25–64 år, andel av bef. Kvinnor	2,5	2,5	3,2	3,8	
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%) Totalt	76,0	76,7	74,7		
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%) Män	77,2	77,3	75,2		
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%) Kvinnor	74,9	76,1	74,2		

Tabell 42. Indikatorer mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

	2017	2019	2020	2021	2022
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel Totalt	89,8	92,0	93,8	95,0	
Företagsklimat enl. Öppna jämförelser (Insikt) - Totalt, NKI Totalt	71	72	72	73	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel Totalt	89,7	89,6	89,5		
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel Män	89,2	89,2	89,0		
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel Kvinnor	90,1	90	90,0		

Tabell 43. Indikatorer mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel Totalt	22		24	27	
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel Män	20		26	28	
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel Kvinnor	24		22	25	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%) Totalt	49,6	53,5	45,6		
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%) Män	58,9	62,3	54,0		
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, andel (%) Kvinnor	35,7	40,8	33,4		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel Totalt	57	74	75	78	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel Män	75	73	78	80	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel Kvinnor		74	72	77	

Tabell 44. Indikatorer mål 10 Minskad ojämlikhet.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

	2018	2019	2020	2021	2022
Demografisk försörjningskvot Totalt	0,65	0,65	0,65	0,65	
Demografisk försörjningskvot Män	0,64	0,64	0,64	0,64	
Demografisk försörjningskvot Kvinnor	0,66	0,66	0,66	0,67	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel Totalt	15,6	15,7	14,9	14,4	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel Män	16,5	16,6	15,8	15,2	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel Kvinnor	14,8	14,9	14	13,6	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv. Totalt	7,6	6,9	6,0		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv. Totalt	0,73	0,68	0,67		

Tabell 45. Indikatorer mål 11 Hållbara städer och samhällen.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

	2017	2019	2020	2021	2022
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	409	384	392		
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel	43	43	43		
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel	45	51	53		

Tabell 46. Indikatorer mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

	2018	2019	2020	2021	2022
--	------	------	------	------	------

Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv.	3,78	3,20	2,54	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel	55,6	60,8	66,4	
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området	17,8	17,2	19,1	
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)			12,6	16,7
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)			82,8	87,8
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	543,6	517,7	478,2	483,4

Tabell 47. Tabell 45. Indikatorer mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 14 saknas för kommuner.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

	2018	2019	2020	2021	2022
Skyddad natur totalt, andel	3,6	3,7	3,8	3,8	

Tabell 48. Indikatorer mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Mål 16 Fred och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

	2018	2019	2020	2021	2022
Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel Totalt	26		30	31	
Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel Män	11		17	17	
Invånare 16–84 år som avstår från att gå ut ensam, andel Kvinnor	41		43	46	
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv. Totalt	922	926	842		
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel Totalt	51,4	51,4	51,4	51,4	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigeval, andel (%) Totalt	86	86	86	86	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigeval, andel (%) Män	83	83	83	83	
Förstagångsväljare som röstade i senaste kommunfullmäktigeval, andel (%) Kvinnor	89	89	89	89	
Verksamhetens resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag Totalt		2,2	6,8	7,6	

Tabell 49. Indikatorer mål 16 Fred och inkluderande samhällen.

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 17 saknas för kommuner.

Bilaga 2 Verksamhet i förvaltningsform (nämnder) och bolagsform augusti 2022

Verksamhet i förvaltningsform – nämnder

Översikt över kommunens nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Alla nämnder ska vara och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

För perioden januari till augusti 2022, redovisar nämnderna ett överskott om 340 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 201 miljoner kronor från periodens budget. Resultatet är 358 miljoner kronor lägre än motsvarande period 2021.

Nämnderna, exklusive kommunstyrelsen, prognostiserar tillsammans ett överskott för 2022 om 137 miljoner kronor. Äldrenämnden prognostiserar underskott, 14 miljoner kronor, som huvudsakligen beror på kraftigt ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal. Utbildningsnämnden prognostiserar ett överskott om 79 miljoner kronor främst på grund av lägre volymer och statlig kompensation av sjuklönekostnader kopplat till pandemin. Arbetsmarknadsnämnden prognostiserar ett överskott om 59 miljoner kronor som till största delen beror på högre riktade statsbidrag än budgeterat avseende yrkesutbildningar samt att utbetalningarna av försörjningsstöd förväntas bli lägre än budget och föregående år. Övriga nämnder prognostiserar mindre överskott eller ekonomi i balans.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett samlat underskott om 57 miljoner kronor där stadsbyggnad visar underskott om 107 miljoner kronor på grund av ökade kostnader inom exploateringsverksamheten och minskad försäljning av exploateringsmark medan kommunledning visar överskott om 51 miljoner kronor främst inom de gemensamma staberna och gemensam service.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvaret som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden

ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Tabell 1. Arbetsmarknadsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti.

Arbetsmarknadsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m.	6	0	0	0
Fritid och kultur	2	0	0	0
Kommunal vuxenutbildning	188	24	5	45
Ekonomiskt bistånd	445	11	10	15
Flyktningmottagande	0	6	5	8
Arbetsmarknadsåtgärder	197	0	-6	-10
Nämnden totalt	839	41	15	59

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	6	3	0	6

Arbetsmarknadsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 41 miljoner kronor. Vuxenutbildningen visar ett överskott per augusti om 24 miljoner kronor, orsaken är högre utbetalningar av statsbidrag från Skolverket än budgeterat. Verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktning visar totalt ett överskott om till 17 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre kostnader för försörjningsstöd. Inflödet av nya ärenden ligger på en lägre nivå än under motsvarande period 2021. Arbetsmarknadsnämnden har medvetet satsat och förstärkt tillgången till arbetsmarknadsanställningar vilket har en direkt påverkan på biståndet då den anställde får en lön. Arbetsmarknadsåtgärder uppvisar ett nollresultat för perioden. Kostnaderna kommer att bli högre under hösten när arbetsmarknadsanställningar med lägre medfinansiering från Arbetsförmedlingen kommer att öka.

Helårsprognosen är ett överskott om 59 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann om överskott mellan 54–64 miljoner kronor. Överskott prognostiseras för verksamheterna ekonomiskt bistånd/flyktning om 23 miljoner kronor och för vuxenutbildningen om 45 miljoner kronor. Arbetsmarknadsåtgärder beräknas få ett underskott om 10 miljoner kronor.

Investeringar

Arbetsmarknadsnämndens investeringsram för 2022 uppgår till 6 miljoner kronor och bedömningen är hela investeringsramen kommer att nyttjas. Investeringarna avser möbler och inventarier för verksamheten i Boländerna.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Tabell 2. Gatu- och samhällsmiljönämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Gatu- och samhällsmiljönämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m.	493	-3	15	7
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	61	-3	6	-4
Affärsverksamhet	2	-2	-1	-2
Nämnden totalt	559	-9	20	0
	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	618	192	147	434

Gatu- och samhällsmiljönämndens resultat per augusti är ett underskott om 9 miljoner kronor.

Inom verksamheten infrastruktur finns högre kostnader på grund av utrangeringar av anläggningar som påverkats av ombyggnationer samt korrigering av avskrivningstider i anläggningsregistret. Lägre kostnader finns främst inom vinterväghållningen där insatserna varit färre än budgeterat och den snö som kommit har inte behövt transporteras ut ur staden. Nämnden har erhållit engångsintäkter avseende ledningar i mark efter nytecknat samarbetsavtal med Vattenfall värme och Vattenfall eldistribution. Merparten av de kostnader som ger underskott per augusti, är av engångskaraktär vilket innebär att resultatet förväntas förbättras under hösten.

Inom färdtjänst/riksfärdtjänst är resultatet ett underskott om 3 miljoner kronor per augusti och 4 miljoner i prognosen. Resandet har återgått till en normalnivå som före pandemin vilket gör att kostnaderna ökar tillsammans med en indexreglering av befintliga avtal till följd av ökade bränslekostnader.

Sammantaget visar helårsprognosen per augusti ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från ett underskott om 15 miljoner kronor och till ett överskott om 5 miljoner kronor.

Investeringar

Gatu- och samhällsmiljönämndens investeringsram för året uppgår till 618 miljoner kronor. Upparbetad investeringsvolym för perioden är 194 miljoner kronor. Enligt helårsprognosen per augusti avser nämnden att arbeta upp 434 miljoner kronor vilket innebär en genomförandegrad om 70 procent.

Den mest förekommande avvikelserna per augusti är senareläggning av projekten. Orsakerna är bland annat otydliga eller ändrade förutsättningar, där arbete pågår för bättre planering, kvalitetssäkring och dialog kring projektens förutsättningar. Materialpriser har ökat under våren och sommaren på grund av rådande världsläget, vilket har orsakat kostnadsökningar.

Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för äldres tillgång till fysisk aktivitet samt planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden hanterar upplåtelse av inhyrda och egenägda lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet. Nämnden ansvar även för folkhälsa utifrån perspektivet fysisk aktivitet. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Tabell 3. Idrotts- och fritidsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Idrotts- och fritidsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Fritid och kultur	361	3	-12	0
Nämnden totalt	362	3	-12	0

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	24	4	7	15

Idrotts- och fritidsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 3 miljoner kronor. Avvikelsen för perioden beror bland annat på att hyreskostnaderna inte uppgår till budgeterad nivå vilket är kopplat till projekt som blivit fördröjda. Även lägre fastighetskostnader påverkar resultatet positivt för perioden. Markeringsavgifter för uthyrning av lokaler till skolor och föreningsliv avviker negativt i förhållande till budget vilket främst beror på färre bokningar från utbildningsförvaltningen som en effekt av att skolor inte nyttjat idrottshallarna i förväntad omfattning utan har haft mer idrottsundervisning utomhus under våren.

Helårsprognosen är ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från ett underskott om 3 miljoner kronor till ett överskott om 5 miljoner kronor. Minskade intäkter från markeringsavgifter beräknas kompenseras av uteblivna hyresökningar.

Investeringar

Idrotts- och fritidsnämndens investeringsram uppgår till 24 miljoner kronor. Av investeringsramen har 4 miljon kronor hittills tagits i anspråk. Det avser bland annat utegym i Hospitalsträdgården, inköp av inventarier till Studenternas sommaraktivitet samt byte till digitala låssystem i idrottshallar.

Enligt helårsprognosen per augusti avser nämnden att arbeta upp 15 miljoner kronor av den totala investeringsbudgeten. I och med att verksamhetsdriften överförs till Uppsala kommun arenor och fastigheter AB, har investeringar i maskiner på 3 miljoner kronor överförts till bolaget. Förseningar i arbetet med byte till digitala låssystem samt förskjutningar i projekt, som exempelvis elljusspår Fålhagen, gör att investeringsprognosen minskats med 6 miljoner kronor jämfört med budget. Dessa 6 miljoner kronor föreslås att överföras till investeringsramen för mål och budget 2023.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetsätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag. Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Tabell 4. Kommunstyrelsen ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Kommunstyrelsen				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		Helårsprognos 202208
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	
Politisk verksamhet	68	-2	1	-4
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	335	-17	277	-75
Fritid och kultur	2	0	0	0
Vård och omsorg	0	0	-1	0
Affärsverksamhet	0	3	-9	8
Kommunledning och gemensam verksamhet	263	61	90	15
Nämnden totalt	668	45	358	-57

	KF-budget 2022	Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Investeringar	1 302	602	193	1 220
Extern finansiering	-264	-33	-52	-55

Kommunstyrelsens resultat per augusti är ett överskott om 45 miljoner kronor, vikt är en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden med 38 miljoner kronor. Helårsprognosen per augusti är ett underskott om 57 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann om ett underskott med 82–42 miljoner kronor.

Överskott i bokslut finns framför allt inom verksamhetsområde kommunledning och gemensam verksamhet, främst inom verksamheterna fastighet, IT och gemensam service. Kommunstyrelsens medel till förfogande nyttjas i undantagsfall och medel för utveckling och utredning har lägre nyttjandegrad än budgeterat. Affärsverksamhetens överskott återfinns inom fastighetsverksamhet.

Underskott i bokslut finns framför allt inom verksamhetsområde infrastruktur, skydd m.m. och avser mark- och exploateringsverksamheten där finansiering från markförsäljning inte realiserats på förväntad nivå.

Prognos per augusti visar ett fortsatt överskott för affärsverksamhet samt kommunledning och gemensam verksamhet och fortsatt underskott inom infrastrukturområdet.

Tabell 5. Ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti för kommunledning respektive stadsbyggnad

Kommunstyrelsen				
	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
		202201-202208	202101-202108	202208
Belopp i miljoner kronor	2022	202201-202208	202101-202108	202208
KLK - Kommunledningskontoret	529	90	104	51
SBF - Stadsbyggnadsförvaltningen	138	-45	254	-107
Totalt KS	668	45	358	-57

Kommunledning

Kommunstyrelsen kommunledning har per augusti ett överskott om 90 miljoner kronor, vilket är en avvikelse med 90 miljoner kronor högre än budgeterat för perioden.

Överskott finns främst inom kommunledning och gemensam verksamhet med 62 miljoner kronor och inom infrastruktur, skydd m.m. med 23 miljoner kronor. Överskotten inom kommunledning och gemensam verksamhet finns bland annat inom verksamheter som fastighet, IT och gemensam service. Därtill nyttjas KS-förfogandemedel endast i undantagsfall samt en lägre nyttjandegrad av medel för utveckling och utredning. Inom infrastruktur, skydd m.m. återfinns budget för subventionerade seniorekort i kollektivtrafiken som redovisas under verksamhetsområde affärsverksamhet. Under perioden har pandemin och kriget i Ukraina tagit resurser i förfogande, vilket återspeglas i det ekonomiska utfallet och även förklarar överskott för satsningar. Därtill finns vakanser i perioden som medför lägre personalkostnader än budgeterat.

Helårsprognos per augusti uppgår till ett överskott om 51 miljoner kronor. För seniorekorten väntas ett överskott till följd av lägre antal aktiverade kort än budgeterat. Vidare lämnas överskott för KS-förfogandemedel och medel för utveckling och utredning. Delar av satsningarna för bland annat åtgärder inom klimat, näringsliv och trygghetsskapande arbete väntas kunna upparbetas under resterande del av året.

Stadsbyggnad

Kommunstyrelsen stadsbyggnad har per augusti ett underskott om 45 miljoner kronor. Helårsprognosen är ett underskott om 107 miljoner kronor där mark- och exploateringsverksamheten visar ett underskott om 112 miljoner kronor medan strategisk planering visar ett överskott om 5 miljoner kronor.

Underskottet inom mark- och exploateringsverksamheten i såväl perioden som i prognosen har flera orsaker. På intäktssidan påverkar de stora osäkerheterna på marknaden för försäljning av exploateringsmark till följd av stigande kostnader och räntor som påverkar såväl fastighetsbolagens finansieringsmöjligheter som hushållens

betalningsförmåga. Markförsäljningarna kommer därmed inte nå upp till budgeterad nivå. På kostnadssidan finns avvikelser beroende på ökade projektkostnader kopplade till framdriften i flera exploateringsprojekt. Visst underskott finns även inom Uppsalapaketets planeringsprojekt, framför allt projekt spårväg, där projektframdriften utgår från att tidplanen för slutleverans ska hållas i enlighet med det villkorade genomförandebeslutet från december 2021, vilket innebär högre utredningskostnader innevarande år.

Verksamheten strategisk planering visar ett överskott i perioden och i helårsprognosen. De projekt som inte kommit i gång fullt ut förväntas nå full kapacitet i slutet av året. Samtliga tilldelade medel beräknas dock inte arbetas upp, vilket balanserar ökade kostnader för naturinventeringar med mera inom projektet spårväg.

Investeringar

Kommunstyrelsens investeringsutgifter för 2022 är budgeterade till 1 302 miljoner kronor. Av budgeterade investeringsutgifter avser 264 miljoner kronor anläggningar i exploateringsverksamheten som enligt budget finansieras med exploateringsersättningar.

Periodens upparbetade utgifter uppgår till 602 miljoner kronor och för året prognostiseras utgifterna att uppgå till 1 220 miljoner kronor där de största utgifterna avser strategiska markförvärv, utbyggnad inom exploateringsområden och fastighetsunderhåll. Den externa finansieringen prognostiseras till 55 miljoner kronor. Sammantaget innebär det att nettoinvesteringarna prognostiseras till 1 165 miljoner kronor vilket är 127 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen förklaras framför allt av lägre finansiering än budgeterat avseende investeringar inom exploateringsverksamheten.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltningsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskolor. Kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Tabell 6. Kulturnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Kulturnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Fritid och kultur	379	10	20	-2
Öppen fritidsverksamhet	34	3	2	2
Nämnden totalt	415	14	21	0
	KF-budget 2022	Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Investeringar	39	11	30	32

Kulturnämndens resultat per augusti är ett överskott om 14 miljoner kronor. Helårsprognosen är ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från ett underskott om 1 miljon kronor till ett överskott om 2 miljoner kronor.

Positiv avvikelse återfinns inom verksamhet kultur och beror främst på högre bidragsintäkter och senarelagd utbetalning av bidrag. Avvikelsen kommer att minska under hösten i takt med att bidrag betalas ut. Positiv avvikelse återfinns även inom verksamheterna fritid och beror på högre bidragsintäkter, lägre personalkostnader och framflyttade lokalåtgärder. För helåret väntas ett överskott för verksamheterna fritid.

För verksamhet bibliotek återfinns en negativ avvikelse i förhållande till budget för perioden. Det beror främst på högre personalkostnader. Åtgärder har vidtagits genom att inte återbesätta alla tjänster. Underskottet bedöms dock öka under hösten.

Verksamhet kulturskola visar per augusti en negativ avvikelse i förhållande till budget. För helåret bedöms verksamheten redovisa nollresultat.

Investeringar

Kulturnämndens investeringsram uppgår till 39 miljoner kronor, varav 20 miljoner kronor är reserverade för offentlig konst. Per augusti har nämnden nyttjat 11 miljoner kronor, motsvarande cirka 27 procent av budget.

Helårsprognosen per augusti visar att kulturnämnden bedöms nyttja 32 miljoner kronor av investeringsbudgeten. Bland annat har delar av investeringar för Historiskt centrum senarelagts till år 2023. Bibliotek Uppsala har sänkt investeringstakten för att begränsa kapitalkostnader som belastar driftsbudgeten. Ofördelade investeringsmedel bedöms inte nyttjas under året.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden svarar för provning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprovning, kontroll och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar.

Tabell 7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Miljö- och hälsoskyddsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	1,2	-0,2	-0,2	-0,4
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	29,2	4,3	7,7	0,3
Fritid, övrigt (32)	0,1	0,1	0,0	0,1
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Nämnden totalt	30,5	4,1	7,5	0,0

Miljö- och hälsoskyddsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 4,1 miljoner kronor, vilket är 3,1 miljoner kronor lägre än budgetperioden. Merparten av avvikelsen

avser intäkter från alkoholtillstånd för räkenskapsåret 2022, som kommer att regleras i bokslutet för 2022. Vidare noteras även en kombination av lägre intäkter för bland annat timavgiftsfinansierad tillsyn och kontroll, VA-tillstånd samt förrättningsavgifter. Intäkter från fakturerade årsavgifter för livsmedelskontroll och tillsyn utifrån miljöbalken är i nivå med plan. Personal- och arbetsplatskostnaderna är lägre än förväntat i perioden.

Helårsprognosen är ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från underskott 0,5 miljoner kronor till överskott 0,5 miljoner kronor.

Namngivningsnämnden

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser

Tabell 8. Namngivningsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Namngivningsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		Helårsprognos 202208
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	
Politisk verksamhet	0,5	-0,3	-0,4	0,0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	1,4	0,4	0,4	0,0
Nämnden totalt	1,9	0,1	0,0	0,0

Namngivningsnämndens resultat per augusti är ett överskott på 0,1 miljoner kronor. Inga större avvikelser finns att kommentera. Helårsprognosen är ett nollresultat, där kostnaderna förväntas överensstämma med tilldelat kommunbidrag för nämndens uppdrag.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar.

Tabell 9. Omsorgsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Omsorgsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		Helårsprognos 202208
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Vård och omsorg äldre (SoL HSL)	82	7	-1	8
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 757	5	24	-4
varav öppna insatser	34	-5	0	-8
varav insatser enligt SoL och HSL	356	13	10	13
varav insatser enligt LSS	1 367	-4	14	-10
Nämnden totalt	1 841	11	23	3
	KF-budget 2022	Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Investeringar	2	0	1	2

Omsorgsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 11 miljoner kronor. Avgiftsintäkter från brukare är högre än budget med omkring 2 miljoner kronor trots en generellt lägre volymutveckling än förväntat per augusti. Externa medel som kompensation för merkostnader från pandemin har erhållits i början av året vilket ger högre intäkter än förväntat.

Nämndens totala kostnad för köp av huvudverksamhet är 5 miljoner kronor lägre än budget för perioden där det främst är egen regin som står för en lägre volym. Volym avseende extern regi är 1 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket i huvudsak beror på lägre beläggning än förväntat inom psykiatriboenden. I övrigt är kostnader för omsorgsresor inom daglig verksamhet 4 miljoner kronor högre än budgeterat och kostnader för material såsom skyddskläder 2 miljoner kronor högre än budget, vilket är en följd av Coronaåtgärder tidigare under 2022. Kostnaden för egen arbetskraft och inhyrd extern legitimerad personal är omkring 4 miljoner kronor högre än budget. Behovet av inhyrd legitimerad personal är fortsatt stort inom avdelningen hälso- och sjukvård. Avdelningen arbetar aktivt för att minska dessa kostnader.

Helårsprognosen är ett överskott om 3 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från nollresultat till överskott om 5 miljoner kronor. De prognostiserade intäkterna är något högre än budget som en följd av högre externa projektmedel, högre externa avgiftsintäkter och högre försäljningsintäkter. Prognostiserade kostnader är något högre än budget främst som en följd av högre kostnader för omsorgsresor och inhyrd legitimerad personal.

Investeringar

Omsorgsnämndens investeringsram uppgår till 2 miljoner kronor. Inga större investeringar är utförda under perioden. Investeringsbudgeten beräknas användas under året till inventarier i verksamheter.

Plan- och byggnadsnämnden

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för beslut och rådgivning enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Tabell 10. Plan- och byggnadsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Plan- och byggnadsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		Helårsprognos 202208
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	53	6	2	-2
Vård och omsorg/bostadsanpassningar	32	7	6	6
Nämnden totalt	88	13	8	4
	KF-budget 2022	Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Investeringar	1	0	0	1

Plan- och byggnadsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 13 miljoner kronor. Den positiva avvikelser för perioden beror främst på lägre personalkostnader, minskade kostnader för utbetalda bostadsanpassningsbidrag och höga detaljplaneintäkter. På helår kommer de lägre personalkostnader mötas av högre konsultkostnader då konsultmedarbetare tagits in för att bemanna upp inom bygglov och detaljplan under tiden rekrytering pågår.

För helåret prognostiseras ett överskott på 4 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från noll till ett överskott om 11 miljoner kronor. Prognosen bygger på att tilldelade medel för flygfotografering inte nyttjas tillsammans med lägre rivningskostnader än förväntat för två tillsynsärenden.

Investeringar

Den totala investeringsramen enligt mål och budget som nämnden har till förfogande är 0,5 miljoner kronor. Inget har ännu tagits i anspråk. Enligt helårsprognosen avser nämnden att nyttja tilldelade medel.

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige.

Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om

skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde. Nämnden har fem inriktningsmål som finns i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor:

- Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd
- Riskgrupper har ett bra brandskydd
- Samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn
- Räddningstjänsten har stark förebyggande och operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden
- Räddningstjänsten har en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

Tabell 11. Räddningsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Räddningsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	183	2	2	0
Nämnden totalt	184	2	3	1

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	14	4	6	14

Räddningsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 2 miljoner kronor vilket är i nivå med budget för perioden. Helårsprognosen är ett överskott om 1 miljon kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann mellan noll och ett överskott om 2 miljoner kronor.

Överskottet i helårsprognosen beror till största delen på lägre hyreskostnad än budgeterat. Den nya brandstationen i Almunge har blivit försenad på grund av ett överklagande i upphandlingen. Byggnationen startade i juni 2022 och beräknas vara färdigställd i augusti 2023.

Investeringar

Räddningsnämndens helårsprognos är att genomföra investeringar i nivå med investeringsbudgeten 14 miljoner kronor. Per augusti har investeringar motsvarande 4 miljoner kronor genomförts. De största investeringarna är brandfordon och brandmateriel.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta

EUmedborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck samt insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete

Tabell 12. Socialnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	5	0	0	0
Insatser enligt LSS	0	-2	0	-2
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	215	11	4	15
Barn- och ungdomsvård	618	-11	-41	-20
Familjerätt och familjerådgivning	20	1	0	1
Flyktningmottagande	5	7	7	11
Nämnden totalt	863	7	-31	5

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	2	0	0	0

Socialnämnden resultat per augusti är ett överskott om 7 miljoner kronor. Barn och ungdomsvården har ett underskott på 13 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor avser kostnader som delas med omsorgsnämnden för barn som har LSS-insatser. Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett överskott på 11 miljoner kronor. Flyktningmottagande har ett positivt resultat på 7 miljoner kronor vilket beror på ersättningar som avser tidigare år som bokats upp med försiktighet 2021 på grund av osäkerheter vid återsökning.

Helårsprognosen är ett överskott om 5 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann om överskott mellan 3–10 miljoner kronor. Prognosen bygger på att nämnden beräknas få något högre insatskostnader under höstmånaderna. Det finns en osäkerhet i antalet klienter som kommer att vara aktuella och det finns även en osäkerhet i nivån av ersättningar som betalas ut av Migrationsverket.

Investeringar

Socialnämndens investeringsbudget för 2022 är 2 miljoner kronor. I augusti prognosen bedöms det inte utföras några investeringar. De lokalbyten som har eller kommer att ske under året genomförs utan behov av investeringar i inventarier.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola och skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Tabell 13. Utbildningsnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Utbildningsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	3	0	0	0
Förskoleverksamhet	1 552	42	78	10
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	2 974	149	132	68
Grundskola	161	9	-2	5
Gymnasieskola	968	31	33	-4
Gymnasiesärskola	65	4	3	0
Övriga verksamheter	0	1	0	0
Nämnden totalt	5 724	237	244	79

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	50	11	14	40

Utbildningsnämndens resultat per augusti är ett överskott om 237 miljoner kronor, vilket är 107 miljoner kronor högre överskott än budget för perioden. Helårsprognosen är ett överskott om 79 miljoner kronor, med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann med överskott mellan 40–132 miljoner kronor. Det prognostiserade överskottet beror främst på lägre volymer av elever i grundskolan vilket innebär sammantaget 21 miljoner kronor i lägre eleversättning till både fristående och kommunala grundskolor samt statlig kompensation av sjuklönekostnader kopplat till pandemin.

Intäkterna per augusti är 89 miljoner kronor högre än budget vilket främst beror på tillkommande statliga ersättningar som inte var kända när budgeten togs fram. Det statliga stödet till skolväsendet, skolmiljarden, har förlängts. Uppsala har tilldelats 31 miljoner kronor som fördelas till både fristående och kommunala huvudmän. Den statliga ersättningen för sjuklönekostnad, som i och med pandemin infördes under 2020, återinfördes för perioden december 2021 till och med mars 2022 och uppgår till 25 miljoner kronor.

Kostnaderna är totalt 18 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket främst förklaras av färre elever och därmed lägre utbetalda ersättningar till fristående huvudmän. Personalkostnaderna är också lägre än budgeterat. Verksamheterna har haft högre sjukfrånvaro än normalt på grund av pandemin, och högre än för samma period 2021. Lokalkostnaderna är högre än budget och beror på engångskostnader.

Investeringar

Utbildningsnämndens investeringsram uppgår till 50 miljoner kronor och nämnden prognostiserar att nyttja 40 miljoner kronor av ramen. Alla skolformer har lägre behov än budgeterat. Investeringarna avser inventarier dels i samband med de lokalförändringar som är beslutade i lokalförslagsplanen för pedagogiska lokaler, dels reinvesteringar.

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Tabell 14. Valnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Valnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		Helårsprognos 202208
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	
Politisk verksamhet	10,7	0,4	0,1	0,0
Nämnden totalt	10,7	0,4	0,1	0,0

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	0,0	0,6	0,0	0,6

Valnämndens resultat per augusti är ett överskott om 0,4 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av lägre upparbetade kostnader inom valkansli för allmänna val då en mindre del kostnader för administrativt stöd återfinns inom kommunledningskontoret. Helårsprognosen är ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som indikerar risk för underskott med 1 miljon kronor. Statsbidraget för genomförande av allmänna val är högre än budgeterat och ger ett visst utrymme för en förändrad bemanning. Priserna för material och transporter har stigit och innebär osäkerhet.

Investeringar

Under våren har vagnar köpts in för en bättre hantering av valmaterial som ska till och från vallokalerna. Vagnarna kommer även att användas vid kommande val.

Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Tabell 15. Äldrenämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Äldrenämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat per augusti		
		Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Vård och omsorg om äldre	2 033	-27	41	-14
varav öppna insatser	58	-2	3	-4
varav insatser enligt SoL och HSL	1 975	-25	39	-10
Nämnden totalt	2 035	-27	41	-14
	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2022	202201-202208	202101-202108	202208
Investeringar	13	5	1	13

Äldrenämndens resultat per augusti är ett underskott med 27 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på markant ökade kostnader för inhyrd legitimerad personal inom såväl hemsjukvård, särskilt boende som korttidsverksamhet, ökade kostnader för sjuklön och övertid relaterat till pandemin samt en negativ resultateffekt av regelverket kring hur erhållna prestationsbaserade statsbidrag ska periodiseras över året.

Volymerna inom särskilt boende och hemtjänst i egen regi och hos externa utförare är i linje med budget. Inom särskilt boende har belägningsgraden återhämtat sig efter pandemin, såväl inom egen som extern regi. Intäkterna överstiger budget per augusti med omkring 9 miljoner kronor totalt, vilket främst härrör från avgifter från brukare.

Helårsprognosen är ett underskott om 14 miljoner kronor med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann om ett underskott mellan 24–10 miljoner kronor. Under hösten bedöms resultatet förbättras jämfört med delårsbokslutet. Bidragande orsaker till detta är att en större andel av de erhållna prestationsbaserade statsbidragen ska intäktsföras under sista halvåret. Sjuklöner och övertidsersättningar förväntas inte bli lika höga som i inledningen av året och kostnaden för inhyrd legitimerad personal förväntas bli lägre än under sommaren. Vidare har handlingsplaner upprättats under våren för avdelningar med negativt ekonomiskt utfall inom egen regi, vilket förväntas ge positiva resultateffekter.

Investeringar

Äldrenämndens investeringsram uppgår till 13 miljoner kronor. Utfallet per augusti är 5 miljoner kronor och utgörs främst av brandförebyggande åtgärder på särskilda boenden samt ett nytt IT system till Hjälpmedelsenheten. Under hösten ska nämnden investera i nytt larmsystem på ett flertal särskilda boende. Nämnden förväntas nyttja hela investeringsramen under året.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun. Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår

från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Tabell 16. Överförmyndarnämnden ekonomiskt utfall och helårsprognos per augusti

Överförmyndarnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2022	Resultat per augusti		
		Periodens utfall 202201-202208	Periodens utfall 202101-202108	Helårsprognos 202208
Politisk verksamhet	19,6	0,0	0,5	0,3
Flyktingmottagande	2,2	0,1	0,3	0,0
Nämnden totalt	21,8	0,1	0,7	0,3

Överförmyndarnämndens resultat per augusti är ett underskott om 0,2 mnkr. Avvikelsen beror på högre kostnader för arvoden på grund av fler ensamkommande från Ukraina samt något högre kostnadsersättningar till övriga ställföreträdare. De högre kostnadsersättningarna är troligtvis en periodiseringseffekt som kommer jämna ut sig under året.

Helårsprognosen är ett nollresultat med en osäkerhetsbedömning som ger ett prognosspann från ett underskott om 0,1 miljoner kronor till ett överskott om 0,1 miljoner kronor.

Verksamheten i bolagsform

Uppsala stadshuskoncern

Uppsala Stadshuskoncern består av moderbolaget Uppsala Stadshus AB och dess 13 dotterbolag, varav fyra är underkoncerner per 31 augusti 2022. Under året har Uppsala Holding 2 AB tillkommit i koncernen. Bolaget är sedan augusti en underkoncern bestående av Gottsunda centrum 1 och Gottsunda centrum 2.

Delårsbokslut per augusti 2022

Resultatet per augusti är 265 (211) miljoner kronor, vilket är 54 miljoner kronor högre än budget. I resultatet ingår kostnader för jämförelsestörande poster på 10 miljoner kronor som avser bland annat utrangeringar och realisationsförluster.

Det högre resultatet drivs framför allt av Uppsala kommun skolfastigheter AB som har förskjutningar i tid av interna projekt och lägre resultatpåverkande personalkostnader i och med att projektledarnas tid från och med i år aktiveras och redovisas i projekten. Därutöver är bolagets intäkter högre då hyresrabatt på Fyrisskolan, tomställning av Kvarngårdesskolan och omförhandling av sänkt hyra på Treklängen inte skett vid den tidpunkt som budgeterades. Uppsalahem AB:s högre resultat förklaras till stor del av lägre personalkostnader till följd av högre sjukfrånvaro och förskjutningar av interna projekt. Detta möts delvis av högre driftkostnader för el och avfall. Uppsala kommun parkerings AB noterar en kraftigare återhämtning än budgeterat med ett ökat antal parkörer. Sommaren innebar dock en dämpad hemestereffekt med ett minskat antal parkörer jämfört med föregående år. Uppsala kommun arenor och fastigheter AB har lägre personalkostnader än budgeterat som följd av en återgång av några medarbetare

till Uppsala kommun, senarelagda rekryteringar och en försiktigt lagd budget vid bolagsbildandet.

Flera av fastighetsbolagen har budgeterat för underhållsåtgärder som ännu inte genomförts vilket per augusti bidrar till lägre kostnader än förväntat. Därtill har förskjutningar av projektavslut inneburit lägre kostnader för avskrivningar.

Uppsala konsert och kongress AB och Uppsala stadsteater AB konstaterar att återhämtningen efter pandemin kommer att ta tid då besökarna ännu inte kommit tillbaka i samma utsträckning som tidigare och flera produktioner har fått skjutas fram eller ställas in. Bolagen noterar ett skifte i beteendemönster där besökare är mindre benägna att köpa biljetter långt i förväg.

Bolagens resultat till och med augusti har en begränsad påverkan av rådande kostnadsökningar på bland annat material, transporter, el och räntor.

Tabell 17. Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella poster				
Belopp i miljoner kronor	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
	2022-08	2022-08		2021-08
Uppsala stadshus AB	69	-10	79	362
Uppsala stadshus holding AB	1	0	1	0
Uppsala stadshus holding 2 AB	0	0	0	0
Destination Uppsala AB	4	2	2	6
Uppsalahem AB	228	218	10	264
Uppsala bostadsförmedling AB	3	1	3	2
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	6	-1	7	-22
Uppsala kommuns fastigheter AB	242	-9	251	-18
Uppsala kommun skolfastigheter AB	87	69	18	71
Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB	14	5	9	43
Uppsala konsert och kongress AB	-28	-25	-4	-33
Uppsala parkerings AB	24	16	8	19
Uppsala stadsteater AB	-50	-50	0	-42
Uppsala vatten och avfall AB	3	5	-3	4
Koncernelimineringar	-338	-10	-329	-371
Resultat efter finansiella poster	265	211	54	283
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>10%</i>	<i>8%</i>		<i>13%</i>
Jämförelsestörande poster	10	0	10	1
Resultat efter finansiella poster exkl. jämförelsestörande poster	275	211	64	284
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>11%</i>	<i>8%</i>		<i>13%</i>

Prognos för 2022

Stadshuskoncernen prognostiserar ett resultat före skatt för året på 287 (288) miljoner kronor, vilket i stort är i nivå med budget. I resultatet ingår bland annat en realisationsförlust på 72 miljoner kronor från försäljningen av Gottsunda centrum, en realisationsvinst från överlåtelse av exploateringsfastigheter till Uppsala kommun på 84 miljoner kronor, en erhållen tilläggsköpeskilling på 6 miljoner kronor från fastighetsförsäljningen år 2020 till Areim, slutreglering av fastighetsförsäljning till Bonnier Fastighet AB år 2020 på -5 miljoner kronor och utrangeringar på 12 miljoner kronor. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är prognosen drygt 1 miljon kronor lägre än budget.

Den lagda prognosen för året är i nivå med budget, trots att resultatet per augusti överstiger budget. Per augusti noteras en viss förskjutning av underhållsåtgärder och aktiviteter som planeras att genomföras under senare delen av året. Förändrade kundbeteenden som en konsekvens av pandemin, energiprisernas ökning, den höga inflationen med prisökningar på både varor och tjänster samt ökade räntekostnader väntas få en påverkan på bolagens resultat under senare delen av året. Stora osäkerheter föreligger emellertid i prognosen.

Tabell 18. Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella poster				
	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
Belopp i miljoner kronor	2022	2022		2021
Uppsala stadshus AB	88	10	78	358
Uppsala stadshus holding AB	1	0	1	0
Uppsala stadshus holding 2 AB	176	0	176	0
Destination Uppsala AB	0	0	0	5
Uppsalahem AB	292	315	-24	365
Uppsala bostadsförmedling AB	4	0	3	3
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	-5	-6	1	-28
Uppsala kommuns fastighets AB	100	-13	113	-208
Uppsala kommun skolfastigheter AB	78	90	-12	82
Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB	18	8	10	79
Uppsala konsert och kongress AB	-43	-34	-9	-39
Uppsala parkerings AB	33	26	8	31
Uppsala stadsteater AB	-77	-77	0	-79
Uppsala vatten och avfall AB	9	8	2	11
Koncernelimineringar	-389	-40	-349	-359
Resultat efter finansiella poster	287	288	0	219
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>		<i>6%</i>
Jämförelsestörande poster	-1	0	-1	127
Jämförelsestörande poster covid-19 relaterade	0	0	0	28
Resultat efter finansiella poster exkl. jämförelsestörande poster	287	288	-1	374
<i>Resultat i procent av omsättningen</i>	<i>7%</i>	<i>7%</i>		<i>11%</i>

Bolag kopplade till besöksnäringen

Uppsala konsert och kongress AB lämnar en prognos som visar på en fortsatt omställning för att möta nya beteenden och förutsättningar efter pandemin. Förväntat resultat om -43 (-34) miljoner kronor är knappt 9 miljoner kronor lägre än budget. Rensat för jämförelsestörande poster, som avser bland annat tvisten med Brink och Berger, är resultatet drygt 6 miljoner kronor lägre än budget. Vid budgettillfället fanns inga indikationer på en fjärde smittovåg av covid-19. Förväntan var en återgång tidigt under 2022, men i stället innebar den inledande delen av året att färre evenemang och konserter kunde genomföras. Prognosen indikerar en fortsatt negativ påverkan på bolagets intäkter för de två affärsområdena där konferensverksamheten väntas tappa knappt 12 miljoner kronor mot budget och programverksamheten drygt 2 miljoner kronor. Bolaget har sökt möjliga statliga stöd, så som omställningsstöd och evenemangsstöd, och beviljats knappt 4 miljoner kronor. Intäktstappet dämpas av minskade kostnader på grund av nedstängningen och den begränsade verksamheten i början av året.

Uppsala stadsteater AB prognostiserar ett resultat på knappt -77 (-77) miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. I början av året var verksamheten nedstängd till följd av pandemin och publiken har därefter inte hittat tillbaka i den utsträckning som bolaget hoppats på. Bolaget noterar att besökare i mindre utsträckning än tidigare köper biljetter långt i förväg, vilket kan komma att påverka bolagets intäkter även framöver. Därtill kräver verksamheten lång framförhållning för planering och uppsättning av nya föreställningar och återhämtningen kommer därför ta tid. Flera föreställningar har flyttats fram vilket ger lägre kostnader som till viss del kompenserar för intäktstappet. Under hösten väntas en beläggning på 70 till 90 procent beroende på föreställning och scen, vilket är i nivå med ett normalår.

Uppsala parkerings AB prognostiserar ett resultat på 33 (26) miljoner kronor, vilket är knappt 8 miljoner kronor högre än budget. Vid budgettillfället fanns osäkerheter kring parkörernas beteenden efter pandemin och intäkterna budgeterades därför försiktigt. Återhämtningen under årets första åtta månader på korttidsparkering på gatumark och garageanläggningar har varit snabbare än budgeterat vilket bidrar till en högre nettoomsättning. Den högre nettoomsättningen driver även högre kostnader för markarrenden och kortavgifter. Utfallet under sommaren visade en mer dämpad hemestereffekt än föregående år med ett minskat antal parkörer i flera zoner. Ökade drivmedelspriser, hög inflation och sommarens minskning av parkörer har bidragit till att intäkterna har prognostiserats försiktigt för den återstående delen av året. Under hösten väntas bolaget teckna ett avtal med Uppsala kommun arenor och fastigheter AB kring parkeringsövervakning på Fyrishovs anläggning vilket ger ökade intäkter. Därtill prognostiserar bolaget för lägre personalkostnader som beror på färre antal arbetade timmar för parkeringsvakterna som följd av pandemin och förskjutna rekryteringar. Avskrivningarna väntas öka då slutregleringen av Dansmästaren skedde efter budgettillfället och innebar en högre investeringsutgift än budgeterat.

Destination Uppsala AB har efter att restriktionerna togs bort kunnat genomföra evenemang och aktiviteter i stort sett som planerat. Prognosen för året baseras på att även återstående planerade evenemang kommer att genomföras enligt plan. Resultatet i prognosen om 0 (0) miljoner kronor är i linje med budget.

Fastighetsbolag

Uppsalahem AB prognostiserar ett resultat på 292 (315) miljoner kronor, vilket är cirka 24 miljoner kronor lägre än budget. Det lägre resultatet förklaras framför allt av högre fastighets- och räntekostnader, som delvis möts av högre intäkter till följd av att den årliga hyresindexeringen blev högre än förväntat samt lägre omkostnader. Fastighetskostnaderna, som bedöms öka med cirka 28 miljoner kronor, medför att överskottsgraden sjunker cirka 2 procentenheter till cirka 54 procent. Underhållskostnader förväntas öka på grund av högre materialpriser och delvis av ett ökat behov av underhållsåtgärder. Driftskostnaderna, så som reparationer, skötsel och förbrukningar, förväntas bli högre där framförallt elpriset tynger prognosen med cirka 15 miljoner kronor. Kostnaderna för skötsel ökar då vissa åtgärder har förskjutits från föregående år. Bolaget bedömer däremot att personalkostnaderna minskar givet vakanser och högre sjukfrånvaro än budgeterat samt att vissa utvecklingsprojekt senarelagts som bidrar till lägre omkostnader. Räntekostnaderna ökar 18 miljoner kronor drivet av högre marknadsräntor än antaget i budget, vilket påverkar lån som omsätts eller löper med rörlig ränta.

Uppsala stadshus holding AB:s resultat prognostiseras till knappt 1 (0) miljoner kronor. Resultatet avser en erhållen tilläggsköpeskilling från den fastighetsförsäljning som

genomfördes till Areim under år 2020 samt slutreglering med Bonnier Fastigheter AB avseende den pågående entreprenaden på fastigheten Cykelfabriken som avyttrades 2020.

Uppsala stadshus holding 2 AB:s resultat prognostiseras till 176 (0) miljoner kronor. Resultatet avser i sin helhet realisationsvinsten från försäljningen av Gottsunda centrum som förväntas genomföras till Fastighets AB Hemmaplan den 31 oktober. Sammantaget för stadshuskoncernen ger försäljningen en preliminär realisationsförlust på 72 miljoner kronor efter finansiella poster. Resultatet för koncernen efter skatt prognostiseras till -65 miljoner kronor då hänsyn tagits till återlagd uppskjuten skatt. Utöver detta tillkommer cirka 4 miljoner kronor för försäljningsomkostnader.

Resultatet för Uppsala kommuns fastighets AB prognostiseras till 100 (-13) miljoner kronor. I resultatet ingår jämförelsestörande poster framförallt i form av realisationsvinster och realisationsförluster som hänger samman med kommunfullmäktiges beslut i september 2021 om att avyttra bolagets fastigheter. Bolaget har dels per 31 mars 2022 överlåtit samtliga hyresbostäder till Uppsalahem AB, dels planeras att, i samband med försäljningen av Gottsunda centrum, överlåta centrumfastigheten till Uppsala stadshus holding 2 AB och återstående exploateringsfastigheter till Uppsala kommun. Den sammantagna resultateffekten för årets genomförda och planerade avyttringar uppgår till cirka 104 miljoner kronor, vilket även innefattar försäljningsrelaterade omkostnader. Det prognostiserade resultatet justerat för dessa jämförelsestörande poster uppgår till -3 (-13) miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor högre än budget. I prognosen antas att Gottsunda centrum får en ny ägare den 31 oktober och att bolagets verksamhet därefter blir mycket begränsad. Lägre intäkter jämfört med budget kompenseras av lägre driftskostnader, avskrivningar och administrationskostnader, vilket sammantaget förklarar att prognosen överstiger budget. Bolagets fastigheter förvaltas sedan 1 januari 2022 av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB.

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB prognostiserar för ett resultat på knappt -5 (-6) miljoner kronor, vilket är drygt 1 miljon kronor högre än budget. Då bolaget vid budgettillfället befann sig i en uppstartsfas hanterades budgeten i stor utsträckning schablonmässigt genom en sammanslagning av de tre fusionerande bolagens budgetar. Detta har justerats i prognosen och lett till att vissa kostnader kunnat justeras ned. Personalkostnaderna väntas bli lägre än budgeterat till följd av en försiktigt lagd budget, återgång av några medarbetare till Uppsala kommun och förskjutna rekryteringar. Uppdraget från valnämnden att tillhandahålla lokaler i samband med valet i september stärker intäkterna något. Förseningar i färdigställandet av projekt bidrar till lägre intäkter, men också minskade kostnader för avskrivningar. Uthyrningsarbetet av vakanser på Studenternas fortsätter, men nyuthyrningar kommer inte få någon effekt på resultatet under 2022. Fyrishovs verksamhet noterade en återhämtning under senare delen av våren, med ökat antal badbesökare och ökad belägningsgrad i hallarna. Sommaren innebar dock en minskning av antalet besökare, totalt med 18 000 stycken, jämfört med 2019 som anses vara ett normalår. Fyrishovs intäkter bedöms trots detta bli i nivå med budget då besökarna valt att lösa dagsbiljetter i stället för sommarpass vilket ger en bättre intäktsmarginal per såld biljett. Därutöver har bolaget högre kostnader än budgeterat för lokalerna på Sågargatan och för taxerelaterade kostnader för elnät, vatten- och avfallstjänster.

Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB prognostiserar ett resultat på 18 (8) miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor högre än budget. Rensat för en

engångsintäkt avseende reglering av mark i Librobäck i samband med en försäljning är resultatet knappt 4 miljon kronor högre än budget. Det högre resultatet beror på att bolaget har en lägre vakansgrad än vad som budgeterades och att intäkterna därmed förväntas bli högre. Därutöver prognostiseras för lägre fastighetskostnader då viss inbromsning skett av verksamheten som ett led i planeringen inför kommande fastighetsförsäljningar.

Uppsala kommun skolfastigheter AB uppskattar att årets resultat blir drygt 78 (90) miljoner kronor. Rensat för utrangeringar på drygt 12 miljoner kronor är resultatet knappt 1 miljoner kronor högre än budget. Intäkterna väntas bli något högre då tomställningen av Kvarngårdesskolan senarelagts och att Fyrisskolans hyresrabatt blev lägre än budgeterat. Effekten dämpas något av att köpet av Björklinge kyrkskola från kommunen förskjutits och därför inte är med i prognosen samt tidigareläggning av tomställning av två förskolor. Från och med i år redovisas projektledarnas tid i investeringsprojekten och aktiveras i balansräkningen, vilket innebär lägre resultatpåverkande personalkostnader än vad som budgeterades. Därtill är avskrivningarna lägre på grund av förseningar i färdigställda projekt. Detta möts av ökade räntekostnaderna med knappt 8 miljoner kronor på grund av högre marknadsräntor, vilket påverkar nyupplåning och lån som kommer omsättas under hösten. Utredningen om konceptutvecklingen av förskolor var inte budgeterad och väntas innebära en kostnad på 9 miljoner kronor.

Övriga bolag

Uppsala vatten och avfall AB:s konkurrensutsatta verksamhet prognostiserar ett resultat på drygt 9 (8) miljoner kronor, vilket är drygt 1 miljoner kronor högre än budget. För Hovgården väntas resultatet bli 4 miljoner kronor högre. Avvikelsen beror främst på ökade intäkter för uthyrning av mark till Vattenfall och Fortum för slaggsortering samt högre skrotpriser. Biogasen avviker negativt från budget med drygt 2 miljoner kronor. Under 2022 har Energimyndigheten ändrat biogasstödet genom att minska dess omfattning från nio månader till sex månader vilket ger ett sänkt stöd på 2 miljoner kronor. Under året har stödet till biogasen från Energimyndigheten ifrågasatts av EU som ansett att verksamheten överkompenseras. Skulle stödet från myndigheten utebli kommer verksamheten inte kunna bära sina egna kostnader. Därtill prognostiseras för ökade kostnader för bland annat reservdelar, underhåll av gödselbrunnar och miljötilståndet på Kungsängsverket.

För Uppsala vatten och avfall AB:s taxefinansierade monopolverksamheter ska det redovisade resultatet vara noll då uppkomna överskott/underskott regleras mot balansräkningen. VA-monopolet prognostiserar för en minskning av skulden till abonnenterna med 5 miljoner kronor vilket främst beror på ökade kostnader för transporter, kemikalier och räntor. Avfallsmonopolets förutbetalda hushållsavgifter väntas bli 14 miljoner kronor högre än budget till följd av ökade intäkter för tilläggstjänster för sopsortering. Detta möts av kostnadsökningar för transporter och entreprenaden för sophämtning. Skulden till avfallsmonopolets abonnenter prognostiseras till drygt 16 miljoner kronor vid årets slut.

Uppsala bostadsförmedling AB bedömer att årets resultat blir 3 miljoner kronor högre än budget. Resultatet förklaras av högre intäkter från kö- och förmedlingsavgifterna samt en lägre prognos för både personalkostnader och övriga omkostnader. Intäktsökningen kommer i huvudsak av övertagandet av bostadskön från Knivstabostäder och att den budgeterade sänkningen av förmedlingsavgifterna inte

genomförts utifrån den nuvarande osäkerheten om kommande inflations- och kostnadsutveckling.

Uppsala stadshus AB prognostiserar för ett resultat på 88 (10) miljoner kronor, vilket är 78 miljoner kronor högre än budget. Efter årets genomförda årsstämmor lämnade dotterbolagen Uppsala stadshus holding AB och Uppsalahem AB utdelning till moderbolaget, vilka av försiktighetsskäl inte var budgeterade. Utdelningen får emellertid ingen resultatpåverkan för koncernen då den elimineras i koncernkonsolideringen. Bolaget har prognostiserat för en amortering under hösten på 300 miljoner kronor. Trots en lägre låneskuld förväntas räntekostnaderna öka med 1 miljon kronor till följd av högre marknadsräntor än antaget i budget.

Investeringar

Tabell 19. Resultatkrav investeringar

Resultatkrav - Investeringar					
Belopp i miljoner kronor	Investeringsram	Utfall 2022-08	Budget 2022	Prognos 2022	Investeringsramen uppfylls
Destination Uppsala AB	0	0	0	0	ja
Uppsalahem AB	740	112	603	293	ja
Uppsala bostadsförmedling AB	0	0	0	0	ja
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	325	137	315	221	ja
Uppsala kommuns fastighets AB	37	14	38	24	ja
Uppsala kommun skolfastigheter AB	1 513	500	1 300	990	ja
Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB	12	2	12	5	ja
Uppsala konsert och kongress AB	3	0	3	2	ja
Uppsala parkerings AB	130	24	130	37	ja
Uppsala stadsteater AB	7	3	7	7	ja
Uppsala vatten och avfall AB	560	348	560	620	nej
Summa	3 327	1 140	2 968	2 199	

Investeringarna i stadshuskoncernen förväntas bli 2 199 (2 968) miljoner kronor. Det är 769 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en genomförandegrad på 74 procent av budget. Den huvudsakliga förklaringen till den lägre prognosen är förskjutning av investeringar hos flertalet av bolagen. Stigande material- och entreprenadpriser, högre räntenivåer, utmanande leveranskedjor och en allmän osäkerhet om konjunkturutveckling gör att projekt som ännu inte är i produktion utvärderas och omvärderas utifrån behov och ekonomisk lönsamhet, med konsekvens att de temporärt pausas eller stoppas. Bolagens investeringsprognoser är förknippade med stor osäkerhet och de behöver följas nära med avseende på både genomförande och kostnadsutveckling.

Uppsala kommun skolfastigheter AB prognostiserar en investeringsnivå som är 310 miljoner lägre än budget. Flertalet projekt har förändrade investeringsnivåer givet nya förutsättningar, i huvudsak på grund av förskjutning i tidplaner eller att slutliga investeringsbeslut saknas från beställaren.

Uppsalahem AB prognostiserar att investeringarna kommer att vara 311 miljoner lägre än budget. Det förklaras framförallt av att investeringstakten inom nyproduktionsportföljen för närvarande är starkt begränsad till följd av det höga kostnadsläget och att tillräcklig lönsamhet i projekten inte kan uppnås. Även större renoverings- och underhållsprojekt prognostiseras lägre än budget vilket i huvudsak beror på förskjutningar i tid för projekt som är i uppstartsfas.

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB prognostiserar en minskad investeringsvolym om 94 miljoner kronor, vilket inkluderar 45 miljoner kronor högre investeringsvolym för Stadshuset som förskjutits från 2021 till 2022. Den lägre investeringsnivån avser flertalet planerade projekt där den generella osäkerheten framförallt kopplat till kostnadsutvecklingen gör att projekt behöver utvärderas och slutligt investeringsbeslut saknas. Materialbrist bidrar även till förskjutning i tid av vissa enskilda projekt.

Uppsala vatten och avfall AB väntas i år investera 60 miljoner mer än vad som budgeterats. Orsaken är framförallt att arbete har tidigarelagts för bolagets största pågående projekt vid Kungsängsverket samt en förändrad bedömning av takten i förnyelse och omläggning av ledningsnät. För vissa större projekt som till exempel Brillinge återvinningscentral samt utbyggnad av VA-anläggningar i Skölsta och Ulleråker har investeringsvolymerna däremot minskat i år då de förskjutits till kommande år.

Uppsala parkerings AB bedömer att investeringsnivån minskar med 93 miljoner kronor, motsvarande 72 procent av budget, till följd av förskjutning av mobilitetsanläggningen Brandmästaren givet en omfattande och tidskrävande marksanering och anpassningar för kommande hyresgäst.

Samtliga bolag, förutom Uppsala vatten och avfall AB, lämnar en prognos som är inom kommunfullmäktiges beslutade investeringsram för 2022. Uppsala vatten och avfall AB bedömer att deras ram kan komma att överskridas med 60 miljoner kronor. Givet bolagets prognos föreslås att Uppsala stadshus AB, i enlighet med den möjlighet som ges i ägardirektivet, omdisponerar den av kommunfullmäktige beslutade totala investeringsramen för året inom bolagskoncernen. Förslaget är att investeringsramen för Uppsalahem AB sänks med 60 miljoner kronor till 680 miljoner kronor och höjs med motsvarande belopp till 620 miljoner kronor för Uppsala vatten och avfall AB. Den totala investeringsramen för stadshuskoncernen för 2022 är efter omdisponering oförändrad.

Likviditet, upplåning och räntekostnader

Stadshuskoncernens prognostiserade kassaflöde för året, inklusive nettouplåning, uppgår till 444 miljoner kronor. I kassaflödet väntas köpeskillingen från försäljningen av Gottsunda centrum erhållas om 486 miljoner kronor, tillika köpeskillingen om 119 miljoner kronor för exploateringsfastigheterna invid Gottsunda centrum som planeras att överlåtas till Uppsala kommun innan årets slut. Det underliggande kassaflödet från verksamheterna, exklusive köpeskillingar och nettouplåning, är minus 441 miljoner kronor vilket drivs av koncernens pågående investeringar. Prognosen visar på ett nettouplåningsbehov i år om 280 miljoner kronor, fördelat på nyupplåning om 950 miljoner kronor och amortering om 670 miljoner kronor. Nyupplåningen kommer framförallt ske av Uppsala kommun skolfastigheter AB (700 miljoner kronor). Amortering av lån möjliggörs genom likviden som förväntas erhållas vid avyttringen av Gottsunda centrum samt en lägre investeringstakt än budgeterat. Prognosen för nyupplåning utvärderas löpande givet att bolagens investeringsnivåer för tillfället är högst osäkra.

Jämfört med budget är koncernens prognostiserade kassaflöde, exklusive nettouplåning, cirka 1 700 miljoner högre vilket framför allt förklaras av lägre investeringsnivåer och ett positivt kassaflöde från avyttringen av Gottsunda centrum.

Under året har marknadsräntorna ökat markant givet att centralbankerna världen över har höjt och förväntas fortsätta höja styrräntorna för att begränsa den kraftigt stigande inflationen. Som en följd av att räntenivåerna stigit på nya lån och lån som löper med rörlig ränta prognostiseras räntekostnaderna i stadshuskoncernen öka med 31 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en ökning på 14 procent.

Uppfyllelse av resultatkrav

Tabell 20. Resultatkrav - Resultat före finansnetto

Resultatkrav - Resultat före finansnetto				
Belopp i miljoner kronor	Resultatkrav	Prognos*	Avvikelse	Resultatkravet
				uppfylls
Destination Uppsala AB	0	0	0	ja
Uppsalahem AB	390	387	-3	nej
Uppsala bostadsförmedling AB	0	4	3	ja
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	29	29	0	ja
Uppsala kommuns fastighets AB	-9	1	10	ja
Uppsala kommun skolfastigheter AB	152	162	10	ja
Uppsala kommun utvecklingsfastigheter AB	7	20	13	ja
Uppsala konsert och kongress AB	-34	-40	-6	nej
Uppsala parkerings AB	27	35	8	ja
Uppsala stadsteater AB	-77	-77	0	ja
Uppsala vatten och avfall AB**	7	9	2	ja

* Resultat justerat för jämförelsestörande poster i syfte att nå jämförbarhet med resultatkravet

** Resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheten

Resultatkravet fastställs av kommunfullmäktige i samband med beslut av Mål och budget. Resultatkravet är uttryckt som resultat före finansnetto. För att nå jämförbarhet med fastställt resultatkrav justeras bolagens prognoser för jämförelsestörande poster.

Bedömningen, utifrån prognosen som upprättats per augusti, är att alla utom två av koncernens bolag klarar de fastställda resultatkraven. Uppsala konsert och kongress AB lämnar en prognos som avviker 6 miljoner kronor från resultatkravet. Bolagets verksamhet har drabbats hårt av de restriktioner som följde av pandemin och återhämtningen har inte kunnat ske i den grad som förväntades i budget. Då verksamhetens art kräver lång framförhållning kommer återhämtningen att pågå under hela 2022. Prognosen indikerar emellertid att bolagets aktiekapital bör förbli intakt och att ytterligare kapital inte ska behöva skjutas till. Moderbolaget behöver fortsätta ha en nära dialog med bolaget och dess styrelse för att följa bolagets två affärsområden och hur återhämtningen utvecklas.

Uppsalahem AB lämnar en prognos som avviker drygt 3 miljoner kronor från resultatkravet. Resultatet är tydligt påverkat av det förändrade ekonomiska läget med hög inflation, ökande el- och byggmaterialkostnader och höjda marknadsräntor. Moderbolaget behöver ha en fortsatt nära dialog med bolaget och dess styrelse för att följa kostnadsutvecklingen i bolaget.

Risker och osäkerheter

Utifrån prognosen och de uppskattningar som bolagen gjort är bedömningen att osäkerheterna är stora under prognosperioden, både vad gäller intäcks- och

kostnadsutvecklingen så väl som investeringstakten. De största identifierade osäkerheterna är återhämtningen efter pandemin, den höga inflationen, energiprisernas utveckling och ränteläget.

Ändrade kundbeteenden

Bolagen med kopplingar till besöksnäringen är till viss del fortfarande påverkade av pandemin. Ändrade kundbeteenden har identifierats. Kunderna går från att köpa biljetter och abonnemang i god tid innan föreställningarna ges till att köpa dem närmare den tidpunkt biljetterna ska nyttjas. Ett liknande beteende märks även för Fyrishov där kunderna i mindre utsträckning köpt sommarpass för att i stället köpa engångsbiljetter till ordinarie pris. Sammantaget leder det ändrade kundbeteendet till större osäkerhet vid prognostiseringen av framtida intäkter och resultat. Det råder även fortsatt osäkerhet om marknadens efterfrågan på stora evenemang och på konferenser. Efter pandemin finns en efterfrågan på hybridmöten där en del av konferensdeltagarna finns fysiskt på plats samtidigt som andra deltar digitalt vilket innebär en lägre försäljningen av kringtjänster så som mat och dryck i konferensanläggningen.

Ett ändrat kundbeteende hos parkeringsbolagets kunder har också noterats. Sedan juli har ett minskande antal parkeringsköp märkts i flera zoner. Minskningen kan tyda på ändrade resebeteenden på grund av ökad osäkerhet om den egna privatekonomin kopplat till det allmänt ökande kostnadsläget i samhället. Mer hemarbete medför också mindre behov av parkering för arbetsresor med bil.

Stigande inflation och ränteutveckling

Den fortsatt stigande inflationen påverkar osäkerheten i prognosen i hög grad och slår igenom inom många områden. Utöver den generella inflationen har det skett en kraftig prisökningen på marknaden gällande material- och entreprenadpriser inom byggsektorn. Prisökningen har orsakats av materialbrist och leveransproblem som är kopplade till kvarvarande pandemieffekter och invasionen av Ukraina. Prisökningarna bedöms kvarstå under en längre tid vilket kan leda till att planerade underhållsprojekt inte kan genomföras, att leverantörer och entreprenörer kan komma att begära omförhandling av befintliga avtal samt att investeringsutgiften för pågående och planerade investeringar blir högre.

Även om prisökningarna inte slagit igenom fullt ut i 2022 års prognos så pekar det mot att effekten kommer att slå igenom med full kraft från och med 2023. Detta kan i sin tur leda till att redan planerade och kommande projekt kan behöva ses över och omvärderas då varje åtgärd blir dyrare än budgeterat.

Den senaste tidens ränteutveckling med ökade räntekostnader som följd påverkar både fastighetsbolagen och koncernen som helhet. Den 21 september beslutade Riksbanken att höja styrräntan med 1 procentenhet till 1,75 procent. Ökar räntenivåerna mer än prognostiserade räntekurvor kommer årets resultat utmanas. De kraftigt ökade energipriserna för uppvärmning och belysning skapar ytterligare en osäkerhetsfaktor för de lagda prognoserna.

Konjunktorens utveckling och de ökande räntenivåerna kan leda till ökade avkastningskrav på fastighetsmarknaden. Det innebär att marknadsvärdet på stadshuskoncernens fastigheter kan bli lägre vilket kan medföra att ett nedskrivningsbehov uppstår vid värderingen i samband med årsbokslutet.

Miljö tillstånd och produktionsstöd

Domstolsprocessen gällande miljö tillståndet för Kungsängsverket är inte avslutad. Efter muntlig förberedelse i mars beslutade Mark- och miljödomstolen att förelägga Vattenmyndigheten att på nytt yttra sig i frågan om att ändra miljö kvalitetsnormen för näringsämnen (fosfor) för recipienten. Vattenmyndigheten ansökte och fick anstånd att avlämna yttrande till juni. Anledningen som Vattenmyndigheten anförde var att beslutet denna gång behöver fattas av delegationen. I juni anmälde vattendelegationen ärendet till regeringen. Frågan ligger därmed nu för politisk beredning och bolaget söker flera ingångar till berörda departement på Regeringskansliet.

Det pågår utredningar kring framtida produktionsstöd från Energimyndigheten avseende biogas. I och med att biogasproduktionen inom Uppsala vatten och avfall AB är beroende av stöd för att bära sina kostnader orsakar detta en osäkerhet. I prognosen har hänsyn tagits till ett minskat stöd.

Bilaga 3 Beslutade förändringar avseende styrande dokument

Program och handlingsplaner

Program och handlingsplaner utgör aktiverande styrning och gäller för hela eller delar av kommunorganisationen. Under perioden maj-augusti har kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen beslutat om två program och två kommungemensamma handlingsplaner. Dessa är

- Miljö- och klimatprogram med handlingsplan för 2022–2025 (revidering)
- Handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2021–2023
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete

Policyer och riktlinjer

Policyer och riktlinjer utgör normerande styrning och gäller för hela eller delar av kommunorganisationen. Under perioden maj-augusti har kommunstyrelsen beslutat om en ny riktlinje, riktlinje för hållbar användning av lokaler och anläggningar.

Under perioden maj-augusti har kommunfullmäktige beslutat att policy för trygghet och säkerhet upphör att gälla. Kommunstyrelsen har även beslutat att riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning upphör att gälla 1 oktober 2022.

Reglementen

Under perioden maj-augusti har kommunfullmäktige beslutat om revidering av reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder.